

Sulh cephesi gittikçe kuvvetleniyor

Türk-Fransız ve İngiliz-Leh askerî istişareleri

Fransız askerî heyetinin Ankaraya vardığı gün bir İngiliz askerî heyeti de Varşovaya muvasalat etti

Fransız askerî heyeti Ankara garında (Bu resim tayyare ile gelmiştir)

Paris, 17 — Gazeteler Londradan haber alıyorlar: Londra siyasi mahfellerinde İngiliz - Leh askerî istişarelerinin Fransız ve Türk eksperleri arasında mümasil müzakerelerle aynı zamana tesadüfî bilhassa kaydedilmektedir. General Huntziger heyetinin vazifesi son Türk - Fransız anlaşmalarını tamamen ameli bir mukavele ile tamamlamak olacaktır. Bu suretle garantiler sistemi resanet bulmaktadır. Mukavemet cephesi Milletler Cemiyeti gibi vecibesiz ve zecri tedbirsiz basit bir manevî kod olmayacaktır.

İngiliz askerî heyeti Varşovada

Varşova, 17 (Hususi) — İngiliz deniz aşırı kuvvetlerinin umum müfettişi General Sir Edmond Ironside, Polonya askerî erkânile müzakerelerde bulunmak üzere, bu akşam tayyare ile buraya gelmiştir.

Polonyanın Londradaki ataşemiliteri (Devamı 3 üncü sayfada)

Fransız askerî heyeti Ankarada

Ankara, 17 — Orgeneral Hutzigerin riyasetindeki Fransız heyeti askeriyesi refakatlerinde mihmandanları ve Fransanın Ankara sefaretî ataşemiliteri General Vorin ile ataşenaval albay Lahal olduğu halde bu sabah Anadolu ekspresile şehrimize gelmiştir. Sayın General (Devamı 3 üncü sayfada)

Belediyede münhal bir tek daktiloluğa 30 talib çıktı

26 kadın ve 4 erkek dün imtihan oldular, en muvaffakiyetli neticeyi bir erkek aldı

Dün, Belediyede münhal bir memuriyet için imtihan yapıldı. Kadınlı, erkekli 30 talib, Napolyonu bile çileden çıkararak ezeli ve ebedî geçidlerden birinden geçtiler. «Münhal memuriyet», «imtihân», «30 talib» dediğime bakıp ta zinhar Belediyede, kadro dökümünün ferdasında maaşı yüklü, bir memuriyet zuhur ettiğini zannetmeyiniz. Hayır, 30 talibe ecel teri döktüren bu imtihan sadece «40» lira ücretli bir daktiloluk içindir.

Belediye muhasebesine, kadro dökümünün ilk mütebariz cilvelerinden biri olarak bir daktilo alınacaktı. Dün 30 talib, bu mütevazı iş için Belediyenin orta kat salonlarından birini doldurmuş bulunuyorlardı. Dört erkek, gerisi genç kız ve kadın...

Büyük bir masanın üzeri her boy, her cins ve marka daktilo makinelerine bir

makine acentasının vitrinine dönmüştü. Fakat size daha evvel, imtihan kapısının keyifini anlatmalıyım.

(Devamı 11 inci sayfada)

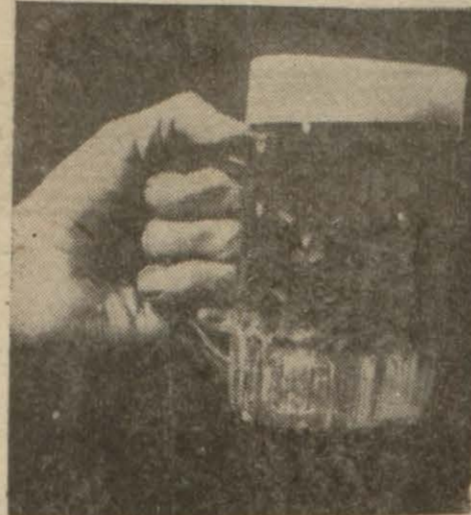
Alman ordusunun İngiltereyi istilâ için hazırladığı plân (I)

Meshur Alman askerî mecmuası «Deutschewehr», 30 Haziran tarihli nüshasında «İngilterenin istilâsı» başlığı altında neşrettiği bir makalede, İngiltereye karşı bir harb vukuunda Alman tayyarelerinin oynayacağı rolden bahsederek, diyor ki:

— Evvelâ, hafif teçhizatlı bir istihkâm kıtasile bir paraşütçü kıtası, istilâ için seçilmiş olan havalîye paraşütlerle inerek, bu havalinin münakalat yollarını keserler. (Devamı 3 üncü sayfada)

Bir şişe bira 15 kuruşa satılacak

Maliye Vekili komisyonun tenzilâtını az buldu, fiat 20 den 15 kuruşa indirildi

Bira fiatlarını ucuzlatmak için tetkikler yapmak üzere teşkil edilen komisyon mesaisini bitirmiştir. Tetkiklerin sonunda bir rapor hazırlanmış, Maliye Vekâline verilmiştir. Rapora göre şimdiye kadar biranın litresinde on altı kuruş kâr edilmektedir. İnhisarın litre başındaki kârı asgariye indirilecek ve o nisbette birayı ucuzlatmak kabil olacaktır. (Devamı 11 inci sayfada)

Bekâr erkeklerle kadınlar arasındaki münakaşa hararetle devam ediyor

[Bugün 8 inci sayfada okuyunuz!]

Maarif Şûrası dün toplandı

Maarif Vekili Şûra tarafından halledilmesi lâzım gelen işleri bir nutukla anlattı

Maarif programı, maarifte ahenk tesisi, ilk öğretim köylere girmesi, mekteplerde öğleden sonra ders yapılmaması, orta okullar, liseler, ilmi terimler, meslek mektepleri ve mekteplerde disiplini temin edecek inzibat talimatnamesi meseleleri Şûranın ruznamesini teşkil ediyor

Maarif Şûrası heyeti Maarif Vekili ile beraber Ebedî Şefin muvakkat kabrinde Ankara, 17 — Yüksek Maarif Şûrası Yücel bir nutuk ile Şûra mesaisini aç bugün İsmet İnönü Kız Enstitüsünde toplandı ve Maarif Vekili Hasan Ali

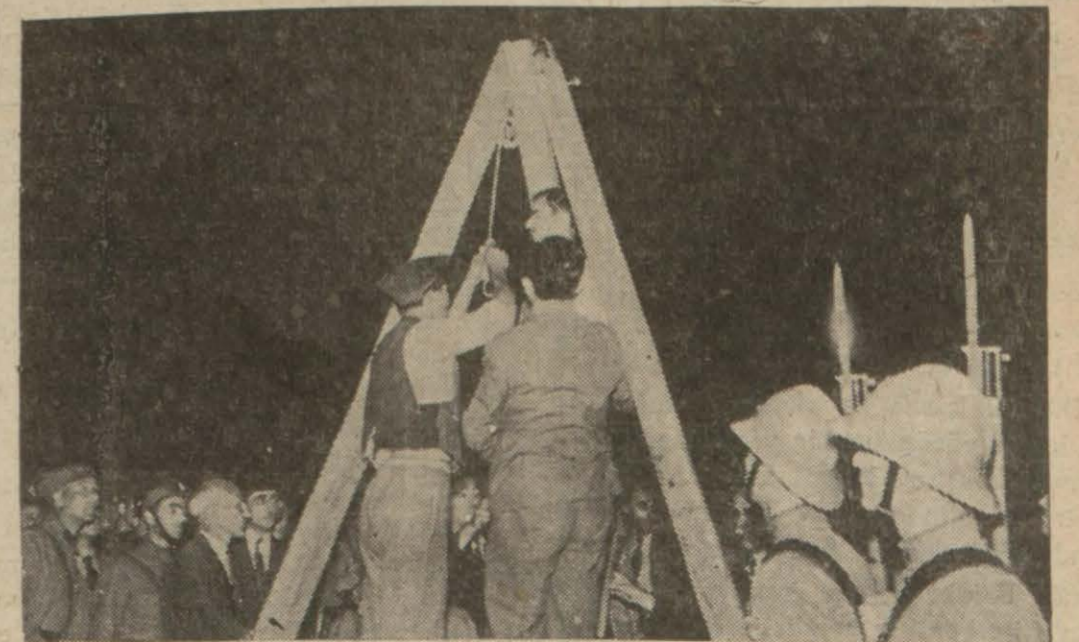
(Devamı 5 inci sayfada)

İki kişiyi öldüren katil bu sabah asıldı

Cinayet mahalinde keşif yapılacağı söylenerek dün akşam hapisanede tecrid edilen mahkûm, uyanınca pek az süren bir şaşkınlık geçirdi

İdam hükmü okunurken

Katil idam sehpasının altında

İstanbul Ağırceza mahkemesinin 6 ayı temyiz ve Büyük Millet Meclisi kararı evvel verdiği bir idam kararı mahkemei (Devamı 11 inci sayfada)

Hergün

Yaz geçerken

Yazan: Muhittin Birgen

Yazan en sıcak günleri içindeyiz; bütün Avrupa, bugünleri sıcak bir hava içine sarılmış bir halde, ter dökerek, bunalarak yaşıyor. Sıcaklardan kaçıp dağlara iltica eden, yahud kendilerini rasgeldikleri her suya atan insanlar, aynı zamanda bir de endişenin yükü altındadırlar: Harb olacak mı? Bu endişe o kadar umumidir ki, bilhassa bu badirenin ilk sahnesinde ve ilk saflarında rol oynayacak milletler arasında, günlerini helecan içinde geçiren insanlar görülmüyor. Yeni harbe tayarların oynayacakları tahrib rolünü düşünerek kendilerine bir ev yapmak üzere senelerden beri taşınmış hülyalarını bu sene bir tarafa bırakıp ahvali gözetlemeği tercih edenler, hemen hemen her memlekette çoğalmıştır. Biriktirdikleri küçük paralarını kendilerine bir yuva kurmak isteyip te bu sene, bu işi tahakkuk ettirmeği tehir eylemeğe razı olmak çok şey ifade eden bir hâdisedir; bu hâdise, birçoğuk yerlerde göze çarpmakta olduğuna göre, insanların nasıl bir ruh haleti içinde bulduklarını anlamak müşkül değildir.

Harb olabilir mi? Olabilir. Fakat, harb olacak diye lüzumundan fazla endişeye düşmek de manasızdır. Başımıza gelebilecek fenalıkları bertaraf etmek için, eğer en kuvvetli silâhımız endişe ve korkudan ibaret olsaydı işimiz kolaydı. Fakat, malesef, endişe ve korku ile harbin önüne geçilemez. Bu büyük badireyi korkusuz ve endişesiz karşılamak, hayatın bir mücadeleden ibaret olduğunu bilenler için elbet daha akilâne bir hareket olur.

Memnuniyetle söylemeğe lüzum vardır ki bu endişe havasının en az estiği memleket Türkiyedir. Diğer memleketlerde ve bilhassa bunların kahramanlık edebiyatında en ileri gidenleri arasında hüküm süren endişelere bakılırsa biz, kendimize bir ıftihar hissesi çıkarabiliriz. Bu ihtimalden en az endişe eden memleket Türkiyedir. Belki biraz da, hayat ta lüzumundan fazla iddialarımız olmadığımızdan, fakat, bilhassa dövüşmek denilen şeye çok alışkın bulunduğumuzdan olsa gerektir ki Türkiye, diğer memleketlere nisbetle pek çok sakindir.

Bunlarla beraber, yaz geçiyor; ortada dolaşan şey, harb ihtimallerinin kendisinden ziyade gürültüsüdür. Eğer muhtelif memleketlere aid gazetelerin gözden geçirip bütün bunlardan çıkardığımız manalar, bize bu kadar mühim bir mesele hakkında nihayet vazih bir mana vermeğe kâfi ise diyebiliriz ki bugün meydana olan şey, daha ziyade harbin dedikodusudur. Kendisi bu sene için varid değildir. Önümüzdeki yazın birkaç haftası var. Bu haftalar içinde bir harb çıkabileceğini zannettirecek hiçbir ciddi emare gördüğümüz yoktur. Bunun için, biz bu sene harb çıkmıyacağı hakkında bu sütunlarda ötedenberi ileri sürmekte olduğumuz mütaleanın boşa çıkmıyacağını, bugün daha kuvvetle bir kanaat şeklinde ifade etmekte tereddüd etmiyeciğiz. Bu yaz, bize harb getirecek değildir. Yazın harb olmayınca da bu sene harb yoktur, neticesine varabiliriz. Gelecek seneye kadar da henüz, milletler için düşünüp taşınmaya ve refah ve saadetlerini harbe değil, sulhte arama lâzım geldiği kanaatine vâsil olmaya imkân vardır.

Yaz güzel bir mevsimdir. Gönül ister ki vatandaşlar ve hattâ bütün insanlar bu güzel mevsimin güzel nimetlerinden iç rahatı ile istifade etsinler. Bilhassa biz, memleketin harb ve sulh meseleleri üzerinde düşünmek vazifesini, bu hususta kâfi derecede uyanık olan hükümete bırakıp, yazın nimetlerinden müstefid olmayı düşünelim...

Muhittin Birgen

İki kardeş bir olup adam yaraladılar
Dün, Galatada Tavukçular sokağında kadın yüzünden bir yaralama hâdisesi olmuştur. Mihail isminde biri, metresini elinden alan Yüksekalkalıda rında Tekirdağ otelinde oturan kunduracı Saidin yolunu kesmiş, kardeşi Onnik ile beraber kendisini fena halde dövmüş, müteaddid yerlerinden yaralamıştır. Said hastaneye kaldırılmış, failer yakalanmıştır.

Resimli Makale:

Ümid

Aristo'ya sormuşlardı:

— Bu fânî dünyada en fazla kıymet verdiğiniz varlık nedir?

— Hiç düşünmeden şu cevabı verdi:

— Ümidi, servetin, kudretin, maddî manevî her çeşid varlığın üstünde bulurum, sonsuz bir kıymeti vardır, dedi.

Orta çağlarda meşhur bir hükümdarın dilinden:

— Şerefimizi kaybetmedikçe tasalanmayınız, uğradığınız bütün zararları telâfi edebilirsiniz! demek moda olmuştu. Hakikatte bu cümle eksiktir: İnsanın düştükten sonra kalkınması için şerefini muhafaza etmesi yetmez. Ümidinin hiç kırılmaması lâzımdır.

SÖZ ARASINDA

Londra hayvanat Bahçesinin Yeni misafirleri

Londra hayvanat bahçesinin yeni misafirlerinden biri Fransız Kamerondan getirilen üç yaşındaki Mokudur. Bahçenin bir senelik gedikli Meng yanına arkadaş olarak verilmiştir. Moko soldaki maymundur.

Marlene Dietrich Paris sokaklarında şarkı söyledi

Fransız ihtilâlinin 150 inci senesinin tes'idi münasebetile Paris sokaklarında yapılan eğlencelerde, film yıldızı Marlene Dietrich de, Opera meydanında bir cazbandın refakatile halka şarkılar söylemiştir.

Thetis denizaltısının Kurtarma ameliyesi

Liverpul açıklarında 99 tayfasile batan ve ancak mensublarında dördüne kurtulmak müyesser olan Thetis denizaltı gemisinin kurtarma ameliyesine başlıyan dalgıçlardan biri, bahriye nezaretinin müsaadesile şu beyanatta bulunmuştur:

— Arkadaşlarımla birlikte belki on iki defa Thetisin yanına indik. Bunda bizim için fevkalâde bir şey yok. Bütün gayemiz, orada şimdi huzur içinde yatanları çıkarıp şanlarına lâyık bir surette iftihar ile defnettirmektir. Denizaltı tıpkı sisli Londra'ya benzer. Yalnız bir farkı vardır. Aşağısı Neon ışığı ile aydınlanmış gibidir; bu da tabiatle güneşin çıkmasına bakar. Geçen hafta zarfında birçok kereler Thetisin güvertesinde dolaştım. Preskop eğilmiş, kırılmıştı, bu tahtelbahirin, son defa denizin dibinde yuvarlandığını göstermektedir. Geminin etrafında doluşarak baştan başa tetkik ettim. Deniz dibi koyu laciverd balıktır. Ne yosun, ne de çakıl taşları hiç bir hayat; hattâ balık bile yok. Thetisin yanında 6 ka-

Hergün bir fıkra

Kudretim haricinde

Bir kongrede kekeme aza el kaldırmış ve reise:

— Re - re - re - i - i - i - s bey be - be - be - ben de sö - sö - sö - söy - le - le - le - le - me - me - me - me - i - i - i - is - ti - ti - ti - yo - yo - yo - rum! demmişti.

Reis bütün bunları diledikten sonra cevap verdi:

— Benden kudretim haricinde bir şey istiyorsunuz.

Bir Yahudi çocuğu Nasıl hicret eder?

Bu çocuk bir Yahudi muhaciridir. VI. yanadan kaçmış, Londraya gelmiştir. Gördüğümüz gibi sırtında, muşamba, kürk palto, ayrı bir padesü vardır.

dem derinlik ve genişliğinde bir yara, delik var. Bu deliğin, geminin burnu delinince vurunca açılmış olması muhtemeldir.

Loretta Yung Ve Dört kız kardeşi

Amerikalı sinema yıldızı Loretta Yung yeni bir film çevirmektedir. Bu film bütün hususiyeti Lorettanın üç kız kardeşile birlikte rol yapmasıdır. Yukarıda en arkada güzel Loretta, önünde de kız kardeşleri görülmektedir.

İngiltere Veliahdinin tiyatro merakı

İngiltere kral ve kraliçesinin kızları Elizabet, Şekspirin muhtelif piyeslerinden bazı mühim parçaları gayet güzel ve kuvvetli bir surette inşad etmektedir. Prensesi en fazla Venedik tacirindeki O-felya tipi ile «Nasıl isterseniz» komedisinin Rosalindine bayılmaktadır.

Nuremburg konferansının ehemmiyeti

Bu seneki Nuremburg Nazi kongresi, her yaldakinden daha muazzam bir surette açılacak, sekiz gün yerine on gün sürecek, daha fazla azanın iştiraki temin edilecektir. Hitler daha şimdiden, o günlerde söyleyeceği üç nutkun ana hatlarını hazırlamaya başlamıştır.

Meşhur bir İngiliz tarih muharriri öldü

Bir arkadaşile birlikte harbin menşelerine dair İngiliz vesikaları adlı 11 ciltlik tarih eserini yazan yarıbay Temperley 60 yaşında olduğu halde Cambridge'de ölmüştür.

Meşhur tarih muharriri, radyoda temsil edilmeğe üzere bir takım tarih piyesleri de yazmıştı.

Sözün kısıası

Devamlı kontrol Elzemdir

Taksiye biniyoruz.. rüzgâr esiyor, toz toprak içeri doluyor. Cam kapamak için kullanılan manivelayı çeviriyoruz, manivela boşa dönüyor: — Soför bu cam kapanmaz mı? — Soför dikiz aynasından gözümün içine bakıyor:

— Kırıldı bayım!

Bir başka taksiye biniyoruz; taksi hareket ediyor. Yüzlerce metre mesafe katettikten sonra gözümüz taksimetreye ilişiyor. Henüz yirmi kuruşu geçmemiş. Biraz daha gittikten sonra soruyoruz:

— Soför taksimetren bozuk mu?

— Bozuldu bayım. Siz kaç kuruş ve-receğinizi bilirsiniz.

Taksilerde gene pek o kadar fazla değil, fakat otobüslerin hali feci. Camlarından biri, ikisi kırık olmıyan tek otobüs yok. Bir tek camı olmayan otobüslere raslamak bile mümkün.

Yoklukta bunlara biniyoruz. Hareket ettiği zaman pis bir koku intişar ediyor; kondüktöre soruyoruz:

— Bu koku ne?

— Benzin içeri vuruyor.

Ayağımızın altından bir gürültü geliyor:

— Ya bu gürültü!

— Tekerlek lâçka olmuş.

Birdenbire duruyor:

— Ya şimdî ne oldu?

— Bilmem, soför tamir eder, beş dakikada hareket ederiz.

★

Şehirde işliyen vesaiti nakliye kontrola tâbidir. Bozukluğu olanların, kırık camlıların, hurda halindeki işletilmelerine müsaade edilmez. Edilmez ama kontrolün sonra bozulabilirler, camları kırılabilir, hurda haline gelirler. Fakat kontrol için tayin edilen zaman haricinde kontrol etmek âdet olmadığı için bunlar kervana katılmış topal eşekler misillü şehirde sefer yapar, yolcu-taşınlar.

Doğru mu?

Bir projektör tamircisi düşüp yaralandı

Ahmed adında biri, Taksim stadyo-munun projektörlerini tamir ederken merdivenden düşmüş, ağır surette yaralanmıştır.

Yaralı Ahmed, berayi tedavi Alman hastanesine kaldırılmıştır.

Bir ihtiyara otomobil çarptı

Galatada oturan 75 yaşında Kozmaya, Şişli'den geçmekte iken soför Fabrinin idaresindeki hususî otomobili çarpmıştır.

Ağır surette yaralanan Kozma, berayi tedavi Beyoğlu hastanesine kaldırılmıştır.

Bir hususî otomobil bir adama çarptı

Soför Sabrinin idaresindeki 647 numaralı otomobil Pangaltı'dan geçerken Yorgi adında bir adama çarparak yaralanmıştır.

Yaralı Beyoğlu hastanesine kaldırılmış, suçlu soför yakalanarak takibata başlanmıştır.

İki kişi bir çocuğun sandalını devirdi

Küçükpazarda oturan İlyasın oğlu 9 yaşında Cemil, evvelki gün Floryada bir sandalla sahilde dolaşmakta iken, İlyas ve Necib adında iki kişi, çocuğun sandalını kasden devirmişlerdir. Denize düşen çocuk etraftan yetişenler tarafından kurtarılmış, suçlular yakalanmışlardır.

TAKVİM

TEMMUZ

Rumi sene 1365	18	Arabi sene 1353
Temmuz 5	Rumi 1939	Hicri 74

SALI

GÜNES		Ce. Âhir		İMSAK	
S.	D.	S.	D.	S.	D.
4	48	2	82		
9	05	6	54		
Oğla		İkindi		Akşam	
S.	D.	S.	D.	S.	D.
Z.	11 20	15 18	17 38	21 34	
E.	4 42	8 40	11	—	1 56

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

Gazetelerin birinde bir gayri menkulün satışına aid küçük bir ilân gördük. Gözümüz takıldı, sonuna kadar okuduk. ve biraz.. garib bulduk:

— Bir zat 1929 yılında 3500 lira değer tahmin edilen dükkanını ipotek göstermek suretile 2050 lira borç almış. Sonra da bu borcu tam 10 yıl ödemeyi unuttu. Neticede borç faizi ile birlikte 7500 lirayı bulmuş. Bunun üzerine de dükkan satılığa çıkarılmış ve ancak 750 lira etmiş...

Bir borcun 10 yıl unutulmasına mı, takibsiz kalmasına mı, bu müddet zarfında 3,5 defa çoğalmasına mı, nihayet on yıl evvel 3500 lira değer tahmin edilen bir malın bu müddet içinde kıymetini yarı yarıya kaybetmiş olmasına mı yanarsınız? Doğrusunu sorarsanız biz bu ilânı okuyunca hakikat olabileceğine inenmak istemedik. Fakat gazete gözümüzün önünde duruyordu, inandık, ey okuyucu sen:

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

TELGRAF HABERLERİ

Polis enstitüsü bu yıl 108 mezun daha verdi

Dün enstitü binasında üç Vekilimizin huzurunda mezunlara merasimle diplomaları tevzi edildi

Ankara 17 (Hususi) — Bugün öğleden sonra Polis Enstitüsünden mezun talebeye diploma tevzi merasimi yapılmıştır. Merasimde Dahiliye Vekili Faik Öztrak, Maarif Vekili Hasan Âli Yücel, Sıhhiye Vekili Hulûsi Alataş, Ankara Valisi Nevzat, Jandarma Umum Kumandanı, Emniyet Umum Müdürü ve gazeteciler hazır bulunmuşlardır. Dahiliye Vekili kısa bir nutuk söylemiş, mekteb müdürü ve talebeden biri buna cevap vermiştir. Enstitüde 24 yüksek, 84 orta kısımdan olmak üzere 108 talebe mezun olmuştur. Adlarını dereceleri sırasile bildiriyorum:

Yüksek kısımdan: Naci Kardeş, Halil Mutlu, Şahab Alkan, İzzet Oğuz, Cemal Köksal, Hasan Basri, Hamdi Güney, Şevket Çakın, Ömer Vardarlı, Mevlüt Erdoğan, Muzafer Batun, Salim Akdoğan, Hakkı Aktas, Kemal Artuç, Necati Akman, Halil Ertoyl, Emin Naci, Ahmed Kemal, Hamdi Erol, Abdullah Karagülle, Halil Kâmil, Miftat Aksin, Şahab Alkan, Said Ergül, Emin Başaran, Said Yalçın.

Orta kısımdan mezun olanlar: Kürzet Ergmen, Nâzım Çetiner, Adnan Kirman,

Sırrı Sungutay, Yakub Özer, Niyazi Önay, Şevki Ersoy, Muhiddin Örcan, Salih Yalçın, Yusuf Kaymak, Abdullah Ertekin, Hâzım Doğan, Yaşar Akbar, Suad Akgün, Muhsin Ersan, Mehmed Daloğlu, Tevfik Sezen, Kâmil Tuna, Kâzım Günsan, Nevzat Gücel, Sıtkı Erdoğan, Hüseyin Onat, Celâl Alptekin, Mehmed Özsovaş, Hasan Berkson, Zeki Oğuz, Cemal Öztürk, Hüseyin Travas, İbrahim Berk, Mehmed Yılmaz, Ahmed Yaşar, Behçet Özbek, Ahmed Öngül, Halim Akın, Mehmed Yaman, Abdullah Akça, Sıtkı Ergül, Hakkı Vardar, Şerif Sağad, İshak Özüdüz, Hasan Tahsin, Adnan Kirman, Suphi Çetin, Ahmed Dövençi, Haydar Alkan, Celâl Ortaç, Vahid Altın, Nihad Altın, Ali Polat, Kemal Dönmez, Şefik Dündar, Sabri Önal, Rıza Kaya, Osman Atalay, Ali Aybâm, Seyid Ali, Hüsnü Yıldırım, Rash Özbekin, İbrahim Baysal, Şükrü Bayсал, Mehmed Tuğrul, Zeynel Karaduman, Celâl Unal, Sami Sayın, Ziya Yaturer, Hasan Kaya, Celâl Turgay, Rahmi Yılmaz, Selâmi Sarsılmaz, İsmail Tükenci, Mehmed Algıç, Halid Erdoğan, Ali Bulkan, Mehmed Yalçın, Hüseyin Alnayrı, Enver Gezer, Cemal Vardarlı, Maruf Turan, Nühzet Er-tümen, Nazif Ersayın, Kemal Tanyolac, Nihad Eren, Cevdet Bayoğlu, Vasif Baccioğlu, Nazmi Acar, Nâzım Tekiner, Sadeddin Atnalı; İhsan Özmen.

İngiliz - Japon müzakereleri

Londra 17 (Hususi) — Tiyençin ihtilafını halletmek üzere Tokyoda bugün başlanacağı bildirilmiş olan İngiliz - Japon görüşmeleri, Çarşamba gününe bırakılmıştır.

Diğer taraftan yeni bir harb gemisi de bugün Tsingtau'ya vâsıl olmuştur. Bu suretle halen Tsingtau'da bulunan İngiliz gemilerinin adedi - biri on bin tonluk bir kruvazör olmak üzere - üçe baliğ olmuştur.

Japonlar, bu şehirde tertib etmek istedikleri İngiliz aleyhtarı nümayişlerden vazgeçmişlerdir.

Londra 17 (A.A.) — İngiliz gazeteleri Tokyo müzakereleri hakkında esasen fazla ümid beslemedikleri için bu müzakerelere dair gelen ilk haberlerde bedbinliğe düşmüş değillerdir. Fakat ilk noktâ nazar teatillerinin gösterdiği az cesaret verici manzara, Japon iddiaları karşısında taviz yoluna girmeği imkânsız bulan İngiliz efkârı umumiyesinin azmini herhalde hiç bir suretle sarsmamıştır.

İngiliz askerî heyeti Varşovada

(Baştarafı 1 inci sayfada)

de generale refakat etmektedir. İngiliz generali Polonyada beş, altı gün kalacaktır.

Londra, 17 (A.A.) — Bu sabahki ekseri İngiliz gazeteleri Edmund İrosiden Polonya seyahatindeki ehemmiyeti bilhassa kayıd ve işaret etmektedirler.

Daily Herald bu hususta bazı sarif malumat veriyor:

Varşovadan dönen İngiliz askerî heyeti ihzarî teferrüatı müzakere etmiştir. Şimdi başlayacak olan görüşmeler esas meselelere taallük edecektir. İngiltere ile Polonyanın yeni bir Alman taarruzu halinde alacakları sarif askerî tedbirler hakkında bir anlaşma yapılacaktır. Alman kıtaatını aynı zamanda hem doğu, hem de batı cephelerinde karşılamakta ki ehemmiyet kaydedilecek ve Alman başkumandanlığı doğuda taarruz etmek istemediği takdirde seri bir Leh taarruzunun teferrüatı tesbit edilecektir.

Nihayet Fransız, İngiliz ve Leh ordularının tek bir kumanda altına konulmasındaki fayda hakkında müzakereler cereyan edecektir.

Yeni Sehan ve Niğde Valileri

Ankara 17 (Hususi) — Seyhan ve Niğde Niğde Valisi Faik Üstünün Niğde valiliğine sabık valilerden Sümerbank idare meclisi reisi İsmail Sata Apaydının tayinleri millî iradeye iktilaf etmiştir.

İngiliz - Fransız deniz ve hava kuvvetlerinin birlikte yapacakları manevralar

Londra 17 (Hususi) — Ağustos ayında İngiliz hava ve deniz kuvvetlerinin birlikte yapacakları büyük manevralara, «Ramelis» saffiharb gemisi de iştirak edecektir.

İngilterenin Akdeniz donanmasına mensub bu harb gemisi, 29 bin ton dur. «Ramelis» Perşembe günü Spithed'e varmış bulunacaktır.

Hataya gidecek Meclis ve Parti heyeti

Ankara 17 (Hususi) — Devlet Demiryollarının İzmir fuarı dolayısıyla her sene yapmakta olduğu yüzde 50 tenzilatlı biletle seyahat kolaylığı, Hataya gitmek isteyenlere de teşmil edilmiştir. Yeni vilâyetimize gitmek isteyenler olursa bu biletleri muteber olacak ve 15 günlük müddet 17 ye çıkarılacaktır.

Hataya gidecek heyette Meclis namına Meclis reis vekillerinden Şemseddin Günaltay (Sivas), Halid Bayrak (Ağrı), Bekir Kaleli (Anteb), Parti namına umumî idare heyetinden Hamdi Yalman (Ordu), Zihni Ülgen (Bolu) bulunacaktır.

Heyete Şemseddin Günaltay (Sivas) reislik edecektir.

Hatay Valisi Hataya gitti

Ankara, 17 (Hususi) — Hatay Valisi Şükrü Sökmensüer Toros ekspresi ile Hataya hareket etmiştir.

Büyük Antalya kanalı Çarşamba günü açılıyor

Ankara, 17 (A.A.) — Vakıflar eliyle meydana getirilen Kırkgöz membarındaki suyu Antalya ovasına indiren 23 kilometre uzunluğundaki büyük Antalya kanalı önümüzdeki Çarşamba günü törenle açılacaktır. Bu merasimde bulunmak üzere Başvekil namına Ziraat Vekili Muhlis Erkmenin riyasetinde Vakıflar Umum Müdürü Fahri Kiper ve muavini Vakıflar idare meclisi azasından bir zattan mürekkebe heyet bugün Antalya hareket etmiştir.

Ziraat Vekili bugün Antalyaya hareket etmiştir.

Başvekil Orhangazide

Yalova, 17 (A.A.) — Burada kaplıcada istirahat etmekte bulunan Başvekil Dr. Refik Saydam, bugün Orhangaziye gitmiş, orada memurin ve halk ile temasta bulunarak dileklerini dinlemiştir.

Muhasebe müdürlüklerinde yeni tayinler

Ankara, 17 (Hususi) — Nafia muhasebe müdürlüğüne hariciye muhasebe müdürü İbrahim Seberman, posta telgraf muhasebe müdürlüğüne gümrükler tetkik müdür muavini Reşad tayin edilmişlerdir.

Sabiha Gökçenin Londraya gideceği doğru değil

Ankara, 17 (A.A.) — Deyli Telegraf gazetesinden naklen bir kısım İstanbul gazetelerinde çıkan ve başöğretmen Sabiha Gökçenin idaresinde olarak bayan pilotlardan mürekkebe bir Türkkuşu filonun İngiltereyi ziyaret edeceğine dair olan haberi tekbize Anadolu ajansı mezdundur.

Hariciyede yeni tayinler

Ankara, 17 (Hususi) — Hariciye daire şeflerinden orta elçi Esad Bağdad elçiliğimize tayin edilmiştir. Brüksel orta elçimiz Cemal Hüsnü Varşova büyük elçiliğine terfian, İspanyadaki mümessilimiz Salâhattinin protokol dairesi şefliğine tayini kararlaştırılmıştır.

Hariciye muhasebe müdürlüğüne de posta telgraf idaresi muhasebe müdürü Sadi tayin olunmuştur.

İngiliz - Fransız - Sovyet müzakereleri tekrar başladı

Londra 17 (Hususi) — Bir müddet tenberi tatil edilmiş olan İngiliz - Fransız - Sovyet müzakerelerine bu akşam tekrar başlanmıştır.

Hükümetlerinden yeni talimat almış olan İngiliz ve Fransız mümessilleri, bugün Moskovada Sovyet hariciye komiseri Molotof tarafından kabul edilmişlerdir.

Üç devlet mümessilleri arasında cereyan eden müzakereler iki saat sürmüştür.

Fransız askerî heyeti Ankarada

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Ankara garında Korgeneral Sadık Noyan, Ankara garnizon kumandanı General Kemal Gökçe, Merkez Kumandanı albay Ali Demir, Genel Kurmaydan, kurmay albay Esref Alpdoğan, kurmay yüzbaşı İrfan Alptekin tarafından karşılanmış ve başta müzaka olduğu halde bir küt'a asker resmi ihtiramı ifa etmiştir.

Orgeneral Hutziger riyasetindeki Fransız heyeti askeriyesi kurmay albay Buje, albay Rok ve yüzbaşı Chaot'tan mürekkebe bulunmaktadır.

General Hutziger ve refakatindeki zevata kurmay albay Halim ve kurmay yüzbaşı Talât mihmandarlık etmektedirler.

Fransız heyeti Ankarapalasta ayrılan hususi dairelere misafir edilmişlerdir.

Orgeneral Hutziger maiyetle birlikte saat 10,30 da Çankayadaki Riyaseti-cümhur köşğine giderek defteri mahsusu imza etmiştir.

Orgeneral Hutziger, bundan sonra Genel Kurmay Başkanı Mareşal Fevzi Çakmağ, Genel Kurmay ikinci reisi Orgeneral Asım Gündüzü ve Millî Müdafaa Vekili Naci Tınazı ve Hariciye Vekâleti Umumi Kâtibi Numan Menemencioglu'yu ziyaret etmiş ve vilâyete giderek kart bırakmıştır. Misafirlerimiz öğle yemeğini Ankarapalasta kehdilerine tahsis edilen salonda hususi olarak yemişlerdir.

Orgeneral Hutziger saat 15 te Fransız büyük elçisi Masigli ile birlikte refakatinde heyetin diğer azaları ile Fransız büyük elçiliği atâşelilerle olduğu halde Etnografya müzesine giderek Ebedî Şef Atatürk'ün muvakkat kabrini ziyaret etmiş ve bir gelenk koymuştur.

Bu merasimde Polis Müdürü Şinasi Tugay da bulunmuş ve bir polis müfrezesi rasime ihtiramı ifa etmiştir.

Adliye Vekili geliyor

Ankara, 17 (Hususi) — Adliye Vekili Fethi Okyar bugünkü ekspresle İstanbul'a hareket etmiştir.

Sabahtan Sabaha

Siyaset ALEMİNDE

İtalyanın politikası

Yazan: Selim Ragıp Emeç

Cenubi Tirolda kütleli bir teciir yapan, oniki adalara mansız asker ve malzeme yağın İtalyanın vaziyetinde pek kolay anlaşlamayan ip-hamlar var. Buna bir kısım İtalyan sevkulcyes noktalarına ve Arnavudluğa bazı Alman motörlü küt'aların nakledilmiş olduğunu ilâve edersek, mevcut ip-ham büsbütün fazlaşar. Bir Fransız gazetesi, son üç dört gün içinde bu vaziyeti izaha çalışın bir yazı yazmıştır. Bu yazı çok şayanı dikkattir. Bundan ötürüdür ki yazının başlıca kısımlarını alıp okuyucularının istifadesine arzulemeyi faydalı buldum. Çünkü hakiki vaziyetin en iyi hülâsa edilmiş bir ifadesidir:

«Yukarı Adij nehri muntakasında cereyan eden hâdiseler bütün beynelmilel mahfellerin dikkatini üzerine çekmekte ve binbir ihtimalin serdedilmesine yer vermektedirler. Bundan dolayı, aklın el almayacağı sayıların meydana alıp doluşmasına da hayret etmemelidir. Bugün akıl ve mantık bakımından İtalyan politikası o kadar anlaşılmaz bir mahiyet arz ediyor ki, ne zaman zaman bunu izah edici resmi ve yarı resmi malûmatı aynı hakikat gibi kabul etmeye, ne de son zamanda neşrolunan resmi tebliğ inanmaya imkân vardır. Maamafih vaziyete umumî surette bakıldığında zaman İtalyan politikasının son zamanında üç noktada dikkati çektiği görülür:

1 — Yukarı Adij vadisinin aslen Alman olan halkının tehiri.

2 — Bu muntakadaki ecnebler ve sey-yahlar hakkında daimi veya muvakkat olarak verilen uzaklaştırma kararı.

3 — Hiçbir siyasi mahiyeti ve ehemmiyeti olmayan İtalyan adliye nezaretine Londra sefiri Grandinin tayini.

Yukarı Adij Almanların mukadderatı, Hitlerle Mussolini arasında yapılan bir anlaşma neticesinde tayin edilmiştir. İrk nazariyesi bakımından mümkündür ki faydalı olsun. Fakat insanî bakımdan ilk çağların zalimane hareketlerinden biri olmaktan başka bir mahiyeti yoktur. Maamafih, Alman - İtalyan hududunda ki Alman kesafetinin bir gün İtalyanın başına bir belâ getirmesi ihtimalinin sık sık ileri sürülmüş olmasıdır ki, bugünkü iki müttefiki, bir gün bir siyasi hâdisemevzuu olabilecek bir vaziyeti tasfiyeye sevkettiği olmakla bu tarzı hareketi izah etmek mümkündür.

O muntakada daimi ve muvakkat surette oturan ecneblerin vaziyetine gelince; Romada neşredilen bir tebliğ, bunların oralardan ihracının siyasi ve askerî sebeplerden ileri geldiği ilân edilmiştir.

İsveçli ve Amerikalıların istisna edildiği

(Devamı 10 uncu sayfada)

Ukalâ bolluğu

İncir çekirdeği dolduramaz bir hâdisemevzuu adliyeye kadar gitmiş. Şehirde bir otobüs önünde giden otobüsü geçmek istemiş. İçindeki yolcular şoförün kollarına yapışmışlar:

— Geçme. Kaza çıkar.

Kaza çıkmamış amma tabii kavga çıkmış. Şoför, biletçi ve yolcular birbirlerine girmiştir. Hâdisemevzuu çok ehemmiyetsizdir. Fakat bizim ukalâlık ruhumuz gösterdiği için mühimdir. İtiraf edelim ki salâhiyet ve ihtisasımız haricinde olan işlere burun sokmaktan hoşlanırsınız. Amma bu yüzden çok defa başımızı derde de sokmuş oluruz. Ne çare ki bu muhakeme kabiliyeti timizi felce uğrattık kadar kuvvetli bir kötü huymuzdur.

Vatman, şoför, kaptan, makinist, pilot gibi ellerine ihtisas ve ehliyet vesikası verilen insanlar kanun önünde büyük mes'uliyet kabul etmiş meslek sahipleridir. Bunların efal ve harekâtına müdahale etmek bahsettığım ukalâlığın şaheseridir. Size bir hatıra anlatayım: Meslekdaşım Ahmed Şükrü Esmerle Avrupaya tayyare ile gidiyorduk. Karadenizi Bulgarya sahillerinden aşarken tayyare bin beşyüz metre kadar yükselmişti. Bir yanda Karadeniz, bir yanda Balkanlar. Ne yalan söyliyeyim, bu irtifa bizi korkuttu. Motörün bir an içinde durması bizi 1500 metreden yıldırım gibi yere atar sanyorduk. Motör sesinden konuşulamadığı için bir kâğıda şunları yazıp Fransız pilota uzattık:

— Korkuyoruz. Daha aşağı inmez misiniz?

Altına şu satırı yazıp iade etti:

— Ne kadar yükselirsek tehlike o kadar azalır.. Bir pan olursa vol plâne ederek rahatça yere inmek kabildir.

Mahcup olduk ve sustuk.

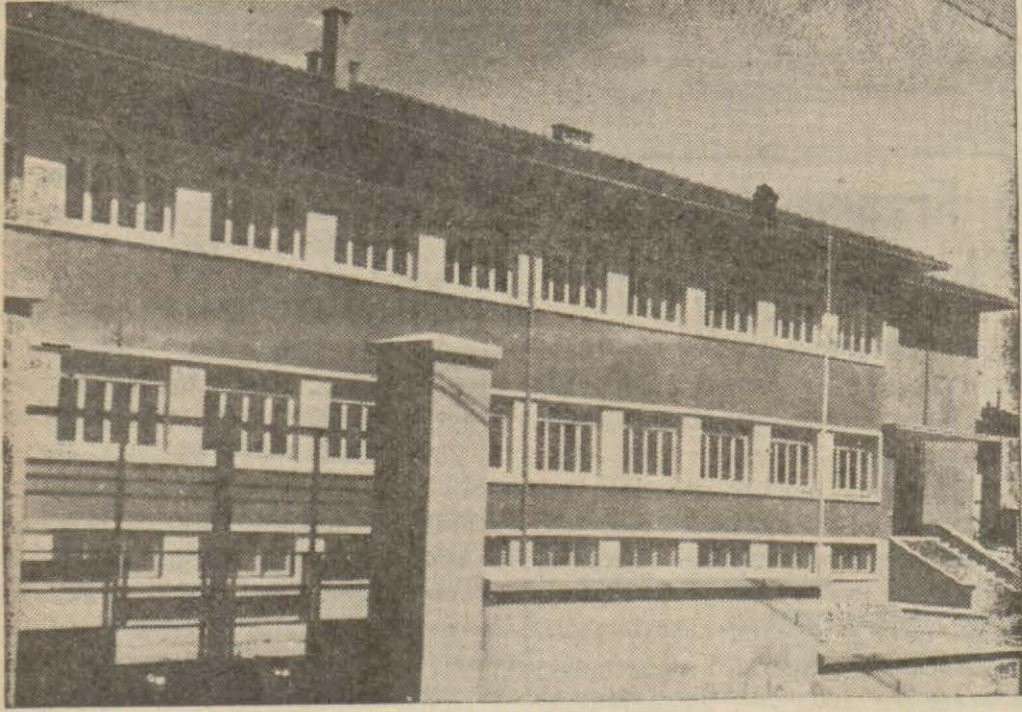
Öndekini geçmek veya geçmemek meselesini tayin edecek olan ancak ehliyetnamesi ve kanun önünde mes'uliyeti olan şofördür. Müttehassıslara emniyet etmiyecek kadar canlarını svenler yan kaldırımdan inmeden yürümek zahmetini kabul etmelidirler.

Buahan Cahid

Bu sene İstanbulda 11 ilköğretim yapılabilecek

Bu ilköğretim için muayyen bir plân kabul edildi, Mevlevihane ve medreseler de mekteb haline konulacak

Modern ilköğretim mekteplerinden biri

Maarif Vekâleti İstanbulda bundan sonra inşa edilecek ilköğretim binaları için muayyen bir plân kabul etmiştir. Küçük ve büyük ilköğretim binaları arasında bu plân esas tutulacaktır. Yeni plâna göre mekteb binaları bodrum katı hariç olmak üzere iki katlı, sekiz dersanelidir. Konferans salonunu, yemekhaneyi, laboratuvarı, muallim odalarını havildir.

Maarif Vekâleti bu sene İstanbulda bu tip üzerinden büyüklerden altı, küçüklerden beş mekteb binası yapılmasını kararlaştırmış ve inşaata başlamıştır.

İstanbul Maarif Müdürlüğü şehrin ilköğretim binasına olan ihtiyacı nazarı dikkate alarak Mevlevihane, medrese binalarını da mektebe tahvil etmek için çalışmaktadır. Geçen sene birkaç mevlevihane ve medresenin mekteb haline konulması istenmiş, fakat Eski Eserleri Koruma Cemiyetinin müdahalesiyle bu iş geri kalmıştı. Eski

Eserleri Koruma Cemiyeti mekteb yapılmak istenen binaların tarihi olduğundan bahsetmiş, aynen muhafazası tarafını iltizam etmişti. Halbuki metruk tarihi binalar mekteb haline konulduğu takdirde tamir görecektir, imar edilmiş olacaktır.

Maarif Vekâleti alâkadar makamlar nezdinde yaptığı teşebbüste medrese, mevlevihane ve emsali tarihi binaların mekteb haline konulmasında bir mahzur bulunmadığı kararını almıştır.

Maarif Müdürlüğü Galata Mevlevihanesini Eski Eserleri Koruma Cemiyeti mâni olduğu için mekteb haline sokamamıştı. Yeni karar üzerine Galata Mevlevihanesine, Kasımpaşa Mevlevihanesinin de ilköğretim olarak kullanılmasına izin verilmiştir.

Tarihi binalardan mekteb şekline sokarak istifade edilince, şehrin ilköğretim binasına olan ihtiyacı da nisbeten daha evvel önenecektir.

Trende yemek yeyen bir kadın zehirlendi

Dün bir kadın Edirnedan gelmekte olan posta treninin lokantasında yediği etten zehirlenmiştir.

Çerkesköyünde oturan Fağın karısı Şükriye, İstanbulda gelmek üzere dün Çerkesköyden trene binmiş ve bir müddet sonra acıkarak tren lokantasından pişmiş et yemeği alarak yemiştir. Şükriye, aradan biraz zaman geçtikten sonra karnında ağrıları hissederek zehirlenme alâmi göstermiştir. Tesadüfen trende bulunan bir doktor tarafından ilk müdahale yapılan Şükriye, tren İstanbulda gelir gelmez cankurtaran otomobil ile Haseki hastanesine gönderilmiştir.

Müteferrik:

Beykoz kaymakamı Diyarbakır valisi muvini oldu

Beykoz kaymakamı İhsan Diyarbakır valisi muavinliğine tayin edilmiştir.

Müfettişler fen heyetinden on beş sorular

Mülkiye müfettişleri belediye fen heyeti müdürlüğünün muamelatını gözden geçirmektedirler. Müfettişler fen heyeti müdürlüğünden 15 soru sormaktadırlar.

Bir seri yeni posta pulu çıkarıldı

Amerikanın 150 inci istiklâl yıldönümü ve Newyork sergisi münasebetiyle Posta İdaresi tarafından çıkarılan pullar bütün postanelerde kullanılmaya başlanmıştır. Bu pullar 12,5, 7,5, 3 ve 2,5 kuruşluk bir seridir. Pullar çok iyi bir şekilde basılmıştır.

İstanbul arşiv dairesi müdürü

Başvekkâlet İstanbul arşiv dairesi müdürlüğüne, eski İstanbul polis müdürü muavini Kâmrân tayin edilmiştir.

Şişli hastanesine iki buçuk milyon lira sarfedilecek

Şişli'de belediye tarafından yaptırılacak hastanenin şimdilik 600 yataklı kısmı tamamlanacaktır. 600 yataklı kısım 1 milyon 200 bin liraya yapılacaktır. Hastanenin 250 metrelik cephesi, 150 metrelik eni bulunacaktır. Altı kat olarak inşa edilecek hastanenin her katı hastalıkların bir şubesine tahsis edilecektir.

Ekmek meselesi yakında halledilecek

Fırıncılar Cemiyeti reisi Rıza, dün belediye çağırılmış, kendisinden izahat alınmıştır. Rıza belediye ekonomisi istişare heyeti tarafından da dinlenilmiştir.

Belediye birdenbire meydana çıkan ekmek meselesini ihdas eden müsebbiblerini aramaktadır. Sarıyer ve Büyükdere'de üç gündüberi halkın ekmezsiz kaldığını haber alan belediye, bu hususta büyük hassasiyet göstermiş, Sarıyer kaymakamına icab eden direktifi vermiştir. Vilâyet dahilinde ki kaza kaymakamlarının nazarı dik-kati celbedilmiş, fırınlardaki ekmek miktarı sorulmuştur.

Belediye ekmezsizliğe meydan vermiyecektir. Bir iki güne kadar ekmek işi halledilecek, belediye bu husustaki kat'i kararını vererek faaliyete geçecektir.

Yeni liman Zonguldakta yapılacak

Nafia Vekili General Ali Fuadın kömür havzasında yapılacak yeni liman hakkında geçenlerde memleketimize gelen İngiliz liman mütehassıslarına bir likte Karadeniz sahillerinde tetkiklerde bulunarak Ankara'ya döndüğünü yazmıştı. Öğrendiğimize göre hükümet, her yıl Ereğli ve Zonguldak limanlarında vukuta gelen faciaların kat'i surette önüne geçmek üzere bu muntakadaki asrı limanın biran evvel inşasını kararlaştırmıştır. Kömür havzasında yeni limanın Çatalağzında yapılmayıp, Zonguldakta yapılması muvafık görülmüştür. Zonguldak limanı İngiliz kredisinden ayrılan para ile yapılacaktır. Yeni liman 7-8 geminin aynı zamanda yük alıp boşaltabileceği ve 15 gemiyi fırtınalardan muhafaza edecek şekilde yapılacak ve her türlü modern tesisi havi olacaktır.

Zonguldak limanından başka ilk par-tide Trabzon ve İskenderun limanları da asrı bir şekilde ve ihtiyaçları karşılayacak bir mükemmeliyete ulaştırılacaktır. İskenderunda mevcut küçük liman en az yirmi yıllık müstakbel ticarî ihtiyaçları karşılayabilecek bir hale getirilecektir. Nafia Vekili General Ali Fuad Cebesoy İskenderun limanında tetkiklerde bulunmak üzere yakında Hataya gidecektir.

Dün İstinyede Bir amele boşuldu

Dün saat 2 de İstinyede bir amele denizde boğularak can vermiştir. İstinye doklarında çalışan kazancı Borlu Hüseyin oğlu Mehmed, yıkanmak üzere doklar civarında denize girmiş, fakat biraz açılınca yüzmek bilmediğinden boğulmuştur.

Adli Tıp cesedin Morga kaldırılmasına lüzum görmüştür.

ÖLÜM

İzmir tüccarlarından Ödemişli Hüseyin Hüsnü Özödemisin nezfi dimağiden vefat ettiği kemali teessürle haber aldık. Cenazesi kendisini seven dostlarının iştirakile bugünkü Salı günü Beyoğlundaki Ağaçamında öğleyin namazı kıldıktan sonra Feriköyünde medfeni mahsusuna defnedileceği teessürlerimizle beyan ederiz.

Bu sene fındık rekoltesi müstahsili memnun edecek mahiyette görülüyor

Yeni mahsul üzerine alivresatışları başlayarak ilk parti 85 bin kilo satıldı

Fındık istihsal muntakaları olan Giresun, Ordu, Trabzon, Rize havalisinde yeni yıl fındık mahsulünün idrakine başlamıştır.

Alınan haberler bu sene rekoltenin çok iyi ve geçen yılın düşük rekoltesini telâfi ve müstahsilin yüzünü güldürecek mahiyette olduğunu teyid etmektedir. Filhakika geçen yıl fındık rekoltesi 150 bin kantar olmuştu. Bu seneki rekoltenin 500 bin kantarı bulacağı anlaşılmaktadır. Yeni mahsul üzerine alivresatışları da başlamış ve 85,000 kilo yeni mahsul iç fındık teslimi kilosu 43 : 55 kuruş arasında satılmıştır.

Fındık mahsulümüzün bellibaşlı müşterileri Almanya, Amerika, Fransa ve Holandadır. İspanyada dahil vekayı dolayısıyla istihsal yapılamamış ve memleketimizde de rekolte az olduğundan İtalyan fındıkları bu vaziyette istifade etmişlerdir. Geçen seneki fındık ihracatımız 22651 ton sıklığında 12,186,000 lira olmuştur. Bunu 14,984 tonu ve 8.591.000 liralığı Almanya'ya yapılmıştır.

Bu sene fiat bir miktar düşük ise de rekolte fazlalığı dolayısıyla gerek miktar ve gerekse kıymetinin geçen seneye nazaran çok fazla olacağı kuvvetle tahmin edilmektedir.

Bilhassa bu sene İtalyan fındık piyasası da yüksek açılmıştır.

İngilterede buğday fiyatları çok düşük

350 senedenberi ilk defa olmak üzere, Liverpool'da buğday fiyatları en düşük bir kıymet arz etmiştir. Eski kayıtlara göre, buğday 1592 senesindenberi bu kadar ucuz olmamıştır. Bu düşük fiyatın üç mühim sebebi vardır:

- 1 — Dünya buğday ambarlarında geçen seneden kalma fazla mal vardır.
- 2 — Bu sene içinde yeni ve bol bir hasad umulmaktadır.
- 3 — Avrupa devletleri, mutaddan fazla zahire ithar etmekte ve herhangi beynelmilel bir buhrana karşı bizzat kendileri buğday yetiştirmektedirler.

Ticaret Odaları kongresi Eylülde açılacak

Ticaret Odaları kongresi Eylül için de açılacaktır. Evvelki gün kongre hazırlıkları için Ankara'ya gitmiş olan İstanbul Ticaret Odası umumî kâtibi Cevad Nizamı Düzenli ve borsa komiseri Mahmud, bir hafta Ankara'da kalarak şehrimize döneceklerdir.

Bu seneki Odalar kongresinde Ticaret Odalarının asrı ihtiyaca uygun bir şekilde tekemmül ettirilmesi, borsaların islahı ve bu arada Sanayi Odaları teşkilinin mevzuu bahsolaçağı anlaşılmaktadır.

Tuğla imalatı muayyen evsafa olacak

İktisad Vekâleti memleketin her tarafında yapılan tuğlaların boy ve vassıflarının birbirine uymadığı ve bunun inşaatta birçok mahzurlar doğurduğu neticesine varmıştır.

Bu sebeble Vekâlet diğer bazı maddelerde olduğu gibi bu inşaat malzemesinin de formunun tesbitine karar vermiştir.

Bu maksadla bu ayın 24 üncü günü Ankara'da İktisad Vekâleti sanayi tetkik heyeti riyasetinde tuğla fabrika ve harmanlarının mümessilleri bir toplantıya çağırılmışlardır. Toplantıda Vekâletin noktai nazarı tuğla imalatına izah edilecek ve muayyen tiplerin tesbiti için mütaleaları öğrenilecektir.

Müteakiben Vekâlet evsafını tayin ve muayyen bir müddet sonra da mem-

leketin her tarafında birkaç tip tuğla imal edilecektir.

Yarın şehrimizdeki 7 tuğla fabrikatörü ile 30 kadar tuğla harmanlarının sahipleri Ticaret Odasında bir toplantıya çağırılmışlardır. Toplantıda seçilecek heyet Ankara'ya giderek müzakerelelere iştirak edecektir.

Almanya'ya mühim miktarda ihracat yapılıyor

İçinde bulunduğumuz aylar ihracatın az olduğu mevsimlere raslamakta olmasına rağmen son günlerde büyük bir ihracat faaliyeti göze çarpmaktadır. Yalnız bu faaliyetin en büyük hususiyeti ihracatın mühim kısmının Almanya'ya yapılmakta olmasıdır.

Dün piyasamızda bir günde 250 bin lirayı mütevaciz emtianın ihracatı yapılmıştır. Üzerinde muamele yapılan mallar deri, susam, yapağı ve tiftiktir.

Şimdiye kadar Almanya'ya ihracat mutad olmayan koyun derilerinden de muayyen tipte 100 bin liralık bir parti ihracat edilmiştir.

Mersinde de büyük bir ihracat faaliyeti vardır. Almanya için 70 bin kilo yapak Mersin teslimi 49,5 kuruştan satılmıştır. Bu mallar Kayseri ve havalisi cinsleridir. Bu suretle Alman piyasaları şimdiye kadar alıcı olmadığı kaba cins mallara da müşteri olmaktadır.

İtalyaya da yarı mamul deri ihracatı yapılmaktadır.

Yerli Mallar Sergisi hazırlıkları

Mıntaka iktisad müdürü Halûk, dün Galatasaray yerli mallar sergisi binasına giderek tetkikatta bulunmuştur.

Bütün millî firmalar sergideki pavilyonlarını tutmuşlar ve hemen hemen bütün yerler kapatılmıştır.

Serginin yerli sanayinin tekemmülünü bariz bir şekilde canlandırarak mahiyette olmasına çalışılmaktadır.

Hatay gümrük kadrosu tamamlandı

Hatayda vücade getirilen yeni gümrük teşkilâtının kadrosu tamamlanmıştır. Hatay gümrükleri başmüdürlüğüne Gümrük ve İnhisarlar müfettişlerinden Abdullah 90 lira maaşla tayin olunmuştur. İstanbul gümrükleri başkimyagerliği şeflerinden Haki Tuna 80 lira maaşla Hatay gümrükleri başkimyagerliğine tayin edilmiştir. Hatay gümrük başmüdürlüğünün diğer memurları da tayin olunmuşlardır. Yeni memurlar bugünlerde Hataya gideceklerdir.

DOĞUM

Ankaradaki arkadaşlarımızdan foto Cemalin dün sabah saat on bir buçukta İstanbulda bir kızı dünyaya geldiğini haber aldık. Arkadaşımızı ve refikasını tebrik eder, yavruya da uzun ve mes'ud ömürler temenni ederiz.

Türk Revü Opereti
BU AKŞAM
Taksim Altıntopa
salle bahçesinde
BİR GÖNÜL İŞİ
Muhlis Sabahattin'in
eseri

EGE TİYATROSU
Nuri Gençdur
ve arkadaşları bu akşam
Üsküdar Boyleröğlü
bahçesinde
Cellâd Kara Mustafa
Murad Şamil varyetesi

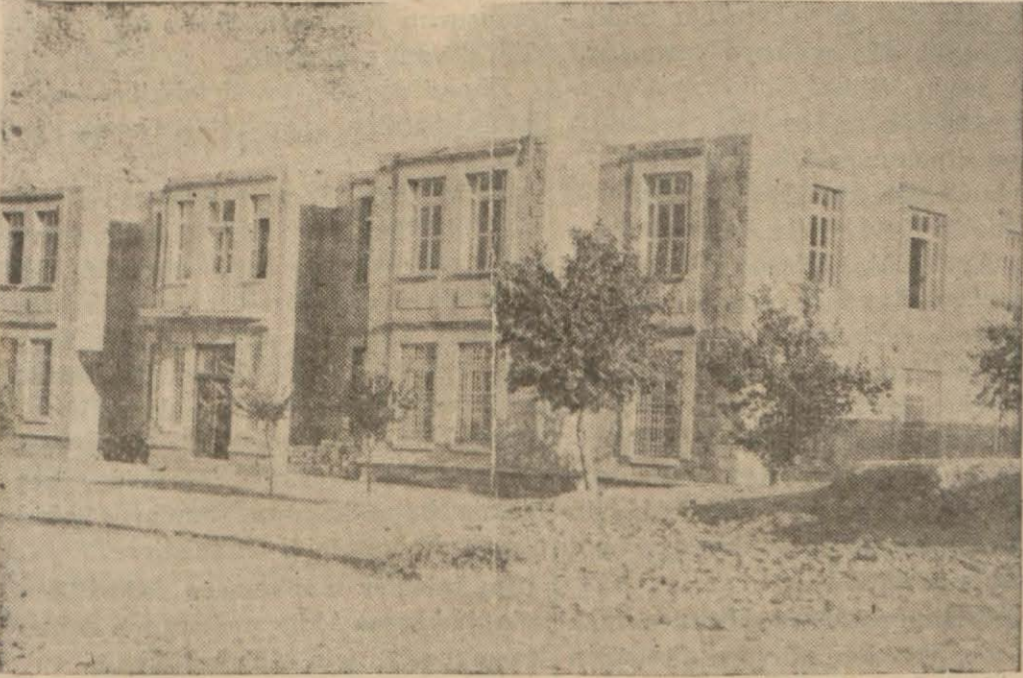

Ertuğrul Sadı Tek
Bakırköy - Miltiyadi
Tiyatrosunda bu gece
Karmakarışık
vodvil 8 perde
okuyucu Aysel

Urfada kültür hayatı her yıl biraz daha inkişaf ediyor

Ulus okullarından çok fayda temin ediliyor, fakat mekteb ihtiyacı henüz giderilmiş değildir

Urfa orta okul binasının cepheden görünüşü

Urfa (Hususi) — Eski devirlerin mühim bir kültür merkezi sayılan Urfa, bu mevkiini tedricen kaybetmiş ve 923 de bütün vilâyette okur yazar nüfusunu parmakla gösterilecek raddeye düşürmüştü. Maarif işlerini ön planda alan Cumhuriyet hükümeti Urfamıza da yeni bir hayat uyardırmış, hem mad - di, hem de manevî bakımlardan terakki ve inkişafı kaydedilmiştir.

Ulus okullarından bilhassa fayda görülmüştür. Bu sayede birçok vatandaşlar okuyup yazma öğrenmişlerdir. Orta okula gösterilen rağbet mütemadî bir tezayüd arz ediyor. Bu yıl mevcut geçen seneye nisbetle seksen fazlasıyla 430 zu bulunmuştur. Değerli maarifçi Cevdet Altanın idaresi altında çalışan orta okul öğretmenleri talebeyi yetiştirmekte, tam bir muvaffakiyet göstermektedir. Mevcudlardan kırkını kız talebe teşkil etmekte olup birinci sınıf dört, ikinci ve üçüncü sınıflar ikişer şubelidir. Orta okulun talebe ve öğretmenlerin istifadelerine arz edilen zengin bir Kitabsaray, oldukça mü - kemmel bir binası, ders levazımı ve büyük bir laboratuvarı vardır. Okulun değerli öğretmenleri ve çalışkan öğreticileri tarafından Halkevi salonunda tertip eyledikleri devrimsel müşahabeler de çok faydalı neticeler vermiştir. Ders yılı sonu münasebetle açılan biçki ve dikiş sergisi umumî bir takdir toplamıştır.

İlk tahsil faaliyeti memnuniyete şayan bir inkişaf seyri takib etmektedir. Halen Urfa merkez kazası ilk tahsil müesseselerinde okuyanların sayısı 1300, Birecik kazasında bin küsur, diğer kazalarda ise 1400 ze karibidir.

Vilâyet tadil, tanzim ve tamiren güzel bir orta okul binası vücade getirdiği gibi Hilvan merkezinde 13.000 lira sarf ile modern bir ilk okul kurağı inşa etmiş ve Urfa şehrinde temeli atılan ve türlü şartları ve konforu cami bulunan beş sınıflı mektebin inşaatı ilerlemiştir.

Bütün bunlarla beraber vilâyetin

maarif ihtiyacı dörtte bir derecesinde dahi giderilmiş değildir. Yedi kaza on beşi müteceviz nahiye ve muhtarlık, muhtarsız 1800 köye malik bulunan vilâyette yalnız 31 mekteb bulunduğunu söylemek iddiamızı teyide kâfidir. Mesela Tarsus kazasının mekteb sayısı eliyi mütecevizken koskoca Urfa vilâyetinde yalnız 31 okulun bulunması ne büyük bir tezaht teşkil ediyor? Binnetice okur yazar nisbeti de mahdud kalmakta devam edip gidiyor. Hakikatin itirafı lâzımgelirse Urfa köylülerinden vasatî yüzde doksanı cahildir. Kaza ve nahiye merkezlerinde de nisbet yüzde kırkı aşmamıştır.

Bunun başlıca sebebi şark maarifine lâyıki vechile ehemmiyet vermemiş olmağımızdır. Halbuki, ana yurdun kalkınmaya en muhtaç muntakası şark vilâyetlerimizin bulunduğu havzadır. Hususî idare bütçeleri bu noksanı gidermeye muktedir olamıyor. Şu halde, ehemmiyeti fevkalâde olan bu meseleye devletin el koymasından başka çare yoktur.

Kandıra belediyesinden faydalı çalışmalar bekleniyor

Kandıradan yazılıyor:

Kandıradan kadim bir belediye teşkilâtı mevcuttur. Fakat her neden ise, koca kasabanın tek beki ile idare edildiği gibi, sağlık bakımından da keza tek çöpçü ile idaresine çalışıyor. Binaenaleyh haftada bir defaya mahsus olmak üzere bir çöpçü doluyor. Bu sebepten herkesin çöp tenekeleri bahçelerde yığınlar halinde alıyor. Pek tabiidir ki bu yığınları teşkil eden mezbelelerin sıhhat ve sağlık bakımından en korkunç bir tehlike teşkil ettiği kabul edilmelidir.

1 — Belediyenin çöpçüsü bir değil iki olmalıdır.

2 — Çöpçü arabası hergün muntazam dolaşarak bütün evlerden biriken çöpleri almaktadır. Burada belediyenin canlılığına dair hiçbir eser yoktur.

Ne sokaklardaki temizliğe ve ne de temizliğe itina edilmiyor.

Bu mühim noktalar hususunda Kocaeli valisi Ziya Tekelinin alâkalarını bekleriz.

Bursa - Eskişehir arasında bir zehirlenme vak'ası

Bursa (Hususi) — Bursa-Eskişehir arasında işliyen otobüslerden 77 Bursa plâkah araba evvelki gün Eskişehirden yolcularını alarak Bursaya hareket etmiştir. Poyraz köyünde yemek molası verilmiş yolcular yemek yemiye koyulmuşlardır. Yolcular arasından bir bayan şoför İbrahimle muavin Numaracı Kemal bökerek ikram etmiş, köy kahvesinden getirttikleri çayla börekleri yemişler ve yollarına devam etmişlerdir. Fakat bir müddet sonra böreği ikram eden bayanla şoför İbrahim ve muavini Numaracı Kemal de bir takım sancılar başlamış, her üçü de börekten zehirlendiklerini anlamışlar, bilhassa otomobili idare eden şoför İbrahim bin müşkülâtla İnegöle kadar getirebilmiştir. İnegölede hastalar derhal hastaneye yatırılarak icab eden tedabir alınmış ve hayatları kurtarılmıştır.

Ayancığî sel bastı

Ayancığ (Hususi) — Yağın şiddetli yağmurlardan sonra Ayancığ sel başlamıştır. Bu arada bir kişi boğulmuştur. Ayancığ şirketi selden oldukça zarar görmüştür.

Manisa Halkevi teftiş edildi

Manisa Halkevini teftiş eden Müfettiş Naşid Uluğ işini bitirmiştir. Resimde müfettişle şube komiteleri başkanları ve idare heyeti azaları bir arada görülmektedir.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki:

— Hasan Bey, gazetelerde görüyorum... Sana bir şey soracağım...

... Totaliter devletlerin alâmetleri hep siyah renklidir.

... Siyah renkli gömlek, kapkara bayrak ta olur mu imiş!

Hasan Bey — Sonradan sı, yaha boyamak külfetinden kurtulmak için yapmış olsalar gerek.

Maarif Şûrası dün toplandı

Maarif Vekili Şûra tarafından halledilmesi lâzım gelen işleri bir nutukla anlattı

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Vekil nutkuna Maarif Şûrasının niçin ve nasıl toplandığını, neler yapacağını anlatmakla başlamış, bunu müteakib demiştir ki:

Şikâyet zenciri

Muhterem arkadaşlar, Bu mühim noktaya dikkatinizi çekmek isterim. Kanaatime bütün maarif teşkilâtı tam ve mükemmel bir ünsiyet olabilmek için her uzvunun birbirleriyle alâkalı, birbirile münasebetli bir şekilde işlenmesi lâzımdır. Ben, maarifimizde ahenk meselesini ana davalarımızdan biri biliyorum. Gerek Maarif Şûrası dolayısıyla aldığımız raporlar, gerek şahsî görüş ve duyularım ve nihayet tesadüf ettiğimiz vakualar bunun aksini ihlas edecek mahiyettedir. İlk öğretim mensublarımız, kendilerine gelen çocukların aile muhitlerinden şikâyet ediyorlar ve muvaffakiyetlerindeki eksikliği okul dışına ve öncesine atfediyorlar. Orta okul öğretmenleri ilk okullardan gelen çocukların zayıf olduklarını söylüyorlar. Lise müallimleri aynı şikâyeti, orta okula yükletiyorlar. Üniversite ve yüksek mektepler ile liseden gelen çocuklarımızın bu noktadaki kuvvetsizliğinde ısrar ediyorlar. İlk okula giren çocuğun içinde yaşadığı dar muhitte başıyan bu şikâyet gâilesi, burada kapanmış gibi görünür. Fakat aldanmamalıdır. Çünkü üniversitenin ve yüksek mektebin verdiği mezundan da bizzat hayat şikâyet ediyor ve devre, bu şikâyetin ancak umumî hayat ve geniş muhitte dayanmasıyla kapanıyor. Bu devre, batıl bir devir midir, değil midir? Onu burada münakaşa etmeyeceğim. Yalnız böyle bir şikâyet halkasının mevcudiyetini ve onun manasını belirteceğim. Bence bu şikâyetlerin sebebi her tahsil kademesinin münferid ve mücerred bir halde bulunuşu ve kendinden önceki ve sonraki kademelerde olan münasebetin teessüs etmesiyledir. Yedi aydandaki İstanbul'da ve Ankara Üniversitesinde öğretim heyetinden istifade ederek bazı arkadaşları teftiş ve mürakabeye memur etmişim. Bu münasebetlerin teessüsü ne kadar ihtiyaç olduğunu ve bundan ne büyük faydalar umulduğunu ortaya koymuştur. Bu tecrübeyi tamim etmekte bir sonraki kademe mensublarımızın bir önceki kademedeki gelecek elâmanları seçmelerinde isabet olacağını tahmin ediyorum. Bu mesele hem maarif teşkilâtını, hem imtihan sistemimizi alâkadar etmektedir. Mevcud öğretim bünyesini nasıl kurmalıyız ki her parçası birbirinden haberi olarak işleyebilsin. Yüksek Şûranın bu mevzuda düşüncelerini öğrenmek, Vekilliliğimiz için pek mühimdir.

Maarif programı

Arkadaşlar, Şûraya hazırlık olmak üzere neşredilen ve muhterem azaya sunulan küçük broşürler içinde Vekillikçe hazırlanmış olan bir tanesi var ki mütaleasından da anlaşıldığı üzere dört tahsil derecesinin, «ilk, orta, yüksek, teknik» memleketteki bugünkü durumunu ve yarın alması düşünülen şekillerini ihtiva ediyor. Bu, bu öğretim meselesinde adı söylenip bir türlü yazıya geçilemeyen cumhuriyet maarif plânının iptidai olmakla beraber, toplu bir taslağı sayılabilir. Plân haline gelebilmesi için çok emek ve düşünce sarfı lâzım geldiğini bilmez değilim. Heyetinizin bir kısım mesaisini bu noktayı tercih etmesinin yerinde olacağına inancımın kabul etmekle yanılmamış olduğunu sanıyorum.

İlk öğretimin köylere girmesi meselesi

Maarif Vekili bundan sonra memlekette okuma yazma bilmiyen tek ferdin kalmaması için alınması lâzım gelen tedbirleri, ilk öğretimin köylere girmesi için yapılacak işleri anlatmış, açılmış ve açılacak köy okullarını beş sınıflı üzerine kurmak lâzım geldiğini söylemiş, ilk öğretim masraflarının vilâyetlerin hususî bütçelerine yükletilmesinin mahzurlarını saymış. Ankarada bir komisyonun bu işi tetkik etmekte olduğunu bildirmiştir.

Orta okullar meselesi

Maarif Vekili bundan sonra orta okullar meselesine geçmiş, bu okulların ve

talebelerinin vaziyetlerini anlattıktan sonra:

— Orta öğretim müesseselerine aid meselelerimizin en ehemmiyetlisi bu müesseselerin sayısı ile talebesi miktarının muhtelif bakımlardan memleket ihtiyacı ile münasebetli bir şekilde ayarlanmasıdır demıştır.

Vekil Şûradan bundan sonra açılacak orta okullar için mevcut ihtiyaca ve taleblere göre bir liste yapılmasını da istemiştir.

Liseler

Vekil liselerden bahsederken şunları söylemiştir:

— Dersanelerde talebe miktarının makul bir hadde tutulması ilmi ve mesleki kabiliyeti yüksek öğretmenlerle öğretim heyetimizin kuvvetlendirilmesi mevcut öğretmenlerin ilmi ve mesleki kudretlerinin artırılması, programların maksada ve ihtiyaca uygun surette tertibi, okul kitaplarının talebenin istifadesine en yararlı bir şekilde getirilmesi, okulda gösterilen ders gruplarının ve bilhassa her derste muvaffakiyetin en birinci amil olan ana dilimizin, talebenin hakkile istifadesini temin edecek yolda tedris ve müessesenin muvaffakiyetle işlenmesinin ve hayatta başarının ilk şartı olan disiplin ruhunun bütün okullarımızda hâkim olması, okullarımızın verimini arttıracak başlıca amillerdir.

Yüksek tasdikimize arz olunan programlarla talimatnamelerin bu maksadları temin edecek noktaları üzerine dikkatinizi celbetmeği bir vazife bilirim.

Mekteplerde ders saati meselesi

Arkadaşlarım, Bu vesile ile kendimce önemli bulduğum bir meseleden bahsedeceğim. Diğer ileri memleketlerle mukayese edildiği zaman bizim bir hafta içinde orta ve lise talebesine verdiğimiz ders saatlerinin çokluğu, buna mukabil bir sene içindeki okuma günlerinin azlığı derhal dikkate çarpıyor. Biz haftada 29 saat ders okutuyoruz. Fakat çok memleketlerde bu rakamı pek güç bulabiliriz. Onlar fazla olarak ikinci bir yabancı dil, lâtince ve yunanca gibi dersler de gösteriyorlar ki bunların hiçbirini bizde yoktur. Böyle olduğunda bizim ders saatlerimizi fazladır.

Bunun neticesi şu oluyor: Öğretmen ders saatini takrirle talebe de kafasını kitabada veya notadaki yazılarla dolduruyor. Ekseriyle öğretmen konferansları ve talebe de ezbercidir. Talebe sabahtan akşama kadar ders olarak kendisine anlatılan şeyleri dinliyor. Bunlar üzerinde zihin yoracak, çarışacak vakit bulamıyor. Dersler hazmedilmeden dimağında. Çalışkansa vazifelerini, tamamen yapabilmek için saatinden kaybediyor. Öğretmeni konferanstan, talebeyi ezberden kurtarmak için öğretim usullerimizi islah etmek şartile bütün dersleri öğleden evvel almak, nihayet bir de tedrisatı bitirmek, öğleden sonraları derslerini hazırlamak için müsaide mekteplerde etüd saatleri koymak muvafık bir tedbir olarak hatıra gelmektedir.

Bununla şu faydaları elde edeceğimizi zannediyorum:

Birincisi mekteb binası müsaid olmayan talebesi çok olan yerlerde yaptığımız çift öğretimi aynı vahidi kıyasıya irca etmiş olmak,

İkincisi, gene muallimlerinin nezaretinde çocuklarımızı derslerine çalıştırma, vazifelerini yapma, ve okutulan maddeleri hazmetmek imkânını vermemek,

Bir yıl içindeki devam günlerimiz de göze çarpacak kadar azdır demıştır. Filhakika bu böyledir. Belçikada 230 Almanyada 280, İtalyada 216 gündür.

Teşrinievvelde açılan orta okul ve liselerimizde tedrisat, bayram hazırlığı ve ikmal imtihanları sarsıntısı dolayısıyla tam randımanla ancak ve fiil olarak Teşrinisanide başlayabiliyor. Bu başlangıcı Eylülde çekmek bence bir zaruret. Bu sayede hiç değilse bir buçuk ay kazanmış olacağız ki 6 yılda bunun tutarı 9 ay eder. Liselerimizde bir sınıf ilâvesi teklifinde bulunacaklarımızı da bu suretle karşılamış, ne öğretmen kadrosunda, ne de diğer husus (Devamı 11 inci sayfada)

Hâdiseler Karşısında

MODA RENK

Erguvanî renkte hasır şapka giymiş kadını, zevksizlikle ittiğim ham etmişim. Fakat sonradan bu rengin moda olduğunu, Siglaman dediklerini öğrendim. Artık en iyi giyinmesini bilen kadınların arkalarında bu renk roblar, ayaklarında bu renk iskarpinler, ellerinde bu renk çantalar görüyordum. Saçlarımı da bu renge boyatanların sayısı gün geçtikçe artıyordu.

Konuşurlarken duyuyordum:

- Ne güzel bir bluzu var.
- Rengi ne?
- Siglaman.
- Öyleyse güzeldir.

İsımlarken duyuyordum:

— Bana bir çift çorap al.. fakat siglaman olsun, başka renk giymem!

Kavga ederlerken duyuyordum:

— Senin esasen zevkin yoktur. Herkesin siglaman eldiven giydiği zamanda gider, bana bu beyaz eldivenleri alırsın!

Tuvalet malzemesi alırlarken duyuyordum:

— Dudak boyası siglaman olsun, yanak boyası da öyle!

Kendime bir boyunbağı almak için bir dükkâna girsem:

— Son moda!

Diyerek siglaman boyunbağı çıkarıyorlardı! Çorap alacak olsam gene aynı şey... Hattâ geçende bir şişe kırmızı mürekkebe almak için bir kırtasiyeciye girmiştım:

— Bu son moda kırmızı mürekkebe!

Diyerek önüme bir şişe siglaman mürekkebe koymuştı.

★

Evvelki gün yolum düşmüş, Sulukuleye gitmişim. Bu semtin sokaklarından geçiyordum. Genç bir kadın yanında iki çocuğıle karşıdan geliyordu. Birdenbire nazarı dikkatimi celbettiler.. ayaklarında siglaman çoraplar, arkalarında siglaman entariler, kdnın başında siglaman başörtüsü, çocukların başlarında siglaman kordelâlar vardı. Kadın benim dikkatli dikkatli baktığımı görünce alâkadar oldu:

- Çalgı mı arıyorsunuz?
- Hayır!
- Sesini alçalttı:
- Bir oski ver, sana maydanozlu bir fal bakayım.
- İstemem...
- Papele kavga ederiz.
- İstemem...
- Hiddetlenmiş gibi idi:
- Öyleyse ne durup durup bana bakarsın?

— Şu siglaman çorapları, entarileri, kordelâları, başörtüyü yeni mi aldınız?

— Ne dedin, ne dedin!

— Onların renklerine siglaman, derler, yeni çıktı. Moda...

Bir kahkaha koyuverdi:

— Yeni mi çıktı?.. Moda mı?.. Siglaman rengi mi? Ayol biz eskidenberi bu renk entariler giyeriz. Adına da Çingene pembesi denir.

İsmet Hulusî

Kadın Köşesi

Bluz etek

Bluz - etek pratik elbisedir doğrusu. Bazan yeni bir bluz yeni bir elbise kadar tesir yapar. Yolculukta gece yatışı misafirlikte evde, kırdâ, sabah gezmelerinde bluz kadar elverişli elbise az bulunur. Abiyye tayyörlerin sıklığını artırmak, sade, spor tayyörlere bir renk ve fantezi katabilmek için hep bluzdan istifade edilir. Bunlar arasında bilhassa işlemeli bluzları sayabiliriz.

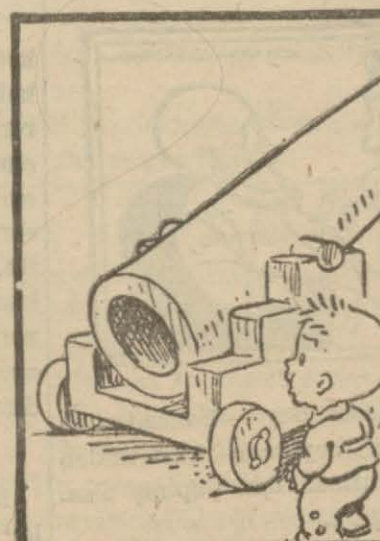
Yuvarlak bir robayı süsleyen renk renk bir işleme düz bir tayyörün altından göründükçe elbiseyi de, giyeninde, taze ve genç gösterir.

Çocuk mayosu

Çocuğunuzun mayosunu kendiniz örebilirsiniz. Bunu yapmak hem bir zevk, hem bir ekonomidir. Sırtı apaçık bırakılacak bir mayonun, - hele minimum bir çocuk mayosunun - gözde büyüülecek nesi var? Uzun uzun süsleyecek değilsiniz. Uygun bir pantolon-ufacak, ensiz bir önlük ve iki askı... Şişte basit çizgili bir örgü... Hepsini bundan ibaret.

Bacaksızın maskaralıkları:

Kaybolan çocuk

Bunları biliyor mu idiniz?

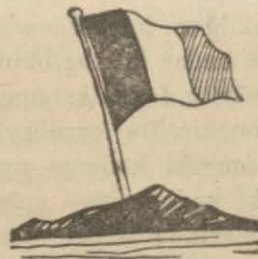
Napolyon niçin elini göğsüne sokardı?

Müşhur Napolyon Bonapartın niçin tarihe geçmiş resimlerinin ekserisinde sağ eli göğsüne sokulu bir halde olduğunu hiç merak ettiniz mi? Bunun sebebi gayet basittir. Çünkü Napolyon kalb hastalığına müptelâ idi. Kalbi ağrıdığı zamanlar elini göğsüne sokar ve kalbini bastırırdı.

"Kors'ka", adası ne zaman Fransaya geçmiştir?

Bugün Fransız topraklarından en mühim bir kısmını teşkil eden «Korsika» adası ancak 170 sene denberi Fransanın ılgali altında bulunmaktadı. Bu ada, bundan evvel İtalyanın hâkimiyeti altında idi. 1768 senesi Ceneve hükümeti Korsikada devam edegelen iğtişâşlardan usanarak burasını Fransızlara terkeylemiştir.

GÖNÜLİSLERİ

Bir çocuğun Hikâyesi

Bayan «S. M.» e:

— Galiba maksadımı anlatamamışım diyorsunuz. Sanmıyorum. İkinci mektubunuzda verdiğiniz izahat birincisinde söylediklerinizin tamamen aynıdır. Maksadı anlatamamak kabahati bende olacak.

— «6 sene evvel medeni kanun met'iyet mevkiindeyken sırf yaşım küçük olduğu için hoca nikâhı ile evlenmişim, geçinemedik, ayrıldık» diye tekrar ediyorsunuz.

Bunu pekâlâ anlamıştım, anladığım içindir ki:

— Hoca nikâhı muteber değildir, siz belki de cehaletin sevkî ile hayata meşru bir zevce değil, metres olarak atılmışsınız, demiştım. Hüviyet cüzdanımıza bakınız, orada «evli değil baki» kaydını göreceksiniz. Bu, kanunun sizi evlenmemiş telâkki ettiğini gösterir. Fakat mesele şimdi bu noktada değil, hikâyenize devam ederek:

— İkinci bir erkekle metres hayatı yaşamaya başladım, ondan bir çocuğum oldu. Fakat adam zevcesinden korktuğu için bu son vaziyet tahaddüs edince benden ayrıldı, şimdi ayda 20

lira gönderiyor ve çocuğın kendisinden olmadığını söylüyor. Mahkemeye müracaat etsem, kan tahlili yaptırmasam, çocuğın kendisinden olduğunu isbat etsem, ayda verdiği nafakayı arttırabilir miyim?.. diyor.

İkinci mektubunuzun bu kısmında birincisinden farklı olan kısım sadece: «Çocuğın kendisinden olmadığını söylüyor» cümlesidir.

Fakat mademki bu kanaattedir, o halde nafaka vermeye devam etmesinin sebebi ne? Tezadlar içinde olduğu muhakkaktır.

Ne yapmalısınız?

Kan tahlili ile übüvetin tesbiti bir dereceye kadar mümkün, fakat güçdür. Zamana tevakkuf eder. Eğer «fakir olduğunuzu» söylemeseydiniz, size uğraşmayı tavsiye ederdim. Fakat bu vaziyette uğraşmanın 20 liralık nafakayı, fazla olarak devam eden münasebeti kesmesinden korkarm. Bunun içindir ki ilk cevabımda size yumuşaklıkla anlamayı tavsiye etmişim. Gene bu fikirdeyim. Bu usule müracaat ettikten, neticeyi aldıktan sonradır ki mahkeme yoluna başvurmuşuz. Tekrar edeyim; çocuk hesabına mühim olan şey paradan ziyade isimdir.

TEYZE

Dünyanın en şayanı hayret satıcısı: Jim Morgan

Kutub havalisi civarında bir Eskimoya buz dolabı satan, ilân işleri için bir balina balığının sırtını kiralyan, bir saman yığını içinde iğne arıyan adam!

Jim Morgan dünyanın en geniş fikirli adamıdır. Para getirecek işleri evvelden sezmeğe hassasına maliktir. (Dünyanın en şayanı hayret satıcısı) ünvanını almıştır ve buna layıktır.

Bu adamın işe atıldığı günden muvaffak olduğu güne kadar girişmediği iş kalmamıştır.

Bakınız birlikte sayalım:

- 1 — Ziraat ameleli.
- 2 — Maden ameleli.
- 3 — Petrol kuyularında amele.
- 4 — Gazete satıcısı.
- 5 — Kanarya kuşu terbiyecisi (bir kanaryaya Yankee Doole'in notalarını öğretilmiştir!)

6 — Konferansçı.

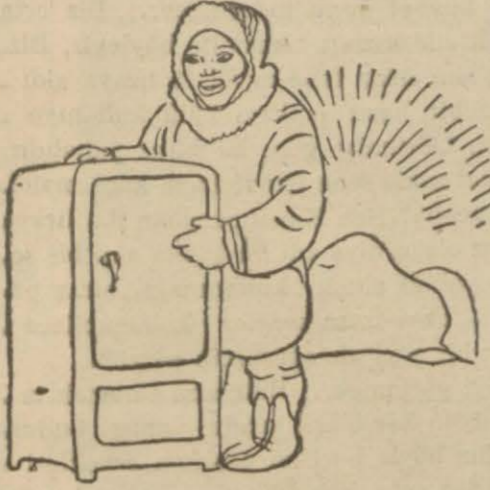
- 7 — Tayyare limanı inşaatçısı.
- 8 — Telsiz istasyonu sahibi.
- 9 — Bir bar sahibi.
- 10 — Kitar çalgıcısı.
- 11 — Baline balığı avcısı!

Bu adam kadar muhtelif iş görmüş adamlara az tesadüf edilir! Aklima gelen ilk fikir cidden parlak idi! Muvaffakiyetinin temelini teşkil etmiştir.

Traş olmakta bulunan erkekler perukar salonlarında başlarını tabiatle tavana dikerler...

Amerikada berberlerde traş olanlar adeta yatar vaziyette bulunurlar! Tıpkı hastanede operasyon masasında imişler gibi!...

Bunu nazarı dikkate alan Jim Morgan Newyork ve diğer büyük Amerikan şe-

hirlerindeki perukar mağazalarının tavanelarına ilân yazmak işine uğraşmak üzere bir kumpanya tesis eder!

Bir müddet sonra hükümete müracaat ederek San Fransisko koyunda balina balığı avlamak müsaadesini talep eder. Bir tesadüf eseri olarak tam talebi kabul edildiği gün koya bir balina balığı gerek küçük bir vapura çarpar ve karaya vurur. Balinanın ölüsünden para çıkarır. Sonradan Alaskaya seyahat eder ve bir Eskimoya buz dolabı satır.

Buz mntakasunda buz dolabı satıldığını resmen tesbit için Alaska valisi M. W. Traydan bir ilmühaber alır...

Bu keyfiyet Morganın satış ve ikna kabiliyetinin bir bütünü sayılır!

Bu muvaffakiyetinden cesaretlenerek Hollywooda gider. Elleri boş gittiğini sanyamınz. 100 kilo buz ile iki adet ter-

biyeli «pire» götürür!... Hollywooda götürdüğü 100 kiloluk buz Alaskadan elde ettiği ve hususi bir buz dolabında muhafaza eylediği buzdur, «tabii buz» bunları güzellik tertiblerinde kullanılmak üzere sinema yıldızlarına satır.

Pirelere gelince: Tam o sırada Hollywoodda Zaza adında bir film çevrilmek üzere hazırlıklarda bulunulmaktadır. Bu filmde rol icabı olarak iki adet «usta püre», ye ihtiyaç hâsı olmuştur.

Morgan pirelerini Paramunt film kumpanyasına tanesini 750 dolara satır.

Bu satışın sonra bir dikiş iğnesi fabrikası hesabına bir ilân tipi ihzara başlar. Nihayet şu şekli bulur:

Kırda bir saman yığını içine bir iğne atılacak ve (Morgan) iğneyi arayıp bulacak!

İğne atılır ve Morgan peşinde gazeteciler, fotoğrafçılar olduğu halde günlerce samanlar içinde iğneyi arar ve nihayet bulur!... Cinnete benzer bir hareket!..

Nihayet bir balina balığı yakalamağı ve balınayı ehlileştirmeği düşünür. Yakaladığı ve ehlileştirdiği balinanın sırtına büyük harflerle ilân yazacaktır!

İlân ücreti olarak 50.000 dolar istemektedir.

Balina balığı büyük bir havuzda diri olarak halka gösterecektir. Bu teşhirden 600.000 - 800.000 dolar kazanaçağını ummaktadır!...

İşte dünyanın en şayanı hayret satıcısı Jim Morganın faaliyetinden nümüneler!...

AVRUPA VOLKANINDA

İtalyadan geçerken

Trieste limanının içi vapur dolu, kim bilir nerelere ne taşıyorlar? Her halde seyyah ve yolcu vapurundan ziyade şilep göze çarpıyor
Yazan: Ercümend Ekrem Talu

Lozandan bir manzara

Bern - 11 Temmuz

Yugoslav hududlarından sabah erken ayrıldık. İtalya topraklarına girdiğimizde saat ona geliyordu. Slovenyanın ormanlık ve mümbit arazisinden sonra bir denbire taşlık kıraç bir bölge başladı. Etrafta hayat ve faaliyet manzarası azaldı. Harbi körükliyenler, belli ki harbden, herkesten fazla endişe ediyorlar. İstasyonlarda rastladığımız simaların çekingenliği bu endişenin ifadesi gibi geliyor.

Hududda umduğumuzdan ziyade nezaket gördük. Parlak, güneşi bir günün arttırmış olduğu bir neşe içinde saat on biri kırk beş geçe Triesteye geldik. Limanın içi vapur dolu. Kim bilir nerelere ne taşıyorlar? Her halde seyyah ve yolcu vapurundan ziyade şilep göze çarpıyor.

Arkadaşlar, burada bekleyeceğimiz üç çeyrek saat zarfında etrafta kolaşan etmeğe koşarlarken ben Newyorka gidecek kafilye sağdıçlık eden Said Çelebi ile istasyonda bir aşağı bir yukarı gezinerek konuşuyoruz...

Acaba, bir, bir buçuk ay sonra gene aynı yoldan dönmek bize nasib olacak mı?

Trende yabancı kime rastladığı isek bedbindi. Lâkin ortalıkta bir harb arifesinin teâşımı gösterecek hiç bir şeyin göze çarpmaması bizim kendi nikbinliğimizi takviye ediyor.

İstasyonda satın aldığımız gazete lerde de öyle müstacel bir tehlikeyi işrab edecek bir şey yok. İtalyan matbuatı atıp tutuyor, Alman ve Polonya gazeteleri sövüyor.. bununla beraber resmi ağzulara, demokrat devletler zümresinin faaliyeti adeta gem vurmuş gibi.

Yolda Yunanlı bir meslekdaşla birkaç saat konuşmak fırsatını bulmuştum. Dedik ki:

— Gazetelerin şamatası tonu kaybetmemek içindir. Yoksa İngiliz, Fransız ve Türk bloku totaliterleri ciddi surette gündürüyor.. Diğer taraftan, onlar o kadar ileriye gittiler ki, birdenbire gerilemek te işlerine gelmiyor. Onun için sözü ayağa düşürdüler ve işi küfüre döktüler.

Bunu söyleyen belki de haklıdır. Dünyaya sulhünün nam ve hesabına, Allah vere de onun dediği gibi ola!

Yolda bize iltihak eden bir İsviçreli fena haberler getirdi: «İtalya hükümeti, orta Tirolda, Bolzano mntakasında oturan yabancıların memleketi terketmeleri için kendilerine 24 saat mühlet vermiş!»

Bu, olsa olsa, İtalyanların, bir harb vukuunda İsviçreyi çigniyerek Almanya ile iltisak edebilmek üzere, şimdiden o havalide askeri hazırlıklarda bulunduğularına delil olabilir.

Şu halde ne büsbütün bedbinliğe kapılmak, ne de işi aptalçasına nikbinliğe vurmamak doğru değil. Hava bulanık olmasına bulanık. Fakat fırtınanın pek o kadar yakında kopmıyacağına da hükmetmek lâzım.

★

Son İtalyan istasyonu olan Domodos soladan ayrılıp ta dünyanın en uzun tü-

neline girdiğimizde artık gece olmuştu.

İnsan ne türlü pişkin olsa, bu 20 kilometrelik Semplon tünelinin içine dalar dalmaz, bir ürkeklik duyuyor. Mesele yalnız uzunluğunda değil. Üzerindeki dağın hele bir noktada 2.135 metre irtifanda olması adamı derin derin düşündürüyor.

Semplon tüneli, İsviçreden geçen Avrupa yolunu kısaltmak maksadile delinmiştir. Uzunluğu, dediğim gibi 19.729 metredir, ve 1898 de başlanarak 1905 de ikmal edilmiştir. Rivayet olduğuna göre, tünel güzergâhına rastlayan kayaları parçalamak için, tam 4.000.000 lîgam atılmış imiş. Önce tünelin içi tek hatlı imiş, sonradan çift hatta çevirmek için içerisinde genişletmişler.

Ekspres buradan bir çeyrek saatte geçti. Geçti amma, hepimiz de havasızlıktan bunaldık. Vakiâ Sempiona girerken kömürle işliyen lokomotifli bırakmış ve elektrikli bir başkasını almıştık. Bu suretle duman ve kurum korusu yoktu. Fakat kondüktörler, içeriye rutubet yacacağını söyleyip pencere açtırmadılar.

İsviçre toprağına ayak basınca içimiz ferahladı.

Bu yerlerin her biri, Atatürk Türkiyesinin manevî ve siyasi zaferleriyle dopdolu. Stresa, Lozan, Montrö, Türk azim ve iradesinin yurd tarihine altın sayfalar ilâve ettiği yerler.

Kompartimana çekildim. Fenceremden dışarısını seyrediyorum. Zengin, kıbat bir ev sahibi gibi, her gün dünyanın her bucağından akın eden misafirlerini karşılıyan İsviçre süslenmiş, bezenmiş, yüzlere gülümsüyor.

Durgun göllerin kenarlarında küçük küçük şehirler, şıklar içinde pırıldıyor. Bütün bir vagonu dolduran on beş yirmi kadar Türk, hepimizi Lozana doğru koşuran trenin süratini az buluyor, sinirliyoruz. Oraya gece yarısından çok sonra varacağız. Öyle iken hiç kimse uyumamış, uyumayı hattâ düşünmüyor bile.

Ben ineeğim, onlar geçecekler. Hepimizin gözlerimiz, istasyondaki (Lausanne) levhasını görmeyi tehalükle bekliyor.

Onu gördüğümüz halde gönüllerimiz tatlı bir gururla dolacak. Lozan güzel İsviçrenin bir şehridir. Lâkin Türkiye bu rasanı kendine maletmiştir. Onun adı Türkün şanlı tarihinde en parlak bir fasıl adı olmuştur.

Bugün Kemalist Türkiyenin mukadderatını elinde tutan Milli Şef, bu yerde, Türk istiklâlini, bir husumet ve kin âleminin elinden, hamle hamle kopardı.

İsviçre manzaraları nazarlarımızdan siliniyor.. Gözlerimizin önünde yalnız ve yalnız ak saçlarla çerçevesiz nurani bir yüz, azimkâr, cesur, kuvvetli bir devlet adamının nurani hayali var.

Lozana geliyoruz.

Başlarımız dik, alınlarımız yüksek bakışlarımız emin ve müsterih.. Nerede ise, hep bir ağızdan haykıracağız:

(Devamı 10 uncu sayfada)

İngilterede kadın askerler harbe nasıl hazırlanıyorlar?

İngilterede vatan müdafaasını şumullendirmek ve tamamlamak için kadınlardan vâsi mikyasta istifadeye başvurulmuştur.

Şimdiden kadınlar harbiye nezaretinde ve nezaretin teşekküllerinde birçok vazifelere alınmışlardır. Kadınlardan askeri kıt'alar teşkil edilmiştir.

Kadınlardan mürekkebe askeri teşekküllerden birinin ismi:

Auxiliary territorial service dir. Bu kadınlar tahtı silâha alınmış olan erkeklerin görmekte oldukları vazifelerin aynısını ifa edeceklerdir. Bir fark ile ki cephe gerilerinde hizmet görecektir.

« War auxiliary territorial service » 1938 senesi Eylülünde teşekkül etmiştir. Bugün bu teşekkül İngiltere ordusunun en mühim cüzütamlarından birini teşkil etmektedir.

İngiliz ordusunda tatbik edilegemekte olan metodların hemen cümlesi bu teşekküle tatbik edilmektedir.

Bu kıtaata yazılan kadınların manevî kuvvet ve kudretleri şayanı kayıd bir derecededir.

W. A. T. S. harfleri ile anılan bu teşkilât harbiye nezaretine merbut ise de her mntakada bulunan gruplar kumandanlarının emri altında bir nevi serbestiye sahibidirler. Kumandanları dahi kadınlardan mürekkebedir.

Bu servisin kurulması ve idamesi pek büyük gayret ve mahareti mucib olmuştur.

Bu teşkilâta dahil bulunan kadınların hepsi gönüllülerden mürekkebedir. Hepside aylıklıdır. Rütbelere göre aylıkların miktarı artar.

Bu teşkilât sulh zamanında dahi çok mühim hizmetler ifa etmektedir.

Muhtelif şubelere mensub İngiliz kadın askerlerinden üçü

1938 senesi Eylülünün buhranlı günlerinde W. A. T. S. ye mensub bir kadın zabıt dört gün dört gece durup dinlenmeden çalışmıştır.

Kıtaat her an çalışmakla meşguldür. Kumandanlar her an teftiştedirler.

Talimler

Son aylar içinde talim ve terbiyeye daha fazla ehemmiyet atfedilmektedir. Bu talim ve terbiyeden edilen istifadeler barizdir. Kadınlara işe faydalı olmaya ellerinden geldiği kadar gayret sarf etmekte ve bunda muvaffak olmaktadır.

İngilizler bu kıt'aları teşkil eden kadınlara «Territoriete» ismini vermişlerdir. Harbiye nezaretinin ittihaz etmiş olduğu karara göre bu kadın kıt'alarının her birine bir numara verilmiştir. Harb halinde veya herhangi bir ihtiyaç halinde bu numaralı kadın kıt'aları aynı numaraları taşıyan ve

erkeklerden mürekkebe bulunan kıt'alar ile birlikte iş görecektir.

W. A. T. S. in zabıt ve kumandanları gerek kadın, gerek erkek askerlerin kuvvei maneviyelerini iyice öğrenmeği en mühim bir vazife addederler.

W. A. T. S. teşkilâtı hassaten levazım servisleri ile meşgul bulunmaktadır.

Kadın şoförler

W. A. T. S. de bir de kadın şoför kıt'ası teşkil edilmiştir. Bu şoför kıt'alarına F. A. N. Y. denmektedir.

Kadın şoförler san'atlerinde çok mahir olduklarını hattâ erkeklerden bile üstün bulduklarını ispat etmişlerdir.

Bu şoförler tankları bile idare edeceklerini söyleyerek bu kıtaata tayinlerini istemekte iseler de harbiye nezareti onları «silâhlı» vazifelere göndermekten tevakkî etmektedir.

Yarın polis şehitleri anıtının açılış merasimi yapılacak

Polis mektebinin 52 ncı devre mezunları tarafından yarın saat 10,30 da Taksim Cümhuriyet abidesine merasimle çelenk konulacaktır. Öğleden sonra da Polis mektebinde inşaatı sona eren polis şehitleri anıtının açılış resmi yapılacaktır.

Newyork sergisinde teşhir edilen tarihî eşya

Newyork sergisindeki devlet pavilyonunda teşhir edilen tarihî eşya bugün Amerikadan şehrimize getirilecektir. Bu eşyalarla beraber Müzeler Umum Müdürü Aziz Ogan ve Ankara Etnografya müzesi müdürü Osman Ferid de geleceklerdir.

"Bekârlar, niçin evlenmiyorsunuz?,"

Bekâr erkeklerin iddia ve ithamları

"18 sene bana hayat arkadaşlığı eden kadın son günlerde malî vaziyetim fenalaşınca evimi bir hırsız gibi soyup kaçtı. Kadın karagün dostu değildir,"

● I. Artak (Vize):

"23 yaşında, ufak bir memurum. Elime geçen para 45 liradır. Mes'ud bir aile yuvası kurmak istiyorum. Fakat sıra ile yedi genç kıza talib oldum, «henüz evlenmek niyetinde değilim, henüz okumak arzusundayım!» gibi cevaplarla karşılaştım.

Kızlar evlenmekten ziyade para kazanmağa temayül gösteriyorlar. Bu cevabların mahiyeti budur. Ben de evlenmekten ziyade bekârlığı daha uygun bulmağa başladım!

● Sadık Saklı (Biga):

"Başımın geçen kadın macerasını, kısaca hikâye etmek suretile niçin evlenmiyorsunuz? .. anketine ben de iştirak ediyorum. Hayat arkadaşım diye on sekiz sene bağrıma bastığım bir kadın, son zamanlarda malî vaziyetim fenalaşınca kendisine ipekli elbise alamadığım ve biraz yaşlandığım için evimi bir hırsız gibi soyarak kaçıp gitti.

Param olmadığını bildiği halde bana her gün:

"Yaşın, kalbinin kurdu ölmüş, genç olsaydın bir dediğimi iki yapmazdın!" diye lâf dokundurur, ağaç kurdu gibi içimi kemirirdi. Nihayet boşanmak suretile yakamı kurtardım.

Gene öylesine çatarım korkusile evlenmeğe hiç te arzum yoktur. Evli arkadaşlarımdan ibret alıyorum. Kadınlar hemen hemen (varlık dostu) mahûklar...

Parasız kocaların çektiklerini Allah ile kendileri bilir. Kadın kara gün dostu değildir vesselâm!

● Nuri Ural (Öğretmen, Kayseri):

"Cevap vermeden evvel şunu söylemeliyim. Bu derdin sebebi bir taraflı değildir. Mes'ulü iki taraflı olmakla beraber, sebepleri de pek çoktur. Bekârlar Anadolu'da orta halli bir aile geçindirebilecek kadar maaşım var. Saadetin aile yuvasında olduğuna da bilenlerdenim. Her erkek gibi ben de evlenmek bir aile yuvası kurmak istemiyor değilim. Beni ve birçok bekâr erkekleri evlendirmiyen sebebin karakteristik vasıfları olmakla

beraber, şahsa göre az çok değişiklikleri fikrindeyim.

1 — Hayat pahalılığı, mes'ud edememek korkusu..

2 — Evlenmenin çok paraya mütevakıf oluşu...

3 — Ahlâk ve terbiye mefhumlarının değişmesi...

4 — Kızlarımızda aile bilgisinin noksan oluşu..

5 — Ana, baba ve mekteplerin vazifelerini yapamaması...

1 — Hayat pahalılığı ve mes'ud edememek korkusu: Ben çok bekâr erkek taınıyorum ki, evlenmek değil, kendini geçindirmekten âciz. Herhangi bir işte çalışarak eline geçirdiği birkaç kuruşu pahalı olan hayat şartları içerisinde ancak idare ediyor.

2 — Evlenmenin az para ile olmayışı: Kanun ne olursa olsun insanın müeyyedesini kalbi ve vicdanı olmalıdır. Hükmümet evlenmeği kolaylaştırmak için kanunlar çıkartıyor. Fakat neye yarar, ne kız tarafı gene başlık, altın, oğlan tarafı da cihaz istiyor. Gençlerde bura köylerinin birisinde bir vak'a oldu. Üç senedir nişanlı olduğu bir kıza, fabri-kada çalışan bir genç para biriktirmemesi ve başlığı verememesi yüzünden az daha alamıyordu. Çünkü babası başka birine vermeğe kalktı, o da kıza kaçtı. Şehre getirerek nikâh yaptı. Ya kızın yaşı küçük olsaydı?

3 — Ahlâk ve terbiye mefhumunun değişmesi: Evet ahlâk: zaman ve mekâna göre değişen bir mefhumdur. Bugün ahlâksız sayılan bir hal yarın sayılmıyabilir. Burada ahlâksızlık telâkki edilen başka yerde edilmez. Bu değişme o kadar çabuk olmuştur ki, an'aneyle çok bağlı olan halkımız bu hale tamamiyle intibak edememiş, edemeyince de ya işi ifrata varmış, yahud çok geri kalmıştır. Zamanla, bu sarsıntı, gayri tabii gelir elbette düzelecektir.

4 — Kızlarımızda aile bilgisinin noksan oluşu:

Mekteplerimizde aile bilgisi okutuluyor. Sütlaç nasıl pişer, çocuğa nasıl bakılır vesaire...

İyi amma, sorarım size; yarının annesi olacak bir yavrunun aile hakkındaki yarım yamalak bu kadarcık bilgisi kâfi midir? Onun esas vazifesi olan aile hayatından hiç bahsedilmiş midir?.. Aile nedir, aile yuvası nasıl kurulur, nasıl kurulmalıdır, erkeklerle karşı nasıl davranmalı, onu nasıl aile yuvasına bağlamalı

(Devamı 10 uncu sayfada)

Kadınlar cevap veriyorlar

"Erkeklerimiz sanki pek mi vefalı ve sadıktırlar? Karısına ihanet etmeyen erkek dünyada mevcut mudur? Bütün erkeklerimiz her türlü hata ve kusurdan münezzehtirler? bizi söylesinler?,"

● A. E. (Feneryolu):

"Mahud anket münasebetile ben de düşüncelerimi yazıyorum. Evet niçin inkâr edelim, aramızda şumarık, züppe, görenek budalası olanlar yok değil.

Fakat buna karşı iyi aile terbiyesi görmüş, karakterli, suurlu, velhasıl kelimenin tam manasile kadın olanlarımız vardır. Ben kendi hesabıma maddeten, manen tatmin edilmiş bir kadının (baloya gitmiyorum) diye mes'ud yuvasını, merd ve dürüst erkeğini bırakıp gideceğini tasavvur edemem.

Biz her türlü fedakârlığa katlanıyoruz. Yalnız ihmal ve istihkak edilmiye asla razı olamayız. Erkeklerimiz bilmelidir ki en basit kadının ruhu kıymettar bir vazod gibidir. Onu kırdıktan sonra ondan fedakârlık beklemek neye yarar?

Etrafında evli olanlara bakıyorum: Şurada çok iyi bir erkek sinirli, şumarık bir kadın elinde cehennem azabı çekiyor. Öbür tarafta ise yuvasının, çocuklarının saadeti için titriyen bir kadın hain, hoyrat ellerde harab oluyor. Demek her tarafında hata ve kusurlu tarafları var.

Evlenmek biraz da piyangodur, herkesin talihihine göre netice verir. Talihi olmayanlar öyle uluorta herkesi, itham edemezler, kadınların sadakatsiz olmalarını şiddetle reddederim. İçimizde belki böylesi de var. Fakat bunlar bir mana ifade etmezler, çünkü ekseriyeti teşkil edemezler. Erkeklerimiz sanki pek mi vefalı ve sadıktırlar? Karısına ihanet etmeyen erkek dünyada mevcut mudur acaba? Bütün erkeklerimiz her türlü hata ve kusurdan münezzehtirler midirler? Kendilerini böyle görüyorlarsa gülerim onlara. Aralarında her türlü ahlâk ve insanlık hislerinden uzak olanlar vardır ki bunları yazmağa sütunlar kâfi gelmez. Hal böyle iken biz bütün erkekleri itham edebilir miyiz?

Sağlam karakterleri Türk kızlarının namus telâkkileri her şeyin üstündedir. «Başım ağrıyor» der gibi kolaylıkla onları itham etmek küstahlıktır.

Bekâr erkekler düşünmüyorlar ki bu genç kızlar arasında kendi öz kardeşleri ve dolayısıyla onları yetiştiren ainaları vardır. Yuvalarında sakin oturan binlerce Türk kızını bu çirkin itham altında ezmek hakını nereden buluyorlar? Bütün bunlar kendini bilmez, iradesi zayıf, sukutu ahlâka uğramış birkaç kadın yüzünden mi?

Gelelim bizim moda düşkünlü ve müs-

rif olmamıza... Her genç kızın ve kadının ayağını yorganına göre uzatmak şartı ile sık ve zarif giyinmek hakkıdır. Hiç bir kuvvet bunu menedemez. Biz orta halli aile kızları tamamiyle böyleyiz. Biz zat ben sekiz sene evvel 15 liraya aldığı bir hasır şapka hâlâ kullanıyorum. Görünüşe göre bu biraz pahalıdır. Fakat sekiz sene içinde bana kaç mal oldu acaba? Ben Kapalıçarşıdan 3.5 liraya ucuz olsun diye adı bir şapka alıp bir sene, yahud altı ay kullanmağa, biraz pahalı, fakat uzun seneler kullanabileceğim bir şeyi almağı tercih ederim.

İyi giyinmek... Bütçesini sarsmak istemiyen her Türk kızının yaptığı budur. Biz böyle hareket ederken erkeklerimizden şunu bekleriz:

Sade zarif giyinmiş kadınlarımızın yanında hakiki servetin verdiği lüks ve ihtişam içinde başka bir kadın görünce gözleri kamaşmasın, kendi kadınlarını takdir etsinler, yalnız keselerine zarar vermedikleri için değil, hakiki bir sevgi ile onu tercih etsinler!

● Nadire (Biga):

"Şu aralık gazetinizde açılan anket dolayısıyla birçok erkeklerin kadınlardan yana yakıla yaka silttiklerini okumaktayım. Lâkin, hep kadınları haksız görüp te kendilerini zeytinyağı gibi suyun üstüne çıkaran cevapları doğru değildir. Çünkü; geçen sene beni hayat arkadaşlığına kabul edip vlendiğim bir erkek, bana bakmak şöyle dursun, ölen karısından kalan çocuklarını da başıma sararak onları da bana baktırmağa başlamıştır. Göz nuru dökerek dikmiş dikip kazandığım beş on kuruşla zaten kendimi idare edemeyen bir de üvey evlad bakmağa mahkûm oluşum, kocamın hazır sofraya konmak isteyişi beni erkeklerden son derece soğuttu. Soluğu mahkemede aldım. Şimdi yakamı kurtarmağa savaşıyorum. Böyle olan erkekler de karılarından vefa bekliyezler ya!.."

● M. M. (Bursa Atatürk cadde-si):

Anketinize cevap vererek sizi tenkid eden tecrübesiz bir genç kızın yazılarını

Edebi tefrikamız: 18

KÖYDEKİ DOST

Buhan Cahid

Hiç bir şey düşünmüyorum. Gözlerim altımızda eriyip giden yola bağlanmış gibi. Sür'atin verdiği rüzgâr yüzümü kurbacıyor. Hava karardıkça gölgeler büyüdü ve yaklaştı. Ovalara ince ve esmer bir sis çöktü. Ve yol daralır gibi oldu. Gece olmadan çiftliği bulmak istiyordum. Yol bozuk olmasa on dakikada yetişmek mümkündür. Fakat çok yerde yirmi otuz kilometreye düşmiye mecbur oluyordum.

Vildan hiç konuşmuyor. Lâmbaları yaktım. Şimdi etraf bütünü karardı. Fakat çiftliğe sapılacak eski değirmen köşesine yetiştik.

Artık yol düz. Ağaçlı yola sapınca gaze bastım. Lâmbaların aydınlığı içinde kalan ağaç yol bir tünel şeklini aldı. Yaklaştık, ağırlaşım ve klâkson çalmasıya başladım.

Dönüşümünden beri konuşmayan Vildan'ın sesini duydum:

— Habersiz gelseydik.

— Ya köpekler? Osman bey akşam olunca salıverdiklerini söylüyordu.

Onların uğultuları başlamıştı.

— Hakınız var; dedi. O halde çalmada korucular gelsinler.

Daha fazla yaklaşmak istemiyordum. İç bahçenin parmaklıkları arkasında köpek sesleri bize yaklaşıyordu. Durdum ve lâmbaları açık bıraktım.

Herhalde klâkson sesini tanıyacaktlardı.

İki dakika geçmedi. Köpek sesleri uzaklaştı ve iki büyük fenerle birkaç kişi bize doğru gelmeye başladı. Önden gelen Osman beydi. Adetâ koşuyordu: Daha uzaktan:

— Hayrola? Bir şey yok ya çocuklar? Diye bağırırdı.

— Eyvah, dedim, dönüşümüz için bir sebep düşünmedik.

Genç kadın yavaşça fısıldadı:

— Ben düşündüm. Siz meşgul olmayın.

Ve yanındaki kapıyı açtı. Babasını otomobile aldı:

— Başımıza gelenleri sorma baba. Tam İncirlikaynakta lâstik patladı. Ya-

pıncaya kadar gece oldu. Hesab ettik. Çiftliği şehirden daha yakın bulduk. Döndük.

Osman bey geniş bir nefes aldı: — Ooh. Buna sevindim işte. Bilseydim lâstigi burada ben patlatırdım. Daha evvel kalırdınız.

Köpekler bağlanmıştı. Rahat rahat iç bahçeye girdik. Osman bey sevinçinden sağa sola emir fırlatıyordu. Köpekler gene serbest bırakılacağı için hemen içeri girdik.

Osman bey ummadığı bu dönüğe o kadar sevinmişti ki kızını kucaklayıp havaya kaldırıyordu. Onu bırakıp ellerime sarılıyor, bir taraftan da hizmetçilere kurbacı gibi emirler veriyor.

Yanaşmalara kadar bütün çiftlik seferber edilmiş, aşçıbaşı Şövalyenin emrine verilmişlerdi.

Osman bey:

— Hay ömrünüze bereket çocuklar. Amma bütün keramet Cevad beyde.

Vildana kalsa bir değil dört lâstik patlasa gene İstanbula dönmek isterdi.

Derken başını sallıya sallıya kızına bakıyor. Vildan benimle gözgöze gelmekten çekinerek:

— Doğrusunu isterseniz Cevad bey ikinci bir (pan)dan korktu.

Diye kıs kıs güllüyordu.

Ben bir falso etmemek için:

— Her şeyden evvel elimizi, yüzü-

mü yıkayalım. Lâstik değiştirmek için toprak içinde kaldım. diye hemen salondan fırlıyorum.

Osman bey biraz dikkat etmiş olsaydı kırda lâstik değiştirmiş bir şoförün pek temiz kalamıyacağı anlıyabilirdi. Halbuki ne ellerimde, ne beyaz pantolonumda tozdan topraktan eser yoktu.

Salona döndüğüm zaman Osman beyi yalnız buldum.

— Vildan da yıkanmaya çıktı. Size epey yardımı dokunmuş. Bari becerebildi mi?

— Ne diyorsunuz. O kadar uğraştı ki. Beni mahcub etti. Yolculuğun böyle sürprizleri de oluyor işte.

Osman bey elleri cebinde keyifli keyifli dolaşıyor:

— İsbet, isabet, bu sürpriz bana yaradı. diye söyleniyor.

İki saat içinde olup biten bu hâdiseler beni altüst etmişti. Vildan bugün tabii değil. Sabahtanberi sevinci, hırsı, hiddeti, isyanı, teslimiyeti birbirini takib ediyor. İçinde henüz şeklini bulmamış hislerin çarpıştığı anlaşılıyor. Bir buhran geçirdiği muhakkak. O sarı kafanın içinde bir şeyler kayıyor.

Yazı odasına bitişik yemek salonuna girinceye kadar Vildan görünmedi. Yerlerimize otururken geldi. Sabahki neş'esini bulmuştu. Kurşunî gözleri

okudum. Zavallıya acıdım. Çünkü henüz erkekleri anıyamadın, kendisini kadından addederek bütün kabahatleri kadına yükletmek istiyen bir biçare olduğunun farkında bile değil, meşhur darbu mesel vardır: «Karısı olmyana karı boşamam, çocuğu olmyana çocuk terbiye etmek kolaydır» der. Bu pek doğru bir darbu meseldir. İşte bu küçük hanım da erkek idare etmeği pek kolay zannediyor. Erkeklerin nankör olduklarını henüz tecrübe edip anlamamış. Bilhassa şimdiki erkekleri hiç bilmiyor.

Halbuki bugünkü erkeğin, evleneceği kızda aradığı şey, ne kadınlık, ne ahlâk ne güzellik, ne de malûmatır. O yalnız para arıyor. Parayı düşünmeden evlenen erkek binde birdir diyebiliriz. Bu devirde kocalarından nisbeten iltifat gören kadınlar paralı kadınlardır. Ve eğer bu kadınlar dikkat edip te kendilerine edilen iltifatın şahıslarına değil, paralarına olduğunu anlarsa bence hiç şüphesiz parasız kadınlardan da daha bedbahtırlar.

Leylâ hanım, erkeklerin akşama eve gelince, hanımını ya kaşını yolmuş, ya saçını boyamış bulmalarından şikâyet ediyor. Evlilikte balayından sonra her kadın kocasının lâkayd ve soğuk olduğunu gördükçe üzülür. Bu halin önüne geçmek kocasının ilk sevgi ve alakasını temin etmek maksadile tahliye başlar. Meselâ kocası zihnisinin kaşlarını pek beğenerek onunla evlenmiştir. Fakat şimdi ince kaşlı kadınlara da pek başka gözle bakmaktadır. Çünkü o sevdiği kaşların erkek zihniyetile «kendi malı» olduktan sonra kıymeti kalmamıştır.

Kadın bu hali görünce kocasının intihabında yanlış olduğunu zanneder. ve bir gün o da kaşlarını yolar ve akşamı sabırsızlıkla bekler. Kocasının bu değişikliği çok beğeneceğini zanneder. Halbuki erkek eve geldiği zaman işin farkında bile olmaz. Aradan birkaç saat geçer. Uzun müddet karşı karşıya konuştukları halde gene alâkadar olmaz. Farkına varsa da görmemezlikten gelir. Sabrı tükenen kadın: «Kaşlarımı nasıl buldun?» diye sormağa mecbur olur. Erkek te güya hiç farkında değilmiş gibi bir vaziyet ararak güzel bulmuş dahi olsa itiraf etmez: «Yazık kaşlarını berbad etmişsin! Sana kaşların kaş daha iyi gidiyor» diyerek kadının neş'esini kırar. İşte saç boyamak, evine bakmak ta bu kaş misaline benzer. Eğer mümkün olsa erkek bu kadından ayrıl-

(Devamı 10 uncu sayfada)

aydınlık Dudaklarında açılmıya hazır tebessümler var. babasile benim aramdaki yerine oturdu.

Pek yeni tanıdığım bu kadını tahayyül etmiye vakit bulmadan öyle kuvvetli cephelerini gördüm ki için için kaynayan zaman zaman değişen, heyecanlı ve sükûneti parlayıp sönen, sinirleri bir anda gerilip gevşiyen bu garib ve sevimli mahlûktan adetâ korkmaya başladım.

Şimdi yemek yerken o kadar uslu ve sakin görünüyor ki babası telâş ediyor:

— Hasta olmyasın Vildan. Üşüttün mü acaba?

Dedim ki:

— Üşüdüklerini zannetmem. Terlemediler de. Herhalde açık havanın yorunluğuna olsa gerek. Şehir hayatına alışanlara kır ve dağ havası birdenbire ağır ve sert gelir.

Genç kadın dudak büktü:

— Bir şeyim yok baba. Cevad beyin dediği gibi belki biraz yorgunum.

Fakat gözlerinde derin bir düşüncenin verebileceği boşluk, matlık var. Bana öyle geliyor ki yaptığı hareketin neticelerini ve üzerindeki tesirlerini muhakeme ediyor. Henüz tamştığı bir erkeğe karşı lâübali davranışına kızıyor..

(Arkası var) ?

Almanya ve Tuna devletleri

Alman emelleri önünde Yugoslavya, Macaristan ve Romanyanın vaziyetleri nedir, ne olacaktır ?

Uzun seneler Avrupada belli başlı gazetelerin bilhassa (Taymis) in muhtelif Avrupa memleketleri muhbirliğini yapan M. Reed (Deliler panayırı) adlı eserde Tuna devletlerinin takib ettikleri siyasete dair şu mühim izahatı veriyor.

Yugoslavya:

Sabık Yugoslavya başvekil Stoyadinoviç esas itibarile demokrat. Diktatörlere karşı bir yaklaşma politikası takib etmesi o gün için memleketin ahvaline daha ziyade uygun bir siyaset takibine imkân olmadığı kanaatinde bulunmuşlardır.

Yugoslavyanın talihsiz kralı Marsilyada bir katilin kurşunu ile yere serilmeden önce (Berchtesgaden) de Hitlerle bir mülakat yapmıştı. 1934 senesinde yapılan bu mülakat; az zaman sonra dünyada korkunç bir şöhrete namzed olan üçüncü Rayh şefinin Avrupa siyasileriyle yaptığı mülakatın birincisi idi.

Yugoslavya kralının bu hareketi şöyle izah edilebilir: İhtası geniş bir diplomat olan Kral Aleksandr, Almanyanın baş döndürücü bir hızla silâhlannmasından sülhün bugün düştüğü tehlikeyi o zaman görmüş, binnetice dünya politikasında en mühim rol oynamaya namzed olan Hitlerle o zamandan sahsan tanışmak istemişti.

Oxford'da bir İngiliz gibi liberal bir zihniyetle yetişmiş bulunan ve ölen Kralın bıraktığı siyasi vasiyetnameye tam bir itaat ile bağlı kalarak garb demokrasilerine sempati duyan ve totaliter devletlere temayül göstermeyen Kral naibi Prens Poi de diğer Yugoslavyalıları gibi Avusturya hâkimiyetini ve büyük harbe Almanya işgalini, Kralın katilinde zimedhal ve bugün tamamlanabilen fail ve mürettepleri, Dalmaçyaya karşı İtalyanın beslediği emelleri unutmamıştır.

Ancak Yugoslavyalıları şimdiye kadar demokrat devletlerin totaliterler karşısında her vesile ile gösterdikleri zâfi da hesaba katarak şaşılacak bir süratle silâhlanan Almanya hasmane bir hatti hareket göstermemenin daha müreccah olduğunu ve Akdenizle muvasalasını Atlantik ve Cebelüttariktan dolaşarak yapan ve bu yolu kısaltmak için Adriyatik denizine inmeği gaye bilen Almanya bir vesile hazırlamanın daha doğru olacağına kani oldular. Binaenaleyh Mihver devletlerinin her ikisinin Adriyatik sahillerinde menfaatlerinin çarpışmasından istifade etmeğe karar verdiler. Yugoslavyanın bu vaziyeti Tuna havzasında Alman hegemonyası devam ettikçe devam edecektir. Esasen bu hegemonyadan en çok zarar ve tehlike görecekler Yugoslavyalıları olduğu için Almanya kuvvetle karşı koyacak devletler; Yugoslavyayı kendi yanlarında yer almış göreceklerdir.

Macaristan:

Bu mütalea bugün Mihver devletlerle antikomintern bir muahede imzalamış olan Macarlar hakkında da yürütülebilir. Macarların kendi memleketlerinde nasyonal sosyalizmin yayılması için sarfettikleri gayret de millî mevcudiyetleri için tehlikenin nereden geleceğini açıkça gösteriyor. Buna rağmen Büyük Harb sonu muahedelerinin Macaristana çizdiği coğrafi vaziyet, Avusturya ve Çekoslovakyanın zaptı neticesinde onu da Almanya karşı zayıf bırakmıştır.

Romanya:

Romanyada da aynı meseleler mevcuttur. Fakat Deminmuhafızların şefi

Alman propaganda nazırı Göbels

Codrano'nun asılması fevkalâde tesir gösterdi. Bununla Romanyanın azimkâr devlet adamları; yıkılmaz ve ebedilemiş sanılan bir faşist şefinin ve tâbillerinin başka vatandaşlardan farklı olmadığını isbat etmiş oldular. Bu hâdiseden sonra Romanyanın müstakbel siyaseti de çizilmiş oldu.

Codrano'nun idamını Hitler doğruyundan doğruya kendine vurulmuş bir darbe telâkki etti. Ona göre bu meselede Romanyayı affettirecek yegâne çare Almanya nüfuzu altına girmekti. Çekoslovakıyı ilhak ettikten sonra muzaffer Almanya bir müddet için Şark yolunun artık kendine açılmış olduğunu görmüştü bile. İngilterenin Romanya'ya verdiği garanti bunu önledi. Şimdi artık Romanyada faşizm can çekişiyor.

Romanya Kralı Karol, krallığının hâkimi kalmak istediğini ve artık ecebi bir devlet nam ve hesabına Romanya politikasında tesir yapmanın mümkün olmadığını herkese anlattı. Kral Romanyada böyle bir siyaset tatbik etmek için Armand Calinesco'yu birinci derecede bir mesai arkadaşı olarak seçti. (Calinesco) Demirmuhafızlara gösterdiği şiddetten sonra Fransada tanımayaya başlandı. Bu devlet adamı daha 1932 senesinde bir tramvay grevini bastırmak için asker kuvvetine müraعات etmek suretile kabiliyetini göstermişti. Başkalarının hâdiselerden çıkarılmama vatanperverlik sayarak seslerini kustıkları bir zamanda (Calinesco) mazunlara açıkça hücum etmekten çekinmiyordu.

Almanya gibi kuvvetli bir devlet tarafından daima tehdide maruz bulunan Romanyanın son hâdiselerde gösterdiği enerji, garb devletlerinin siyasi müzaheretlerle takviye edilmemiş olsaydı bir fayda temin edemeyecekti. Cermen hegemonyası daima hali mücadelede bulunan Romanya menafii ancak garb demokrasilerinin garantisile masun ve mahfuz bulunabilir.

Bugün Almanya en fazla göze çarpan şey İngiltere aleyhtarlığını istihdaf eden şiddetli propagandalarıdır. Aylardanberi Alman matbuatile beslenen bu propagandalar; İngilizlerin kendilerine çok müsaadekâr bir vaziyet aldıkları Münih konferansından sonra başlamıştır. Gazeteler, radyolar,

filmlerle Alman halkının dimağına kin aşılama şekli şimdiye kadar görülmüş şeylerden değildir. Bütün bunlar, tek bir adamın sihri parmağını kocaman bir makine düğmesine basması ile oluyor.

Alman propagandasına bir misal olarak propaganda nazırı (Göbels) in 23 Eylül - 1938 de söylediği bir nutuktan şu parça dikkate lâyıktır.

«Nasyonal sosyalist propagandasının ne için diğer milletlerin vücudünde bir diken tesiri yaptığının sebeplerini şimdi anlıyorsunuz; Bu devletler yavaş yavaş Almanyanın da kendileri kadar oyun oynayabileceğini hesaba katmaya başladılar. Biz de propagandanın tekniğini öğrendik, bizim de bunu meharretle yapabilecek zeki adamlarımız var.»

(Göbels) in nutkunun ertesi günü partinin resmî gazetelerinden biri gûya (Kudüs) deki hususi muhabirinden aldığı bir mektuba atfen (İngiliz insanıyetsizliği) başlıklı bir makalesinde Britanya kıt'alarının Filistininde içinde iki bin esir dolu bir kamp açtığını, bunların sihhî vaziyetlerinin tarife sığmaz derecede fena olduğunu, her beş yüz esir için 3 kabine mevcut olduğunu, bunların da akşam saat altıdan sabah saat altıya kadar kapalı tutulduğunu yazıyor.

Başka bir gün başka bir makalede: «İngilizlerin inkâr etmelerine rağmen kampta sopa ile dayak atmak âdet hâlini almıştır. Halkı tetiş için evlere musallat olmak, şafak vakti sarılan şehir ve köylerden toplanan şüpheli eşhası tevkif etmek, bazan masum insanlara kendileri tarafından silâh verilerek zorla kampa sürüklemek, araştırmalar sırasında sade altın ve mücevherat değil at çalmak bile umuru adiyeden görülmektedir» denilmektedir.

İşin tuhafı; bu ve buna mümasil güllünc propaganda metodlarını resmen tatbik eden bir devlet; demokrat rejime tâbi memleketlerde hür ve müstakil gazetelerin nasyonal sosyalist şefleri tekdine dayanıyor ve onları hükümetleri nezdinde resmen protestoya kalkışıyor.

Haliç sahilindeki surlar tesbit edilecek

Halicin Beyoğlu yakasındaki sahil yoluna aid projeyi Nafia Vekâleti tasdik etmişti. Halicin İstanbul cihetindeki sahil yolu güzergâhındaki surların tarihi olanları tesbit edilmektedir. Tarihi surlar kalacak, tarihi olmayanlar yıkılacaktır.

Dolmabahçe stadi için Gazhaneden yer alınacak

Dolmabahçede yapılacak stad için gazhaneden bir kısım yer alınmaktadır. Gazhane müdürlüğü istimlak muamelesinin bir an evvel yapılmasını belediyeden istemiştir.

Çubuklu korusu halka açılacak

Çubukludaki kuru yakında belediye tarafından halka açılacaktır. Belediye bu husustaki hazırlıkları tamamlamak üzeredir.

Efes vapuru havuzlarda muayene edilecek

İzmir körfezinde işlemekte olan Efes vapurunun mukavele mucibince 3 ayda bir defa Tersanede muayene edilmesi icab ettiğinden, vapur İzmirden limanımıza getirilmiştir. Efes, havuzlarda muayene edildikten sonra İzmir gidecektir.

GÜNÜN ADAMLARI

Dilsiz diktatör

Portekizi bugünkü hale getiren sabık profesör

Bugünkü Avrupanın en mühim simalarından biri de hiç güpşesiz Portekiz reisicümburu Oliveira Salazardır.

Portekiz deyip geçmiyelim: Küçük bir memleket olan Portekizin çok büyük müstemlekeleleri vardır ve eskidenberi için için kaynaşan bir memleket halindedir. Orada istikrar bir türlü elde edilemez. Krallık ile bir türlü idare edilemeyen Portekiz nihayet kendi bünyesine en uygun olan cumhuriyet idaresi seçilini seçmiştir.

Cumhuriyet idaresi teessüs eyledikten sonra Portkizde işler gene düzelmedi. Rejim zayıf ve dahill vaziyet karıştı. İlk seneler içinde vuku bulan ihtilaller, suikastlar birbirini kovalıyordu.

Devletin maliyesi berbad bir halde idi. Para olmadıktan maada para veren de yoktu. Portekize hiç bir devlet itimad etmiyordu. Arka arkaya gelen hükümetler bir iş göremeden çekiliyorlardı..

Nihayet memleket kendine bir şef bulabildi: Oliveira Salazar. Salazar meşhur Coimbre üniversitesinde «ekonomî politik» profesörü idi.

Bu tarihte Portekiz iflâs halinde olduğundan yardıma bulunulması için Cemiyeti Akvama müracaat edildi. Vaziyeti mahallinde tesbit eylemek üzere Cemiyeti Akvam bir komisyon gönderdi. Bu komisyon Portekizin bir takım teminat ve kontrol sistemine bağlanmasını teklif eyledi. Ancak bu suretile yardım edilebileceğini bildirdi. Bunu haber alan memleket halkının izzeti nefsi derhal kırıldı.

Zaruret halinden kendi kudreti ile sıyrılmak şekli kararlaştırıldı. Memleketin âlimlerine, üstadlarına, büyüklerine müracaat edildi. İşte bu sırada da ismi bulunduğ şehrin hududlarını aşmamış bulunan profesör Salazara da baş vuruldu.

Mahviyetten büyük bir zevk duyan Salazara maliye nezareti teklif edildi. Salazar memleketin selâmeti namına vaki olan teklifin kabulünü vatani bir borç bildi.

Bulunduğu şehirde dillere destan olan tasarruf kaidelelerini hükümetin maliyesine de tatbika bağladı. Bağranlar, çağranlar, ağhyanlar, sızyıyanlar oldu.

Fakat tam bir sene sonra bütçe 285 milyon «esküdo» luk bir bakiyeyle matlub ile kapatıldı.

Bu, senelerdenberi görülmemiş bir hal idi. İsmi her tarafta anılmağa başlandı. İngiltere ve Fransada onun hareketâtını dikkatle takib ediyorlardı.

1932 senesinde talihli ve muktedir maliye nazırı başvekil oldu ve «şef» olarak yâdedilmeğe başlandı.

Küçük devletin şefi

1889 senesinde doğan Aliveira Salazar orta halli bir köylünün oğludur.

Rühban mektebinde okumuş, hattâ bir vakitler rühban sınıfına dahil olmağı bile tasarlamıştı.

Gürültülerden, şaşaaadan, debdebeden hiç hoşlanmaz. Tantanalı nutuklar vermek te âdeti değildir.

Avrupada «dilsiz diktatör» ismi verilmiştir.

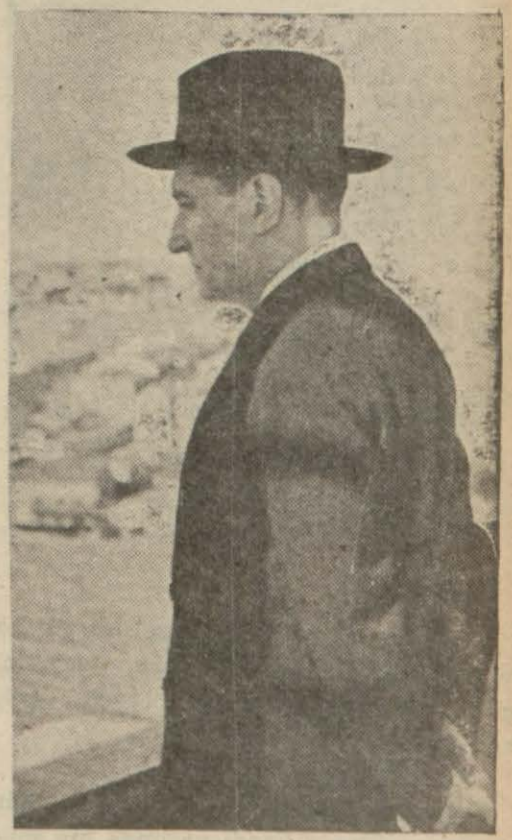
Bekâr ve fakirdir. Yalnız ve sade bir surette yaşar. Bundan bir sene evvel ona mahsus olmak üzere:

«Calçada da Estrella» adındaki muhteşem otel hazırlandı. Teşekkür ederek kabul etti. Fakat Funçal sokağındaki mütevazî apartmanındaki eşyasını, çok sevdiği kitablarını bu muhteşem otelin gözden uzak bulunan üst katına taşıttı. Böylece hükümet erkânının arzusunun yerine getirdi. Otelde oturuyordu, fakat muhteşem dairelerde değil. Binanın lüksten âzade bulunan üst katında.. Hâlâ çok sade bir surette giyinir, kendisine hâlâ bir din adamı hallı vardır.

Portekizin idare tarzı

Portekiz millet meclisinde mebusların sayısı doksanıdır. İhtihab umumdur. Fakat hakkı ihtihaba malik bulunanlar sırf alle reisleridir. İster erkék ister kadın olsunlar...

Millet meclisinden maada bir de «korporasyon meclisi» vardır. Bu meclis adaları sendikalar azalarından, ticaret odaları azalarından, bankalar müdürlertn.

Oliveira Salazar

den, üniversite profesörlerinden mürekkep kebdir.

İcraî salâhiyetin kâffesi Salazarın elindedir.

Bu suretile Portekiz iki şekli idareye birden malik bulunmaktadır.. Biri İtalı yada Mussolininin tatbik eylemekte olduğu «korporasyon meclisi» diğeri Amerikada Ruzvelt tarafından tatbik edilmekte olan icraî tarzıdır.

Tam yedi senedenberi bu şekli idare devam eylemektedir. Bu idare halkın hürmet ve muhabbetini kazanmıştır. Fakat aynı zamanda Portekizde bir de muhafefet partisi mevcuttur.

Salazara memlekette böyle bir muhafefet partisine neden muvafakat ettiği sorulmuş. Şef şu cevabı vermiş tir:

«— Siyasî şahıslar yaşayabilmeleri ve nafi olabilmeleri için muhakkak ki her gün tenkidlerle karşılaşmalıdırlar...»

Oliveira Salazar işte bu suretile yedi senedenberi girişmiş bulunduğu iktisadî kalkınma hareketlerine devam eylemekte, tedir. Şimendifer idaresini muntazam bir şekle sokmuştur. Yolları ıslah eylemiştir, Limanları inşa, ihya eylemiştir.

Salazar başardığı işler için muazzam küşad resimleri yapmaz. O, bu işleri çok tabii görür. Mükellef bulunduğu vazifeler cümlesinden addeder.

Başka memleketlerin dolar, İngiliz lirası milyonları ile hesap eyledikleri işleri mütevazî, fakat sağlamlaştırdığı esküdo ile hesap eder.

Salazar çok durediştir. Bu duren dışlığı siyasi icraatına dahi şamilidir.

Vatanının, milletinin kalbini, nabzını her gün yoklar... Beynelmîl siyasi meseleleri her vakit dikkatle takib eder. Onun şu sözleri birçok Avrupa devlet adamlarına düşündürmüştür.

«Biz sulhperveriz, fakat sulhu değiliz...»

Bilâmbalâğa denilebilir ki Oliveira Salazar bugünün en büyük, en temiz devlet adamlarından biridir.

Kendine hâs olan dirayet ve mahviyeti ile Portekizi, diğer birçok memleketlere parmak ısırtacak derecede mükemmelen idare eylemektedir.

(Fransız membalarından)

O. Tuğrul

Bir adam evinin damından düştü

Eyübdü Bahariye caddesinde oturan Tefvik adında biri, evinin damından çıkarak kiremidleri düzeltirken müvazenesini kaybederek düşmüştür. Kazanetesinde ağır surette yaralanan Tefvik, berayı tedavi Balat musevî hastanesine kaldırılmıştır.

Bir çocuğu arkadaşı jilette yaraladı

Gedikpaşada oturan 15 yaşında Yasefin, sokakta oyun oynarken Yervant adında bir arkadaşı tarafından kolundan jilette yaralanmıştır.

Yasefin müdavatu yapılmış, suçu yalanlanmıştır.

K A H K A H A

Gül ve diken

Çocuklarım:

Bir gün bir bahçeden güzel bir gül koparmıştım. Koklamak üzere burnuma götürürken dikenini elimime batmış, gülü koklamadan yere atmıştım.

On yedi yaşında idim:

O zaman Adada oturuyorduk. Bir gün çamların altında kendi yaşında bir genç kızla karşılaşmıştım. Berrak bir yüzü, güzel bir vücudu, bukle bukle sarı saçları vardı. Yanına sokulmuştu:

— Gülüm!

Demiştim, onun gül yüzü gülmüştü. Ben bundan cesaret alarak biraz daha sokulmuştu. Elele tutuşmuştu. Başım eğmişim, saçlarının, vücudunun sarhoş edici rayihasını duyacak gibi idim. Dudaklarım saçlarına, yüzüne değecek gibi idi. Tam o esnada enseme bir tokadın şakladığını hissetmişim. Kızın ağabeyi bizi uzaktan görmüş, biz farkına Yirmi yaşında idim:

Bir bara gitmişim. Bar kızlarının en güzeli bana yakın bir masada oturuyordu. Caz çalınırken onunla birlikte dansa kalkmıştım.

Kollarım arasında tuttuğum vücudu ipek kadar yumuşaktı. Dans bittikten sonra bir masada oturmuş ve sabaha kadar o şampanya içmiş bana güzel sözler söylemiş, ben şampanya içmeden ona bakmış bakmıştım. Sabah olmuştu. O bir aralık kalktı, gitti. Garson geldi:

— Hesab, dedi, elli lira vereceksiniz.

Yirmi beş yaşındaydım:

Güzel, sevimli bir genç kızla tanışmıştım. Karar vermiştik: Evlenecektik.. Bu kararın bize verdiği zevk çok büyüktü. Bu zevkle müstakbel yuvamızı hazırladık. Her şeyimiz tamamdı. Düğün günü oldu. Ben, onun gelmesini bekliyordum. Her otomobil klaksonu duyduğumda pencereye koşuyordum, o mu geliyor; diye bakıyordum. Onun içinde bulunduğu otomobil geldi. Kapıya koştum. Açtım. Karım otomobilden indi. Yanında yüzü gülmiyen, sevimsiz bir kadın vardı:

— Bu kim?

— Dedim.. Karım cevap verdi:

— Annem, yani senin kaynanan! Eve birlikte girdiler. *Mehmed Esiroğlu*

— Bu yaz, denize girmeye benden evvel başladığınız belli!

Karikatürlü fıkralar

Yarı yarıya

İki ahbab meyhanede konuşuyorlar:

— Meşhur bir söz vardır: Borç almayınız, borç vermeyiniz derler.
— Ben de bu sözümü bilirim. Hattâ bütün ömrümce bu söze uymaya gayret ettim.
— Muvaffak oldun mu?
— Yarı yarıya evet, hiç borç vermedim.

Otomobil kazası

Yüzü gözü sarılı adamı sokakta görenler sordular:
— Ne oldu?
— Hiç, bir otomobil kazası!
— Otomobil mi çarptı?
— Hayır!
— Otomobil mi devrildi?
— Hayır!
— Ya ne oldu?
— Karım bir otomobil almamı istedi, ben de almam, dedim.

Kolkola

Yaşlı erkekle genç kadın konuşuyorlardı. Genç kadın kolkola yürüyen bir kadınla bir erkeği gösterdi:
— Kadınlarla erkekler acab neye kolkola yürürler?
Yaşlı erkek cevap verdi:
— Gençken ikisinden birini, bir başkası yakalayıp kaçırması için kolkola girerler.
— Yaşlılar da kolkola giriyorlar.
— O zaman da ikisinden biri kaçmak fikrindeydi de öteki kaçırılmak için kolkola bırakmaz.

— Bizim kapıcı eski elbiseler istedi. En eskilerden iki tane verdim.
— Hangilerini verdin?
— Senin sekiz sene evvel yaptığın kostümle benim geçen ay yaptığım robu.

Melekler arasında

Öbür dünyada her cins insanın ayrı ayrı melekleri vardır. İyi insanların melekleri, fena insanların melekleri, kavgaçıların melekleri, zalimlerin melekleri, mazlumların melekleri, çapkınların melekleri, kılıbıkların melekleri.

Bu meleklerin boyunlarında birer davul asıdır ve kendilerine mensub biri bu dünyadan öbür dünyaya gittiği zaman davullarına bir defa vururlar. Bir gün meleklerin işsiz kaldıkları gündü. Yani dünyada harb yoktu, tifo, kolera veba gibi hastalıklar yoktu. Ve katiller o gün insan öldürmemişlerdi. Meleklerden biri:

— Ben hepinizden fazla davul çalardım.

Dedi. Doğru söylüyordu. Çünkü o kılıbıkların meleği idi.

Bir başkası:
— Ben de pek az!

Dedi, o da doğru söylüyordu. Çünkü kazakların meleği idi.

Bütün melekler söylediler.. Haris insanların, müsrif kadınların, yalancılardan, hilekârların melekleri en fazla davul çalanlar arasında idiler. Uzun zaman diğerlerinin sözlerine karışmamış olan bir melek:

— Hele ben de söylüyeyim!

Dedi. Bütün melekler ona baktılar.

— Sen de söyle bakalım.

— Ben şimdiye kadar bir kere bile davuluma vurmadım.

Melekler kendilerine daima uzak kalan bu meleği pek iyi tanıyorlardı.. Bir tanesi sordu:

— Sen kimlerin meleğisin?

Melek, bu suale cevap verdi:

Kaynanaları ile iyi geçinen gelinlerin meleğiyim!

★★

— Buna o kadar para verdim. Ayrıca bir yazlık şapka alamam!

Bekâr erkeklerin iddia ve ithamları

(Baştarafı 8 inci sayfada)

vesaire gibi meseleler hakkında hangi birimiz, hangi öğretmen, hangi baba, ane bir çift söz söylüyor?

İnsanların biz ne Rossu, Conluk gibi temiz ve ne de Cizvitler gibi fena doğduklarına inanacağız. Onlar bir takım iyi ve fena taraflarla beraber doğarlar, ebeveynleri iyi tarafları inkişaf ettirmeye, fenalarını yok etmeye çalışacaklardır. Hangimiz vazifemizi tam olarak yapıyoruz?

5 — Her gün hayvanlarımızla en aşağı iki, üç saat meşgul olduğumuz halde, hangi anne ve baba çocuklarıyla her gün, beş günde bir, birkaç saat meşgul oluyor?

İnsanların doğuşlarında fenalığa karşı temayülleri fazladır. Muhiti geniş bulan çocuk bu fena temayülü genişletir, itiyad haline getirirse bununla nasıl yuva kurulur; kurulan yuvadan ne beklenir?

Kanunlarımızda ayrılmak ta güç. A. yıkla pirincin taşını..

Velhasıl bu yara çok derin ve mühimdir. Sebeplerinin muhassalası da terbiye, terbiye, terbiyedir. Kızlarımız hop-ise, müsrif ise, zevk düşkünü ise kızlarımızı bunları yaptıran aile, muhit, mekteb terbiyesi kabahatlidir. Elli senede terbiye sistemini değiştirebiliriz diyen terbiyeciler neredeler?..

Kadınlar cevap veriyorlar

(Baştarafı 8 inci sayfada)

pek beğendiği, pek hoşuna gittiği bir başka kadınla evlense gene saadetleri muvakkattir. Çünkü erkek bir kadında karar kılmaz ve daima gözü kendisine aid olmayan kadındadır.

Eğer kadınlar kendilerini türlü kılığa sokuyorlarsa bu muhakkak ki erkeklerin arzularını tatmin edebilmek kaygısındır. Eğer bir kadın kendisine bakmıyor, evile meşgul olmuyor, akşam kocam gelecek diye düşünmüyorsa, muhakkak ki bu kadın bütün tecrübelerine rağmen kocasının lâkaydisini ve alâkasızlığını yenmeğe muvaffak olamadığını görerek hayata küsmüş demektir.

Kadını bu raddeye getirdikten sonra erkek pek hoşuna giden çok zamandır beklediği şikâyet devresine ulaşmakla bahtiyardır. Bütün heveslerini öldürdüğü yaşamak zevkini çiğnediği karısından şu yolda şikâyete başlar: «Görüyorsunuz ya yolda alâkadar olmaz ve ilh...» Halbuki kadını bu hale sokmuş olan kendisidir. Kadınlar zavallı oldukları kadar da mağrurdurlar. Bazan onları eşleri, dostları: «Niçin kendini böyle bıraktın» diye ikaz ederler. Onlar o zaman da doğruyu söylemezler: «Bu adam içimde güzele, tatlı-

ya, neşeye karşı ne kadar heves varsa hepsini öldürdü» diyemezler, böyle kendilerinden geçmeden evvel ne kadar mücadele ettiklerini itiraf etmezler. Ya çocuklarını veya yaşlarının ilerlediğini bahane ederek mantıksız bir takım sebeplerle bu hale geldiklerini anlatmağa çabalarlar. O zaman onu dinleyenler kocasına hak verirler. Hattâ kendini ve evini bu kadar ihmal eden bu kadını ayıplarlar. Kadınlar daima zavallıdır. Lâkaydiye lâkaydi ile mukabele etseler erkek hakh, kadın haksızdır. Hiyanete, hiyanetle mukabele etseler bu defa kadın hem haksız, hem ahlâksızdır.

Velhasıl kadın daima zavallıdır. Hattâ çocuk yetiştirmekte bile. Çocuk erkeğince de malı olduğu halde çocuğun bütün yükü ve ızdırabı ve meşakkatleri kadına verilmıştır. Esasen kadın cinsi dünyaya mağdur olarak gelmiştir. Bir zamanlar hâkimlerin erkek oluşundan şikâyet ederdik, şimdi kadın hâkimlerimizi de var. Fakat tabiate hükmolunur mu?.. Biz tabiatın tâbiî olmak mecburiyetindeyiz.

Tabiat her hususta erkekleri korumuş bulunuyor.

Ve onlar bu vaziyetlerinden istifade ederek, bizi ezmediler.

Siyaset âleminde

(Baştarafı 3 ncü sayfada)

bu karar, hassaten İsviçreli müteessir etmektedir. Mevcud muahedeler hilâfına olarak ihdas edilen bu vaziyetin izahına girişenlerin, Almanyadan İtalya yoluna Trablusgarbe Alman kıt'aları sevkedilmekte olduğundan başka ileri sürebilecek delilleri yoktur. Şayed hakikat bu ise, son zamanda icra edilen Alman İtalyan erkânharbiye konuşmalarının sebeb ve hikmeti anlaşılacağı gibi Alman İtalyan askeri kuvvetlerinin Alman başkumandanlığı emrine verileceği şayiisi da teyyüd etmiş olur. Aynı zamanda, muvakkat ve muayyen bir zaman için Tiryeste limanının Alman hükümeti emrine verildiği rivayetleri de, yukarı Adij vadisi hareketini izah edebilecek avamildir.

İtalyanın Londra sefiri Grandinin tebdili ise, İtalyan politikasının İngiltereye karşı değişeceği manasına alınmak gerektir. Sinyor Grandinin harareti bir İngiliz - İtalyan yakınlaşması taraftarı olduğunu herkes bilir. Centilmenler muahedesini ve onu takip eden İngiliz - İtalyan umumî anlaşmasının müzakerelerinde hep Sinyor Grandi bulunmuştur. Bugüne kadar İtalya hükümeti İngiltereye karşı daima saygılı hareket etmiştir. İngilterenin Almanyaya karşı Lehistanı müdafaa etmeye karar vermesinden dolayı Almanyada hâsül olan şiddetli İngiliz aleyhtarlığı, Berlin - Roma mihverinin İngiltere ve Fransaya karşı takip edilecek siyasette müvazi hareket etmeleri lüzumu göstermiştir. Berlin İtalyadan bunu istemiş ve Grandinin Londradan ayrılması ile İngiliz - İtalyan münasebatı, herhalde bir hayli vahim bir safhaya girmiştir..

Avrupa volkanında

(Baştarafı 7 nci sayfada)

— Hazar ol, Lozan! Biz geliyoruz.. Seni tavaf etmege.. Ve senin misafirperver muhitinden, bugünün en büyük Türküne selâmımızı, şükranımızı ve minnettarlığımızı göndermege geliyoruz.

Gönüller tülleyen endişeler hep silindi. Bugünümüzden nasıl emin isek, yarınımızdan da o türlü eminiz artık.

Ve bu mucizeyi yapan, Lozan mucizesini bundan yirmi sene evvel yapmış olan aynı büyük insandır.

Vatanın ve milletinle varol, Büyük İnönü!

Ercümenâ Ekrem Talu

Ankara borsası

Açılış - Kapanış fiyatları 17 - 7 - 939

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Londra	5.98	5.93
Ney - York	126.6675	126.6675
Paris	8.365	8.365
Milano	6.66	6.66
Cenevre	28.5525	28.5525
Amsterdam	67.45	67.45
Berlin	50.825	50.825
Brüksel	21.515	21.515
Atina	1.0825	1.0825
Sofya	1.56	1.56
Prag	4.8925	4.8925
Madrid	14.085	14.085
Varşova	28.845	28.845
Budapeşte	24.8425	24.8425
Bükreş	0.905	0.905
Belgrad	2.8925	2.8925
Yokohama	84.62	84.62
Stokholm	80.55125	80.55125
Moskova	23.90125	23.90125

İSTİKRAZLAR

	Açılış	Kapanış
Türk borcu I peşin	—	—
» » II » »	—	—
» » I vadeli	—	—

Pahalıya mal olan nezaket

Selim Ragıp Emeç

İki kişiyi öldüren katil bu sabah asıldı

(Baştarafı 1 inci sayfa)

rile tasdik edildikten sonra, ilâmin infazı keyfiyeti dün İstanbul Müddeiumumiliğine bildirilmiştir.

Bu sabah saat 3,15 de Ayasofya meydanında cereyan eden idam sahnesini anlatmadan önce, hâdisenin mahiyetini bildirelim:

Suçlu Mustafa oğlu Ali Ürkmez Çatalca köylerinden birinde anası ve babası ile birlikte yaşayan ve güzelliği o havalide ün salan Zehra adında bir kıza âşık olmuştur. Zehrayı ailesinden birçok defalar istemiş, fakat bu izdivaç talebi daima redle karşılanmıştır. Nihayet emelinin tahakkuk edemediğini gören Ali, Zehraya malik olmasına engel teşkil eden genç kızın babası Asım ile anası Nefisenin vücudlerini ortadan kaldırmağa karar vermiştir.

Ali bu kararını tatbik maksadile bir gün karı kocanın tarladan eve dönecekleri sırada yollarını beklemiş, nihayet her ikisi de karıdan görününce birdenbire önlerine çıkarak tabancasile önce Asıma ateş etmiş ve onu ölü olarak yere sermiştir. Nefise, bu vaziyet karşısında canını kurtarmak için merkeble kaçmağa başlayınca, gözlerini can büriyen katil bu defa da onun peşinden koşmuştur. Ali, Nefiseyi yakalayınca canavarca üstüne hücum ederek, kasatara ile 18 yerinden yaralamak ve vücudünü delik deşik etmek suretile, öldürmüştür.

Bu çifte cinayetinden dolayı idam talebiyle Ağırceza verilen katil, yapılan muhakemesi sonunda, 24 sene müddetle ağır hapse mahkûm edilmiştir. Fakat, bu karar Temyiz mahkemesi tarafından bozulduğundan, duruşmaya yeniden başlanarak, devam eden uzun celselerden sonra, mahkeme aşk uğuruna katil olan genç suçunu ceza kanununun 450 inci maddesine uygun bulmuş ve ölüm cezasile tecziyesine karar vermiştir. Katil hakkında verilen karar, Ağırceza mahkemesinin karar günlerinde görülen derin sessizlik içerisinde biraz yeşil, fakat daha çok metanetle dinlenmiştir.

★

1924 doğumlu Mustafa oğlu Ali Ürkmez, bu sabah üçü çeyrek geçe, cinayetinin cezasını Ayasofya meydanında başını ipe vererek ödedi. Bu idam on senedenberi, meydanların hiç birine sehpa kurulmayan İstanbulda, binlerce halkı arasında geniş bir teccüs u yandırmıştır.

Katilin evvelâ Bayazid meydanında, sonra da Eminönünde asılacağı söylenmiş, binlerce halk bu meydanlara birikmişti. Bilâhare hükmün Ayasofya meydanında infaz edileceği anlaşılınca, buraları dolduran binlerce insan, bir çığ gibi geğüğü yerlerdeki halkın da katılımı ile mübalâğası 10,000 i bularak kütle halinde Ayasofya meydanını doldurmuştu.

Zabta daha evvel sıkı bir kordon çevirerek, halkı hükmün infaz edileceği Ayasofya camii ile park arasındaki sahaya sokmamıştır.

Polis ve jandarma kordonlarının güçlükle zapt ettiği bu insan yığınları, gittikçe kesafet peyda etmiş, gecenin karanlığında simsiyah kümeler halinde sokak başlarını, park parmaklıklarının etrafını kuşatmıştı. Bu korkunç sahneyi görmeye gelmiş genç kızlar, çocuklarının elinden tutmuş yaşlı kadınlar bilhassa nazarı dikkati celbediyordu.

Bu mahşeri kalabalık, gecenin ortasından sabahın ilk saatlerine, günün ışığı kümeleri teşkil eden insanları fark edilir bir hale getirinceye kadar, ayakta bekledi.

★

Saat 2,30

Ayasofya meydanından Tevkifhaneye doğru yürüyor.

Etrafı binlerce insan çevirmiş amma, ölü bir sükûnet meydanın ortasında çüreklenmiş. ses sada yok. duyulan yalnız taşlara çarpan taban sesleri. Tevkifhanedeyiz. İnsanı ürperten bir telâş. jandarma, polis bolluğu. aynı havf verici sükûnet.

Tevkifhane müdürünün odasındayız. Müddeiumumilik birinci tedkik bürosu şef muavini Sabri ilâmat şef muavini Fethi Sezai Ağırceza mahkemesi azasından Salim, müddeiumumî mu-

vinlerinden Feridun Bagana, emniyet ikinci şube emniyet âmiri Tefvik, adliye tabibi Enver Karan, hapishane baş doktoru İbrahim Zati, ve Hapishane müdürü Baha, hepsi ayakta ve ancak işitilebilir bir sesle konuşuyorlar. Bütün yüzlerdeki gayri tabii sarılık ve seslerin kelimeleri birbirini yapıştırmayan kaypaklığı çok vazih...

Mahkûm uyandırıldı; akşam sekizde cinayet mahallinde keşif yapılacağı söylenerek tecrid edilmiş. uyanınca pek az süren bir şaşkınlık geçirdi. Karşındakilerin yüzünde ayrı ayrı ısrarla duran nazarları, herkesten koparabildiği mana ile âkibetini çabuk tayin etti. Pek şaşırmadı, korku, heyecan göstermedi. Esmere zayıf küçük bir adam. sakalları uzamış. küflü bir yüzü var. İmam vaziyeti anlattı. Tövbe istiğfar etmesini tavsiye etti; kelime şahadet getirtti. Namaz kılmak isteyip, istemediğini sordu. Katil buna red cevabı verdi. Beyaz gömlek giydirildi. Elleri arkasından bağlanarak mahkûmlara mahsus otomobile yerleştirildi.

Saat 3 :

Meydandayız. Darağacı hazır. Parkla, Ayasofyanın tam ortasında.

Katili, sehpa yirmi adım kala indirdiler. Gayet sakin, metin adımlarla yürüyor. Ağırceza azası karar okunmaya başladı. Fakat heyecandan devam edemedi. Kâtib denedi, beceremedi. Tekrar okı. Bir arzusu olup olmadığı soruldu:

— Hayır! dedi. Hiç bir arzum yok! Bir anlık bir sükûtu müteakib teslim olduğuna nadim oluşunu ihsas eden bir kaç söz söyledi. Bu onun ölüme giderken ilk ve son isyanı idi.

Jandarmalar ve gardiyanlar sehpa doğru yürüdüler. O, ortalarında sallanmadan yürüyordu.

17 yaşındaki cellâd Mustafa, bu ilk müşterisinin boynuna ipi geçirdi. Katil son sözlerini söylüyordu :

— Ne yapalım, mukadderat böyle imiş!

Arkakırlı sandalye, yediği şiddetli bir tekme ile yuvarlandı. sonra, boğuk bir sayha... Sehpa sallanan bembeyaz hayalet.

Gazete fotoğraflarının yapıp önen mağnezyonlarının aydınlatığı yüzünü görüyorum. Gözleri fırladı. Dili sarktı.

Ve Mustafa oğlu Ali Ürkmez canını adalete verdi.

Acıyor muyum; hayır diyemem. fakat gözümde, canlanan iki bedbaht insan hayali bu hisleri dağıtıyor. Gün ağarıyor. Sokaklardan taşan kalabalığı yararak uzaklaşıyorum.

★

Maslûb saat 8 e kadar teşhir edildi. Boynundaki yaftada:

«Çatalca Köçekli köyünden Süleyman oğlu Asım ve karısı Nefiseyi öldürdüğünden dolayı ölüm cezasına mahkûm ve hükmü usulen tasdik edilen Çatalca Köçekli köyünden 324 doğumlu Mustafa oğlu Ali.»

İbaresini okunuyordu.

8 de belediyenin ölü nakline mahsus bir arabası suçunu hayatale ödeyen Alinin cesedini alarak götürürken, bu ibret sahnesini son dakikaya kadar merak ve teccüsle takip edenler de yavaş yavaş dağılıyor, meydanda hergünkü tabii hayat avdet ediyordu.

Nusret Safa Coşkun

Çankırı evkaf memuru beraet etti

Çankırı (Hususî) — 5 sene 10 aya mahkûmiyeti mucib olan evkaf veznedarı Fahri suçlarını setretmek gavesile Çankırı evkaf memuru Sadık Bayrama isnad eylediği birçok suçlardan dolayı iki senedenberi devam edegelen muhakeme neticelendi ve mahkeme Sadık Bayramın hiç bir suçunu sabit görmediğinden beraet kararı verdi.

Zaten Çankırıda çok derin bir sem-pati uyandırılmış ve muhitte temiz ve namuslu tanınmış olan Sadık Bayramın beraeti herkes tarafından sevinç ve memnuniyet uyandırmıştır.

Belediyede münhal bir tek daktiloluğa 30 talib çıktı

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Malûmdur ki bizde kadın ilk defa daktilo makinesinin tavsiyesile devlet dairelerinden içeri girmiştir. Bunun için daktilo deyince gözümüzün önüne kadın gelir. Talibler arasında dört tane de erkek görününce bunu, herkes garibsemi.

İmtihan heyeti, teşrif edinceye kadar, kapı, olgunluk imtihanının yapıldığı bir lise salonunu andırıyordu. Eh, böyle mühim (!) bir işe insan yalnız gelemezdi. Talibler, teşvik ve teçgi için yanlarında, eşlerini, dostlarını, ahbablarını da getirmişlerdi. Heyecanlı konuşmalar, kesik kesik akıl danışmalar, bilgi tavsiyeler, «arkasızlık» tan mütevellid tazallümü haller, vesaire vesaire...

— Ben Remington ile yazmağa alıştım, ya bana «İdea» düşerse?..

— Kardeşim, hiç kendini heyecana kapırmı. Önündeki kâğıddan mümkün olduğu kadar çok cümle aklında tut. sonra süratle yaz.

— Biraz ümidliyim ben.. filânca ahbabımdır. Sen merak etme, ben icabına bakarım, dedi. İnşallah unutmaz.

— Bay falancadan tavsiye mektubu getirdim amma, bilmem versem mi, bir faydası olur mu acaba?..

— Alınacaklar zaten malûmmuş.. bu imtihanı alelîsul yapıyorlarmış..

Etrafta telâş:

— Beyhude mi giriyorum, almak da ha evelden belli imiş?..

İki kişiden mürekkebe imtihan heyeti içeri girdiği vakit, imtihana girenleri masanın başında, mitralyöz başına geçmiş askerler gibi hazır buldu. İki sayfalık bir nizamname taliblere dağıtıldı. Bunu süratle, yanlışsız, silintisiz yazacaklardı.

Kâğıdlar makinelere geçtikten sonra verilen bir emirle hep birden parmakla daktilo makinelere tetiğine dokundu. Şimdi 30 makine yaylım ateşi yapıyordu sanki. Parmaklar harfler üzerinde manalı bir koşuya başlamıştı. Satır bitmesinden çıkan zil sesleri, harflerin şeridin üzerinden kâğıdı dövmesinden hâsl olan gürültü birbirine karışıyor. Müsabıklar makinelere, yarışın son turunu yapan jockeyler gibi abanmışlar, heyecanı sormayın!.. Kapıda da bir hayli meraklı. Farzeden ki bir bisiklet yarışı seyrediyoruz. Heyete duyurmağa çalışarak bahışmalar:

— Haydi gayret!..

— Aman satır başlarına, majüsküllere dikkat et!

Sıcak ta deşet.. fakat ter silmek için bir saniyeyi kim harcamak hovdardığını yapar. Eklemek kavgası bul..

Nihayet ilk kâğıdı erkek taliblerden biri veriyor.

Bu muvaffakiyet, dışarıdaki kadın seyircileri bir hayli üzüyor:

— Eyvah, oğlanlardan bir tanesi verdi.

İlk kâğıdı heyetin önüne koyan mu-zaffer bakışlarla odayı terk ediyor.

Şimdi makinelere sürati biraz daha yavaşladı. Heyecanını yenmeğe uğraşanlar, ikide birde kalbini bastıranlar görü-lüyor.

Birer ikişer, kâğıdlar verildi. Koridor da müzekere.. kim kazandı? Belli değil!..

40 lira için 40 yıllık heyecanı birden çekmek. İşte yirminci asır dünyasının erkek ve kadına reva gördüğü medeni zulüm!..

Nusret Safa Coşkun

Bigada bir kız kaçırma hâdisesi

Biga (Hususî) — Burada çok garib ve enteresan bir kız kaçırma hâdisesi olmuştur. Bundan dört gün önce henüz sokakta oynayan ve başına örtü bile almayan on dört yaşlarında Nesibe isminde bir kız, validesinin Tekirdağında bulunmasından bilistifade kandırılarak Biga ile İstanbul arasında emnetçilik yapmakta olan İsmail isminde bir genç tarafından kaçırılmıştır.

Henüz ağzı süt koken bu küçük kızın babası tahsildar Mustafa vak'ayın haber alınca derhal adliyeye müracaatle evlâdının kendisine teslimini dilemiş meseleye cümhuriyet müddeiumumiliği tarafından el konularak fail he-men yakalanıp hapse atılmıştır.

Maarif Şûrası dün toplandı

(Baştarafı 5 inci sayfa)

larda bir değişiklik yapmaksızın liserimizin bu suretle ilk ve orta ile beraber 12 seneye çıkarmış olacağız. Bu mevzuda yüksek heyetinin fikrini ve kararını bekliyorum.

İlmî terimler meselesi

Vekil, yüksek mekteplerden bahsederken nutkunun bir yerinde demiştir ki:

Türk dilinin en yüksek ilmi mefhumları, en doğru ve en güzel olarak ifade etmesine imkân verecek müte-kâmil bir inkişafa mazhar olması bize ana meselelerden biridir. Bu hususta yüksek müesseselerimize düşen millî vazifenin ehemmiyetini bütün meslektaşlarımızın bütün şümülü ile kavradıklarına imanım vardır. Burada bil-hassa ilmi terimler üzerinde duraca-ğım. Orta okullar ve liselerde Türk kökünden yapılan veya enternasyonal şekillerle alınan terimlerle tedrisat yapıldığına göre yüksek ilim ve öğretim müesseselerimizin buna intibakı bugün artık bir zaruret olmuştur. Son Kurultayda kabul olunan Parti programının bununla alakalı maddesinde tesbit edildiği üzere bütün ilim okullarımızda aynı terimler okutturulacaktır. Orta ve lise kitaplarını basıp yetiştirmek hususunda vaktin darlığına rağmen bütün muallimlerden ve Üniversitelerden anketler yapılmıştır. Gene de mesele tetkik safhasından çıkmış sayılamaz. Bu işte daimi bir uyanıklıkla bütün ilim adamlarımızın çalışmalarına mevzu olacak cihetler vardır. Bu nunla beraber yapılacak tetkikler ile ride birer tashih vesilesi olsa da bugün için kabul edilen terimler her tahsil kurumunda aynı surette kullanılacaktır. Parti programının emri dışında herhangi bir harekete müsaade edemem.

Meslek mektepleri

Maarif Vekili, bundan sonra meslek mekteplerinin çoğaltılması, muhtelif mntakalarda mütenevvi ihtiyaçlara cevap verecek muhtelif derece ve nevide meslekî ve teknik okullar açılması lüzumundan, bilhassa hükümet merkezimizde bir politeknik ile teknikum açılmasının artık tehiri imkânı olmayan bir zaruret olarak görüldüğünden bahsetmiştir.

Mekteplerde disiplin meselesi

Vekil bundan sonra demiştir ki: Arkadaşlar,

— Okullarımızda disiplin meselesi ni Vekilligimiz itinalı bir takip ve ihtimamla ele almış bulunuyor. Tasdiknize arz edilen inzibat talimatnamesi okullarda disiplin muhafaza için idare ve talim heyetlerine kuvvetli surette müzaheret edecek bir âmil olacaktır. Talimatname, okulda işlenen suçların mahiyetini, suçu işleyen talebenin psikolojik vaziyetine, karakterine ve okuldaki umumî durumuna göre en uygun cezayı tatbik için okul yasav kurumlarına geniş salâhiyetler vermiştir. Talimatnamenin dikkate değer hususiyetlerinden biri, ceza alan talebenin halinin ıslah ettiğini isbat ettikçe almış olduğu cezadan dolayı kırılmış olan notlarını düzeltmek için kendisine imkân vermesidir. Aynı zamanda ders ve vazife ile ahlâkî durumun yakından alakası, bu talimatnamede bariz bir surette gösterilmiştir.

Maarif Vekili nutkunu bitirirken ez-cümle demiştir ki:

— Tetkik ve mütealeme arz edilen kültür meselelerinin birkaçını geniş hatlarla yüksek heyetiniz arzettim. Bu meseleler, Millî Şefimiz İsmet İnönünün işaret buyurdıkları gibi ne kadar zorlu ve çetin olursa olsun hiç bir millî meselenin halli, millî şuurun ihata-sı haricine çıkacak kadar muğlak ve milletim turmanıp tepesine erişemiyecği kadar sarp değildir.

Her biriniz, ilmi salâhiyetini, mesleki tecrübesini mühim kültür meselelerimizin halli dâvasında azamî muvaffakiyetle kullanacak mevkedisiniz. Herbirinizin de burada bulunmayan arkadaşlarımızın mesleke, memleket ve kâdâşlarımızın mesleke, memleket ve millî davalara bağlılıklarını, kültür meselelerimizin yurd ihtiyaçlarına en uygun bir şekilde halledileceğinin en büyük teminatıdır.

Tarihî ve çok şerefli bir vazifenin ifasına davet edilmiş bulunuyorsunuz.

Bütün memleketin alâka ile dolu nar-larları size ve yapacağımız büyük işe tevecçüh etmiştir.

Maarif Şûrası, sadece bir formali-tenin ifası için toplanmış değildir. Sizden her mesele hakkında Vekâletçe alınmış kararların olduğu gibi tasdikini değil, her meseleyi yeniden tetkik ve mütealeme ederek bizi aydınlatmanızı rica ediyorum.

Bu hususta bütün teşkilât emrinize bütün dosya, vesikalar tetkikinize hazırdır.

Hepinize verimli çalışmalar ve bunda muvaffakiyetler dilerim.

Nutuktan sonra

Nutuk Şûra azası tarafından büyük bir alâka ile dinlenmiş ve sürekli alkışlarla sona ermiştir. Şûra azasının verdiği takrirler üzerine Ebedî Şef Atatürkün aziz hatrasına hürmeten beş dakika ayakta durulmuş, muvakkat ka-birlerine Şûrayı temsil edecek özel bir heyet tarafından Şûranın sonsuz say-gı ve bağlılıklarının arzı sürekli alkışlarla kabul edilmiş ve çelenk konul-ması kararlaştırılmıştır.

Bundan sonra büyüklerimize hürmet telgrafları çekilmesi kararlaştırılmıştır. İstanbul Üniversitesi Rektörü Cemil Bilsel söz alarak Şûra adına Maarif Vekiline Şûra azasının saygı ve şükranlarını ifade etmiş ve komisyonlar halinde mesaiye devam olunmak üzere umumî toplantıya nihayet verilmiştir.

Umumî toplantıyı müteakib komisyonlar kendilerine tahsis edilen yerlerde ayrı ayrı toplanarak çalışmaya başlamışlardır.

Saat 12,30 da Maarif Vekili Şûrayı temsilen beraberlerinde komisyon reisleri olduğu halde Ebedî Şef Atatürkün muvakkat kabirlerini ziyaret ederek bir hürmet çelengi koymuşlardır.

Fransız tayyareleri de ingiltere üzerinde manevra yapacaklar

Londra 17 (Hususî) — Bu hafta içinde İngiliz tayyareleri, tekrar Fransa üzerinde tecrübe uçuşları yapacaklardır.

Diğer taraftan birkaç güne kadar yüz Fransız bombardıman tayyaresi de, Fransız - İngiliz hava kuvvetleri nin teşriki mesaisine dahil yeni bir talim mahiyetinde olarak İngiltere üzerinde manevra yapacaklardır.

Fransız hava nezareti, yapılacak bu talim uçuşunun gün ve saatini gizli tutmaktadır.

Bir şişe bira 15 kuruşa satılacak

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Komisyon evvelâ bira şişesinin yirmi kuruştan satılmasını kabul etmişti. Mallıye Vekili bu fiata itiraz etmiş ve:

«Tenzilât daima fazla yapılmalıdır. Fiatlarda yapılan cüz'î tenzilâtın halktan ziyade o maddeyi satanlar istifade etmektedir. Bira fiatlarında yapılacak ucuzluk hiss olunacak derecede fazla olmalıdır» demiştir.

Maliye Vekilinin bu izahatından sonra komisyon incelemelerine tekrar devam etmiş ve bir şişe biranın on beş kuruşa satılabileceği, bira satışı bu fiat üzerinden yapıldığı takdirde inhisar ve bayilerin kârlarına sekte verilmeyeceği neticesine varmış, raporunu ona göre tadedilmiştir.

Büyük Millet Meclisinin kiş devresindeki toplantısına sevkedilecek kanun lâyhıhasile biranın şişesi on beş kuruşa indirilmeye olacaktır.

Komisyon metruk bir halde bulunan Bomontideki bira fabrikasından istifade yollarını araştırmıştır. Yapılan tetkikle-re göre Bomontinin tekrar faaliyete geçirilmesi biranın mahiyeti üzerinde hiçbir ucuzluk temin etmeyecektir.

Arpanın müstahsil elinden alınarak İstanbula getirilip bira haline konulması ile Ankarada yapılan biranın İstanbula getirilmesi arasında hiçbir fiat farkı yoktur. Komisyon Ankaradaki bira fabrikasının tevsiine, Bomontinin kapalı kalmasına karar vermiştir. Lüzum görülürse Bomontiden ileride istifade edilecektir.

"Son Posta,"nın Hikâyesi

ÖLÜMDEN KUVVETLİ

Çeviren : H. Alaz

Bana sorarsanız zenginlere gıpta ve hased edecek yerde onlara acımak lâzım. Zenginlerin hayatı emin olunuz ki bizim hayatımızdan daha beter, daha acı. Ellerindeki servet ve para çok defa onların başına bir belâ kesilir. Bütün hayatlarının ellerindeki paraya dikkat etmek, bunu korumak mecburiyetindedirler. Hele bu paraların çalınması ve yahud başka bir felâkete uğramaması için katlanmadıkları eziyetler yoktur. Sevgi için «ölümden kuvvetli» falan derler. Halbuki ölüm kadar kuvvetli olan sevgi değil, para hırsıdır.

Geçenlerde bana böyle bir para hikâyesi anlatıldı. Pek hoşuma gitti. Sizin de hoşlanacağınıza tahmin ettiğim için anlatayım:

Leningrad'da, Sisayev isminde bir adam varmış. Bu Sisayev pek karışık bir «ismi fail» imiş. «Nep» devrinde bunun bir berber dükkânı varmış.

Fakat bu Sisayev anasının gözü imiş, saç sakal traşından başka şeylerle de uğraşıyormuş. Sizin anlayacağınız herif ayrıca ve gizlice para sımarslığı da yapıyormuş. Kaçak ecnebi parası alıp veriyormuş. Daha bir takım gizli işlerle meşgul oluyormuş, tabii her gizli iş gibi bu iş te günün birinde duyulmuş. Sisayevi enselemişler.

Onu 1926 senesi yazında enselemişler. Bir müddet kodese tıkışlar, sonra oradan çıkarıp uzak bir yere dehlemişler! Ne ise, ben bu gibi işlerden pek çakmadığım için daha fazla üzerlerinde durmayacağım.

Hâsılı kelâm bu para muhtekirini Si. beryanın uzak bir köşesine sürmüşler. Herif tabii gitmek istememiş. Fakat gel gelelim gitmeğe mecbur etmişler. Yani ister istemez göndermişler.

Fakat burada dikkatinizi bir nokta üzerine çekmek istiyorum. Sisayev bu hergeleliklerinin nasıl olsa çakılacağını biliyormuş. Bunun için de her dakika tevkif edilmesini bekliyormuş...

Hattâ tevkifinden bir hafta önce arkadaşlarına Leningrad'dan sıvışmak lâzım geleceğini bile söylemiş. Sisayev bütün bunları göz önünde bulundurduğu için tedbirli davranmağa başlamış. Her iht.

male karşı kendisine deri bir ceket almış. Ceketinin geniş kenarlı yakası için on tane altın ruble ile bir tane de ziynet altına dikmiş.

Herif bu işi gördükten sonra kendisini biraz emniyette hissetmeğe başlamış. Fakat deri ceketini de artık sırtından çıkaramaz olmuş. Bakınız, az daha unuttu yordum.

Sisayev yalnız bununla iktifa etmemiş, pantolonunun kuşağına da bir sürü kâğıd para yerleştirmiş. Çizmelerini de unutmamış.

Daha geç lâzım olacak dolar cinsinden ecnebi paralarını çizmenin tabanı a. rasma istif etmiş. Bütün bunlardan sonra tevkifini beklemeye başlamış...

Tabii fazla beklemesine mahal kalmamış. Paralar yerli yerine yerleştikten kısa bir zaman sonra sırtında meşin ceketle onu ekselemişler. Sonbahara doğru da «müretteb yerine» sevk etmişler.

Sisayevin gittiği yerde ne yaptığı, nasıl vakit geçirdiği pek te malûm değil. Her halde hoşça vakit geçirmiş olsa gerek... Çünkü yanında bir hayli mik. tarda para varmış. Yırtıklarını, söktüklerini dikmek vesilesile sık sık pantolonunu ayağından çıkarır, paraları teker teker çekermiş...

Altınları ise, olduğu gibi, yerli yerinde duruyorlarmış. Çünkü bunları bozdu. mağa henüz ihtiyaç hissetmiyormuş.

Lâfi uzatmıyayım. Sisayev, bu minval üzere bir sene kadar vakit geçirmiş. Fakat sonra, günün birinde kendisini çalıştırdıkları için soğuk almış. Çiğerlerinden hastalanmış, sizin anlayacağınız zatürree olmuş. öksürük başlamış. ateş yükselmiş, nezle, şu bu filân hepsi tamam.

Velhasıl, sol böğründe sancılar da artınca bizim altın babası son günlerinin yaklaştığını hissetmiş. Derhal içine büyük bir acı çökmüş. Öyle ya, öldükten sonra, ceketini alacaklar, sevgili altınları da kendinden uzaklaşmış olacaklar. Buna meydan vermek istememiş. Bir gece ateşine filân aldırmaksızın meşin ceketini sırtından çıkarmış. Yaka. sını sökmiş, altınları almış ve «anca beraber, kanca beraber», diyerek teker teker yutmağa başlamış.

Altınlardan beş veyahud altı tane ya yutmuş, ya yutmamış, odanın içinden bir feryad yükselmiş. Meğer oda arkadaşlarından biri uyumuyormuş, Sisayevin altınları yutmakta olduğunu görünce feryadı basmış. Diğerlerini yutmasına meydan vermemiş. Sisayevin ellerinden ya. kalamış:

— Aman birader, ne yapıyorsun, demiş? Altınlarında gözüm yok, onları almak niyetinde değilim, fakat sana acıyorum. Çünkü insan zatürreeden pekâlâ kurtulabilir. Bu suretle boşboşuna paralarını ziyan etmiş olursun! Hem sonra mideni de bozarsın. Sisayevin arkadaşları pek te yalan söylememiş. Altın babası, hakikaten az zaman sonra iyileşmiş! Sancıları geçmiş! Fakat gel gelelim yeni bir felâket baş göstermiş. Midesinde bir sancı başlamış. İştihası, ifrazatı kesilmiş.

Herif iyi ki altınlarını hepsini yutmuş. Böyle bir halt karıştırsaydı işte o zaman işi, işti...

Sisayev olmayıp ta bir başka adam olsaydı, bu deritten kurtulması işten bile değildi. Küçük bir ameliyat her şeyi halledebilirdi. Fakat Sisayev, böyle bir ameliyattan şiddetle kaçınıyormuş. Ev. velâ sıhhati müsaide değil. Saniyen ve en mühimmi, profesörlere inanmıyormuş...

Öyle ya, kendisi baygın olarak yatacağı için ameliyatı yapacak profesörün, midedeki altınları aşırması ihtimali var.

Fakat mide sancularına da tahammül etmek imkânı olmadığı için altınları başka cihetten yol bulma çarelerine baş vurmuş. Binbir çeşid amel ilâcı kullanmış. Nihayet bunların tesiri görülmüş. Altınlar teker teker sökün etmişler...

Fakat gel gelelim, altınlar noksan çıkmış! İş burada çatallaşmış. Midede başka altın kalıp kalmadığını anlamak bir mesele olmuş. Öyle ya: Burada iki ihtimal var. Ya altınları patırtı arasında aşırılmış ve mideye noksan gitmişti. Yahud bunlardan birkaç tanesi midede kalmıştı.

Midede hiç bir şey kalmadığını hesaba kattığına göre, üç altın noksan çıkıyormuş. O takdirde işin içine hırsızlık gir. miş olacaktı. O zaman da ilâcı ve masaj.

Çankırıda spor hareketleri başladı

Çankırı (Hususî) — Spor bölgesi Çankırıda spor işlerinin inkişafı yolunda esaslı bir faaliyet devresine girmiş bulunmaktadır.

Bölgenin Çerkeş, Ilgaz, Kurşunlu, Şabanözü ve Çankırı spor klubleri faaliyetlerini tekâsüf ettirmekte ve mevsim dolayısıyla etrafla temaslarda bulunmaktadır.

Her hafta Ankara tenezzüh treni gelen Ankara klubleriyle maç yapılmaktadır. Bu hafta da Çerkeş spor gençleri geldiler ve bir futbol maçı yaparak döndüler.

Maç her iki tarafın samimî oyunlarıyla sona erdi. Ve Çankırıspor 3.0 maçı kazandı.

Bu hafta da Ankaradan Güneş takımı gelecektir.

Diğer taraftan ayın 16 sında Zonguldakta yapılacak olan atletizm müsabakasına Çankırı atletlerinden bir grup çağırılmıştır.

Yakında bir de cenubi Anadolu sporcu gençlerin bir turne yapmaları programları içindedir.

Çankırı idman bölgesi bu faaliyetlerden gayri spor sahasının tamamen istimali için çalışmaktadır.

6 bin lira ile istimalik bitirecek ve ihtiyaca kâfi bir de tribün inşasına hemen başlanacaktır.

Adana içme suyu tesisatı

Adana (Hususî) — Adana içme suyu tesisatını yapmakta olan (Adana, Mersin, Tarsus içme su tesisatları şirketi) ile şehirimiz belediyesi arasında çıkan ihtilâf üzerine mukavelenin feshedildiğini ve işin adliyeye intikal ettiğini evvelce bildirmiştim.

Bu dava henüz neticelenmemiş bulunmaktadır. Ve bundan dolayı tesisatın ikmalî geri kalmış bulunmaktadır.

Bugün aldığım malûmata göre belediye, içme suyu deposunun yanında Dilberler sekisinde beş arteziyen kuyusu açtırmağa karar vermiş ve bu işi İstanbulda Türk sondaj limited şirketine ihale etmiştir. Bu kuyular mukavele muhâcibince altı ay içinde açılmış olacaktır.

lari durdurmak lâzım gelecektir.

Arkadaşlarını itham edebilmesi için elinde kuvvetli bir delil yoktu. O takdirde, altınların, midede bulduklarını kabul etmek lâzımdı. Uzun düşüncelerden sonra bunların midede kalmalarına karar verdi. Öyle ya, bundan ne zarar olabilirdi? Altınların paslanmak iht.

Bir avcı kendi kendini yaraladı

Urta (Hususî) — Gaz deresi mevkiinde mahsulâta zarar veren kargalara av tüfeğiyle ateş eden Ahmed Binganın tüfeği parçalanarak sol kol ve elinden ağır surette yaralanmış, hastaneye kaldırılmıştır.

Tiredede bir çoban diğer bir çobanı yaraladı

Tire (Hususî) — Yeniçiftlik köyünde çoban Demir oğlu Bekir, gece vakti koyunlarını mer'ada otlatırken öteden beri kavgalı bulunduğu Ali Özcan tarafından tabanca ile ağır surette yaralanmıştır. Suçlu kaçmıştır.

malleri yoktu. Binaenaleyh bunlar ilâni. haye midede kalabilirlerdi.

Yalnız paraların böyle bereketsiz olarak midede durmaları Sisayeye çok acı geliyordu.

Maamafih, belki bu paralar şunun bunun elinde, dolayısıyla de harekette idiler, kim bilir?..

Osman Tezcan büyük bir keder içinde:

«Birbirleriyle senli, benli konuşuyorlar.»

Diye düşünüyordu.

Emine:

— Hemen suratını asma! dedi. Bilirsin şaka yapmadan duramam.

— Surat asmıyorum.

Diye cevap veren Mükerrerem yüzüne bakınca yalan söylediği anlaşılıyordu. Çünkü müthiş surat asmıştı. Emine:

— Haydi canım; dedi. Hindi gibi kabarmıya başladın.. ne şakadan anlamaz şeysin sen!

O omuzlarını silkti:

— Yalnız olduğumuz vakit kavga edecek, bol bol vaktimiz olacak biliyor musun?

Fikri Ertekin.. cebinden çıkardığı bir mendille alınının terlerini siliyordu:

— Şimdi hemen sizi yalnız bırakıyoruz; dedi. Bol bol kavga ediniz. Biz sıcağın bunaldık... Gidiyoruz.

— Hayri amcam: «Beni iskeledeki gazinoda bekleyiniz» dedi. Oraya gidiyoruz. Erken amma.. dondurma falan yeyip vakit geçiririz...

— Siz ne yaparsanız yapınız... Ben sıcağın fenalaşıyorum. Bana güneş çarparek gidiyorum. Allaha ısmarla dık.

Osman Tezcan:

«Hayri bey onları başbaşa bırakmak için tura çıkmış» diye düşünüyor gitgide can sıkıntısını çehresile ifade ediyordu. Ve boğuk denilebilecek bir sesle onlara:

— Allaha ısmarladık dedikten sonra bir iki adım atmış olan Fikri beye selendidi:

— Bir dakika beni bekleyiniz beraber gidelim.

Omuzları düşük bir halde onlardan uzaklaştı.

— Büyükadanın bu seneki Don Juanlarından biri bu mu?

Eminenin Sevgilisi

Nakleden: Hatice Hatib

— Hayır Don Juanlarından değil, fakat iyi insanların dan biri belki de en iyi insanı; yüzü güzel bir adam değil... Bu muhakak... Fakat sersem bir de değil. Emin olabilirsin. Çok akıllı bir adam. sonra da ötekiler gibi züppe değil.. adam akıllı bir adam.

— Züppe diye söylediğin insan ben miyim?

— Sen züppe misin?

— Sen her zamar böyle söylemez misin?

— Sen de bana o kadar itimad edersin ki günün birinde sana telkin yapacağım züppe olacaksın!

— Belki... Aman Allahım Ada da ne kadar sıcağın... Haydi biraz çabuk çabuk yürüyelim... Ben sıcağın pathyacağım...

— Hakikaten güneş müthiş yakıyor. Amma ne yapalım. Şimdi onun saati elbette yakacak.

— Senin talihin var... Sen kızarmıyorsun güneşte...

— Ben her zaman kırmızıyım da ondan.

— Sen de teninin her zaman gayet güzel pembe olduğunu biliyorsun ...

Arkadaşım Ferhad «pembeleşmeye başlayan bir kamelya gibi teni var» diyor.

— Kimin için?

— Benim için değil ya! Elbette senin için.

— Desene Ferhad bey gibi bir insan?

— Yo... Ağzının tadını bilen bir açık göz...

— Tenimi görmek için ağzının tadını bilmeğe değil iyi görmeye ihtiyacı vardır. Fakat o ne iyi görebilir, ne de ağzının tadını bilebilir. Ferhad sersem biridir.

— Sen onu sevmez misin?

— Ben senin bütün arkadaşlarını sevmem.

— Benim arkadaşlarımla ne kusuru

var?

— Şimdi uzun, uzun söylemek lâzım. Hem de hoş gider şeyler değil.

— Haydi Emine anlat bakalım.

— Ne anlatayım Mükerrerem?

— Sana kur ediyorlar değil mi?

— Deli misin? Benim gibi giyinen parası olmayan, taşralarda dolaşan, ve yüzü de benden güzel olmayan kızlara şimdi kur edecek erkeği kaldı mı sanıyorsun?

— Sen mi çirkin-

sin? Budala! Sen şeker gibi bir kızsın.

Bu ara yanlarından geçen şık bir grup Emineye selâm verdi:

— Bunlar da kim? Ne kadar çok tanıdıklarınız var burada?

— Burası Sahrayı Kebir değil. Ada iskelesinin beş adım ötesinde...

— Öyle amma.. günün bu saatinde yolların üstünde pişmiye de hiç bir mana veremiyorum.

— Biz pişiyoruz ya! Dur gene kızacaksın. gene selâmlaşacağız.

Fazlı Şakir Lady Salikok'un geldiğini görmüş olduğu için gülmüyordu.

Fazlı Şakir Lady Salikok'la herkesin uyduğunu tahmin ettiği bu saatte bir

aşk gezintisi yapmağa karar vermişlerdi. Görüleceklerini hiç zannetmiyorlardı. Bilhassa Fazlı Şakir İngiliz kadınıyla böyle başbaşa görünmekten çok sıkılmıştı. Buna rağmen o da Mükkerremi yukardan aşağı büyük bir dikkatle süzdü: Fazlı Şakir kendisini çok beğenen bir insandı. Ve buna rağmen Eminenin yanında gördüğü bu yabancınn kendisinden daha iyi giyinen ve daha güzel bir erkek olduğunu kendikendine kabul etmiye mecbur oldu.

Emineye verilen selâma mukabeleye mecbur kalan Mükerrerem:

— Bu serserim herif neden seni böyle tepeden tırnağa kadar süzüyor?

Diye sordu.

— Zırvalıyorsun Mükerrerem. Bugüne kadar Fazlı Şakir bey bana bir kere bile bakmadı. O benim halazadelerim hesabına çalışır. Benim hesabıma değil... Bu kadar dikkatle baktığı insansa ben değilim sensin! Seni görür görmez kendisi için bir rakib olacağını hemen hissetti. Ve bu rekabetten korktu.

— Bu herif ne iş görür? Necidir?

— Boş gezenin boş kalfası mı?

— Hiç merak etmedim. Fakat biliyorum hariciye memuru değil...

— Sen mi çirkin-

sin? Budala! Sen şeker gibi bir kızsın.

Bu ara yanlarından geçen şık bir grup Emineye selâm verdi:

— Bunlar da kim? Ne kadar çok tanıdıklarınız var burada?

— Burası Sahrayı Kebir değil. Ada iskelesinin beş adım ötesinde...

— Öyle amma.. günün bu saatinde yolların üstünde pişmiye de hiç bir mana veremiyorum.

— Biz pişiyoruz ya! Dur gene kızacaksın. gene selâmlaşacağız.

Fazlı Şakir Lady Salikok'un geldiğini görmüş olduğu için gülmüyordu.

Fazlı Şakir Lady Salikok'la herkesin uyduğunu tahmin ettiği bu saatte bir

(Arkası var)

«Son Posta» nun tefriki: 32

HATİCE SULTAN

YAZAN: ZİYA ŞAKIR

İsyan hazırlıkları

Bu sırada üçüncü Selim, eserinin kıymetini tecrübe etmek istedi. Rodos mutasarrıfı Muhsin paşanın kumandasında olmak üzere Akkaya (700) nizamı cedit askerinden mürekkep bir müfreze gönderdi.

Bu küçük müfreze, kendinden beklemediği derecede büyük muvaffakiyet kazandı. Bonapartın cesur ve fedakâr askerlerini hezimete uğrattı. Akkâ kalesinin önünde cereyan eden o kanlı meydan muharebesinin şerefi, nizamı cedit müfrezesinin sancağı üzerinde toplandı.

Üçüncü Selim ile onun maksadını takip edenler, nizamı ceditin bu muvaffakiyeti ile hak kazanmışlardı.

★ Selim, artık dedikodulara ehemmiyet vermemeyi kararlaştırdı. Nizamı ceditin (On iki bin nefere) iblâğ edilmesi, ve taşralarda da teşkilât vücuduna getirilmesi için bazı valilere ve mutasarrıflara fermanlar yolladı.

Bazı valiler, derhal teşkilâta başladılar. Fakat bazı yerlerde de padişahın bu iradesini soğuk karşıladılar... Hatât (Tekirdağ)da, yeniçeriler o derecede hiddetlendiler ki, fermanı halka tebliğ eden kadının üzerine hücum ederek, zavallı adamı palalar ve yatağanlarla parçaladılar.

★ **İSTANBULU KANA BOYAYACAK OLAN BİR VAK'A, NASIL GEÇİŞTİRİLDİ ?**

İstanbul, henüz sükût içinde idi. Fakat bu sükûtun derinliğinde, korkunç bir mâna mündemiçti.

Ata Molla ile Köse Musa paşa, muhafefet şebekesini tesis ettikleri günden itibaren, efkârı umumiyenin idare mekanizmasını tamamilen ellerine geçirmişlerdi.

Üçüncü Selime indirecekleri darbeyi tam yerine isabet etmesine dikkat ediyorlardı. Çünkü, teşebbüslerinde muvaffak olamadıkları takdirde, ya Topkapı sarayının Orta kapısı aralığında boyunlarına birer yağlı kement takılacağını, veyahud (Siyaset çeşmesi)nin önünde, kellelerinin yere yuvarlanacağını çok iyi biliyorlardı.

Hattâ Ata Molla daha kurnaz davranmıştı. Sultan Selime hoş görünebilmek için, nizamı cedit taraftarı görünmiye başlamıştı.

Bu sırada Sultan Selim daha cür'etkârane adamlarla yürüyor.. Fransadan takım takım zabıtlar, mühendisler, askerî muallimler getirterek bunları nizamı cedit kışlalarına ve tersaneye yerleştiriyordu.

Levent çiftliği, artık nizamı cedit efradını almıyordu. Üsküdar'daki (Selimiye) kışlası da, nizamı cedit tahsis edilmişti.

Üçüncü Selim, Üsküdar cihetine ehemmiyet veriyordu. Tıpkı Bizanslıların zamanında olduğu gibi, Üsküdar yakasını bir asker kolonisi haline getirmek fikrinde idi. Bu maksadla, Selimiye kışlasının yanında, büyük ve zarif bir cami de inşa ettirmişti.

İşte bu caminin inşası, az kalsın İstanbulun başına büyük bir felâket getirecekti.

★ Caminin inşaatı 1219 senesinde bitti. Şairler, tarihler ve kasideler söyledi. Padişah Selim büyük bir sevinç içinde idi. Caminin açılma merasiminin, pek parlak bir surette yapılmasını emretti.

Yapılan programa göre, cami bir Cuma günü açıldı. Ve padişah, bütün devlet erkânı ve İstanbulun bütün eşraf ve âyanı ile burada ilk defa olarak Cuma namazı kılınacaktı.

Yapılacak merasim, adeta askerî bir mahiyette idi. O gün, birçok nizamı cedit müfrezeleri de bu merasime iştirak edecekti.

İstanbul halkı, nizamı cedit efradını henüz toplu bir halde görmemişti. Vâkıâ ara sıra, Levent çiftliğindeki piyade ve süvarilerden mürekkep bir iki bölük Sultanahmed meydanına getiriliyor. Orada talimler ve resmi geçitler yaptırılıyordu.

O zaman halk oraya koşuyor.. yeşil ceketleri, al renkli şalvarlarıyla göze pek hoş görünen bu yeni askerler, toplu kıt'alarla talim ederlerken, Sultanahmed meydanı, kalabalık bir insan kütleyle doluyordu.

Halbuki, Selimiye caminin açılma merasimine, oradaki kışlanın bütün askerleri iştirak edecekti. Aynı zamanda Levent çiftliğindeki kıt'aların bazıları da, Üsküdar yakasına geçirilecekti. Ve bütün bu askerler, yollara dizilecekler.. padişah ile devlet erkânını selâmlandıktan sonra, büyük bir geçit resmi yaparak İstanbul halkına parlak bir alay göstereceklerdi.

Davetliler, on beş gün evvel hazırlanmaya başlamışlardı. Kendilerine ve maiyetlerinde bulundurulacakları adamlarına yeni elbiseler yaptırıyorlar.. muhteşem görünmek için binek atlarına sırma haşal, rengârenk taşlarla işlenmiş eğerler tedarikle meşgul oluyorlardı.

Padişah, bu merasime sultanların iştirakine de müsaade etmişti. O gün sultanlar, saray kayıklarile Üsküdar yakasına geçecekler.. bir gün evvel, sallarla nakledilmiş olan al atlâs obalı koçu arabalarına binerek padişahın geçiş alayı ile caminin açılışını seyredeceklerdi.

Üsküdar'dan Selimiye'ye kadar, yollara kerevetler yapılmıştı. Yol üzerine tesadüf eden evlerin cepheleleri, şallar, halılar, kıymetli kumaşlarla donatılacak, gece de her tarafta kandiller ve

fenerler yakılarak donanma şenlikleri yapılacak ve fişekler atılacaktı.

Bütün bu hazırlıklar, halka hayret vermişti. Çünkü, bir caminin açılma merasimi için, bu kadar büyük külfetler ihtiyar edilmesi, şimdiye kadar görülmemiş ve işitilmiş bir şey değildi.

Sultan Selim aleyhine kurulan fesad şebekesi, derhal harekete gelmişti. Evvelâ ortaya:

— Maksad, caminin açılma merasimi değildir. Bütün bu hazırlıklar yalnız nizamı cedit içindir... Bu vesile ile nizamı cedit halka gösterilecek, yeniçeriler gözden düşürülecek.

Diye, bir dedikodu atılmıştı ... Sonra da:

— Merasime, bir tek yeniçeri neferi bile iştirak etmeyecek.. temaşa için gelen olursa dahi, nizamı cedit zabıtları tarafından menedilecek...

Diye, bir şayia çıkarılmıştı.

Bu şayia, yeniçerileri öldürtmeye کافی geldi. O anda, bütün yeniçeri okullarında:

— Vay.. bu, ne güne iştir? Ocağımız kurulduğu günden bugüne dek, her ravesimede, padişahın uzama selâm dura gelmişiz... Bizim ne cürüm ve günahımız vardır ki, gözden ırağ ederler.. hakkımızı, kâfir kılıklı nizamı cedit verirlir. Bu, ocağımıza hakaret değil de, nedir? Vallah, komaziz.. o kâfir makulelerini, bire kadar kırarız.

Diye, bir feryad yükseldi.

Atmeydanına derhal köşere taşları çıkarıldı. Kılıçlar ve hançerler bilenmiye başladı. Piştovlar yağlandı. Tavalarla kurşunlar dökülerek bütün (ortalara) barutlar dağıtıldı.

Bu korkunç hazırlık, derhal saraya aksetti. Sultan Selimin bütün sevinci, bir balon gibi sönuverdi.

(Arkası var)

KARA KULE

16 ncı asırda İstanbul'a gelen Bohemyalı Baron Wratislaw'ın hatıraları: II

Türkçeye çeviren: Süreyya Dâmen

Türk mabedleri

Çavuşlar elçinin bu sözlerine hiç bir cevap vermediler. Fakat bugünden itibaren kapıcıbaşının hareketini düzelttiği görüldü. Aşıkardı ki bu adam işemize itina edilmesi hakkında çavuşların tazyikle karşılaşmıştı.

Bugünkü seyahatimiz esnasında, oldukça uzakta olmakla beraber, Türkler bize Roma imparatorlarından Trajan'ın inşa ettirdiği köprü'nün sütunları bulunan yüksekçe bir tepeden (Transilvanya dağları)ni gösterdiler.

30 İkteşrin — Bugün Yagoven köyüne muvasalat ettik. Burası büyük ve güzel bir köydür. Köye girer girmez üzeri kurşunlu büyük bir cami ve geniş bir kervansarayla karşılaşmaktadı. Fakat biz bu kervansaraya yalnız atlarımızı bırakarak koku içinde geceyi geçirmemek için bir köylü evine gittik. Hann karşısında başka bir cami vardır ki bunun cephesinde beyaz mermerden bir şadırvan bulunmaktadır.

Türkler burada, camie girmezden evvel, dinî âdetlerine tevfikane, el, yüz kol ve ayaklarını yıkayıp arıklıyorlar. Çünkü böyle yapmadıkları takdirde Allaha karşı yapacakları ibadetin bir kıymeti olmayacağına inanırlar. Bunlar camie girenken ayakkabılarını çıkararak caminin dışında bir yere bırakırlar ve içeri çıplak ayakla girerler.

Türkler; mabedlerini inanılmıyacak derecede temiz tutuyorlar. Bu ibadet yerlerinde ne bir örümceğin ağ örmesine ve ne de bir süprütü, bir çöp parçasının girmesine meydan bırakmazlar. Bir hristiyan da bu gibi yerlere giremez. Meğer ki bu, hususî bir müsaade ile veya bir hediye mukabilinde olsa...

Camilere bir köpeğin veya herhangi bir hayvanın girmesine asla tahammül olunamaz. İbadet için camie girenler ayakkabılarını çıkardıktan sonra büyük bir tayazu ve sekinetle bir yerde durarak Tanrıya kulluk ödevlerini ifaya başlarlar, aynı sükûnetle secdeye varırlar ve yeri öperler (1) ve sanki Allahı gözlerle görüyorlarmış veya onun huzurunda bulunuyorlarmış gibi ke-mali huşu ile dua ederler. Hiç bir kimsenin bu esnada camie içinde aşağı yukarı gezdirdiği, kimsenin yanındakilerle konuştuğu görülmez ve ancak dualar işittir. Camilerin zemini ya halılarla veya hasırlarla örtülüdür. İbadet edenlerin bunların üzerinde, dinî nizamı tevfikane, çıplak ayakla dikilir, diz çökerler veya bağdaş otururlar. Sümküme veya tükürme sesi işitilmez. Çünkü bunların büyük bir günah sayılır. Bir kimse bunlardan, elinde olmayarak, birini yaparsa derhal camiden dışarı çıkarak tekrar su ile kendilerini yıkar ve arıklarlar.

Karilerimin müsaadesine biraz acı söyleyeyim ki bu kâfirler, kendi dinlerinde, kadiri mutlak hazretleri hakkında daha doğru bilgileri olan ve binaenaleyh gece ve gündüz yüce Tanrıya şükran borçlarını ödemeleri lâzım gelen bir hristiyanlardan daha çok (gayret) sahibidirlir.

★ Karilerimin müsaadesine biraz acı söyleyeyim ki bu kâfirler, kendi dinlerinde, kadiri mutlak hazretleri hakkında daha doğru bilgileri olan ve binaenaleyh gece ve gündüz yüce Tanrıya şükran borçlarını ödemeleri lâzım gelen bir hristiyanlardan daha çok (gayret) sahibidirlir.

★ Karilerimin müsaadesine biraz acı söyleyeyim ki bu kâfirler, kendi dinlerinde, kadiri mutlak hazretleri hakkında daha doğru bilgileri olan ve binaenaleyh gece ve gündüz yüce Tanrıya şükran borçlarını ödemeleri lâzım gelen bir hristiyanlardan daha çok (gayret) sahibidirlir.

★ Karilerimin müsaadesine biraz acı söyleyeyim ki bu kâfirler, kendi dinlerinde, kadiri mutlak hazretleri hakkında daha doğru bilgileri olan ve binaenaleyh gece ve gündüz yüce Tanrıya şükran borçlarını ödemeleri lâzım gelen bir hristiyanlardan daha çok (gayret) sahibidirlir.

★ Karilerimin müsaadesine biraz acı söyleyeyim ki bu kâfirler, kendi dinlerinde, kadiri mutlak hazretleri hakkında daha doğru bilgileri olan ve binaenaleyh gece ve gündüz yüce Tanrıya şükran borçlarını ödemeleri lâzım gelen bir hristiyanlardan daha çok (gayret) sahibidirlir.

★ Karilerimin müsaadesine biraz acı söyleyeyim ki bu kâfirler, kendi dinlerinde, kadiri mutlak hazretleri hakkında daha doğru bilgileri olan ve binaenaleyh gece ve gündüz yüce Tanrıya şükran borçlarını ödemeleri lâzım gelen bir hristiyanlardan daha çok (gayret) sahibidirlir.

han da olmadıgından kimimiz kulüberde, kimimiz arabalar içinde veya altında ve bir kısmımız açırta gecelemeğe mecburiyetinde kaldık.

1 Sontesrin — Bugün, adını taşıdığı kasabaya varıncaya kadar hep sağımızda akan Nyssus çayı boyunca yol aldık. Bu kasaba Viyana-İstanbul yolunun yarısı olarak sayılmaktadır. Hana inince seyisler atların koşum takımlarını çıkararak kasaba içinden geçen ve genişliği elli adımdan fazla olan çaya, bunları sulamak ve yıkamak üzere götürmüşlerdi. İşte bu esnada Herr Hoffman'ın uşaklarından biri çayın derince bir yerine düşmüştü ve bağırarak yardım istiyordu. Seyislerden biri bu aradaşımı kurtarmak için kendisine bir beygir yuları atmıştı. Su içinde ölümle pençeleşen uşak, atılan bu yuları öyle zorlu ve sıkı yakalamıştı ki zavallı seyisi de bindiği attan alaşağı edip suya düşürmüştü. Atlar yüzerek kıyıya çıkabilmişlerse de çayda çırpınan bu iki zavallıya yardım etmek mümkün olmamıştır, bu zavallılar da herkesin gözü önünde boğulup gitmişlerdir. Bu acıklı hâdiseyi haber alan elçi efendimiz, boğulanların aranarak bulunmasını ve defnedilmelerini emretmişti.

Bu çayın kasaba içindeki bir bankı üzerinde hâlen mevcut olan yüksek bir mermer sütun, vaktile buradan bir (Roma yolu) geçmekte olduğunu anlatıyor. Bu sütunun üzerinde lâtince yazılmış bir yazı var idise de asırların yıpratmış bu yazıyı okumak bizim için mümkün olmadı.

Bir gün mola verdiğimiz bu kasabanın oldukça kalabalık nüfusu vardır.

Sontesrinin üçüncü günü (Kuruçeşme) denilen küçük bir kasabaya ulaştık. Burada da han yaktı. Kasabağın solunda Zukava çayı aktarmaktadır.

Aynı dördüncü günü sabahleyin erkenden buradan hareket ettik ve ögle üzeri Pirok kasabasını gördük. Burada ancak yemek yiyecek kadar tevakkuf ettik. Bu kasabaya yakın, yüksek bir yerde yalnız duvarları ayakta duran bir şato harabesi gördük. Akşam üzeri Tambrod adındaki hansız, sefil bir köye vardık ve geceyi burada geçirdik.

Aynı beşinci günü Bobitza köyünde konakladık. Ertesi günü de Sofya şehrine muvasalat etmiş bulduk. Bu şehir oldukça büyük ve nüfusça kalabalık bir şehirdir ve Rumeli beylerbeyinin idare merkezidir. Bu şehir evveler Macar krallarına ve sonra da Türk hücumlarıyla hanedanları mahvoluncaya kadar Sırb despotlarına veya prenslerine aid bulunuyordu.

Sofyaya muvasalatımız üzerine beylerbeyi bize çavuşlar göndermişti. Bunlar bize, beylerbeyi namına, (hoşgeldiniz) dediler. Ertesi sabah erkenden, konakladığımız hana birçok güzel atlar gönderilmişti. Bunlara sefaret heyetinin ileri gelen memurları ve beylerbeyinin şahsına mahsus olan muhteşem ata da elçi efendimiz bindiler. Bu atın bütün binek takımları binlerce altın ve kıymetli taşlarla süslenmişti.

(Arkası var)

Nöbetçi eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler: Şehzadebaşında: (Asaf), Eminönünde: (Yorgi), Aksarayda: (Ziya Nuri), Alem-darda: (Esad), Beyazıdda: (Asador), Fatihde: (Emilyade), Bakırköyünde: (İstambul), Eyübde: (Eyübsultan).

Beyoğlu cihetindekiler: İstiklâl caddesinde: (Dellasuda), Dalrede: (Güneş), Taksimde: Limonciyan: Pangaltıda: (Nargileciyan), Karaköyde: (Hüseyn Hüsnü), Beşiktaşta: (Süleyman Receb).

Boğaziçi, Kadıköy ve Adalardakiler: Kadıköyünde: (Yeni Moda, Merkez), Üsküdar'da: (Ahmediye), Sarıyerde: (Asaf), Adalarda: (Halk).

Kocaeli Mahkemesi Başkabetinden:

İzmitte mukim doktor Hasan Ömer tarafından İstanbul'da Davudpaşada 11 numara mukim madenci Mehmed aleyhine Bolu Vilâyetinde Merkezler hududu dahilinde mevcut ve Bolu Vilâyetinin 5 Temmuz 937 tarihinde hakkı tekaddümü istihsal edilmiş Simlikurşun Madenile İzmir Vilâyetinin 20 Temmuz 1937 tarihli ilmühaberile hakkı tekaddümü istihsal ve iktisab edilen Bergamanın Aşağıtepe mahallinde vâki Asfalt madenindeki hissesini ortağı davacı doktor Hasan Ömere Kocaeli Notaliğinin 15-12-1937 tarih ve 879 numaralı senedile devir ve temlik eylemiş ise de teşkil ettirmedigiğinden işbu devir ve temlikin teşhili talebile açtığı ve müddelaleyhin gösterilen adreste bulunamamasına binaen ilânen vâki tebligata rağmen mahkemeye gelmemiş olduğundan giyabında cereyan eden muhakeme neticesinde müddelaleyhin mezkûr madenlerdeki hisselerinin davacı doktor Hasan Ömere temlikine 12-5-1939 tarihinde karar verilmiş olmakla tarihi ilândan itibaren bir ay zarfında kamunî yollara müracaatle hükmü vâki itiraz edilmediği takdirde hükmün kat'iyet iktisab edeceği tebliğ makamına kalmak üzere ilân olunur. 100/179

Bir doktorun günlük notlarından

Ademi iktidar

Erkeklerde ademi iktidar meselesi daima birçoklarının çok meşgul oldukları bir iştir. Filhakika daha genç denilebilecek bir yaşta bu en mühim fizyolojik vazifenin kaybolması erkeklerde umumi yetle büyük bir yeis ve bedbiniyi mucib olmaktadır. Bazıları sırf bundan dolayı evlenememekle ve niçin evlenmediğini de bir türlü söyleyememektedir. Bu yüzden aileler arasında çok sıkıntılı sahneler cereyan etmektedir.

Hakkikatte ademi iktidar daha ziyade ruhi ve asabi bir hastalıktır. Bunda yüzde seksen derecesinde bütün doktorlar, müellifler bir hususta mutabıktırlar. Fakat yüzde yirmiyse gelince burada husyelerin kâfi miktarda hormon ifraz etmediğini, yani uzvi bozuklukları da düşünmek lâzımdır.

O zaman yapılacak tedavi husye hü-lâsalarının ampul şeklinde hazırlanan müstahzarlarının şırınga suretile zerki-dir. Hakikaten birçok defa bu yeni müstahzarların muntazam zerki suretile çok istifade edilmektedir. Herhalde hifzis-sahhaya riayeti, iyi beslenmeği, bilhassa manevi düşkünlüklerden, yorgunluklardan, yeis ve bedbinnikten uzak kalmalıdır. Ademi iktidar hemen daima iyi olur bir hastalık addedilebilir. O kadar endişe etmemelidir.

★ Kadıköyünden çocuğu hakkında mektub yazan bir bayan adres göstermeyi unutmuştur. Adresini bildirirse kendisine cevap verilecektir.

Cevab istiyen okuyucularının posta pulu yollamalarını rica ederim. Aksi takdirde istekleri mukabelesiz kalabilir.

Devlet demiryolları ve limanları işletmesi Umum idaresi ilânları

«Arpacık» veya kıska tabir edilen soğan tohumu 1/8/939 tarihinden itibaren D. D/9 numaralı tarifenin kurur sebze nakliyatına mahsus «2» nci zeyline ithal edilmiştir. Fazla tafsilât için istasyonlara müracaat edilmesi. «3097» «5277»

BÜTÜN ÖLKEYİ HER GÜN

DOLAŞAMAZSINIZ FAKAT

Son Posta DAKI BİR İLAN BÜTÜN ÖLKEYİ HER GÜN DOLAŞIR.

(1) Müslümanların namaz kılarken secdeye varışlarını müellif, nasılsa yerli öpüyorlar zannetmekte yanılmıştır.

MISIR İNCİSİ

Yazan: Hasan Adnan Giz

Aybeyin oğlu ve Melike

Mısır İncisi, gözleri kan içinde; gene bir çığına dönmüş ne söylediğini bilmiyordu.

— Sizin hizmetleriniz benimkilerle mukayese edilemez Aybey! Sizin hizmet benimki iyilik. Ben olmasam daha senelerce hizmet edecektiniz. Ben bundan kurtardım sizi. Hükümdarlığa kadar yükseltilim. Ne olduysa benim sayemde oldunuz Aybey! Ben istesem Aktay, Baybarsı da bu mevkie...

Çok sabırlı bir adam olan Aybey de artık kızıştı:

— Fazla gidiyorsun -diye haykırdı bu kadar hakareti çekmem.

Ve kapiya bir tekme savurarak çıktı.

Koca salonda yapayalnız kalan Nureddin Ali ne yapacağını şaşırmişti. Babasının bile korktuğu bu kadından yavaş yavaş o da ürküyordu. Bu tehlikeli muhitte fazla kalmamak bir an evvel kaçmak istedi. Koşa koşa koridorlara saptı. Döndü, dolaştı; bir türlü yolu bulamıyordu. Korku ve teessür içinde telaşlı telaşlı koşarken birden gördüğü bir manzara karşısında takıldı kaldı:

Başında koca bir sarık, belinde büyük bir kılıç taşıyan kendisinden biraz küçük bir çocuk uzun bir sırığa elini püsküllü bir at başı geçirmiş, kurbacını şaklatarak koridorda koşup duruyor. Bu çocuk Melik Eşref'ti!

Sahne küçük Alinin pek hoşuna gitmiş bütün kederini unuttu. Aylardanberi kapatıldığı bu sarayda arkadaşsız fena halde canı sıkılan zavallı Musa, böyle ümidin fevkinde bir arkadaşla karşılaşınca sevincinden küheylanı bir yana bırakarak hemen Alinin yanına koştu:

— Çocuk! Ne yapıyorsun burada sen?

— Ya sen ne yapıyorsun?

— Burası benim sarayım!

— Senin sarayın mı, sen kimsin?

— Ben Melik Mes'udun oğluyum, adama Musa Muzafferaddin derlerdi. Burada Melik Eşref diyorlar.

— Ya sen kimsin?

— Benim adım Nureddin Alidir. Aybeyin oğluyum.

Musa hayretle gözlerini açtı:

— Aybey mi? O benim ortağım.

— Ortağın mı, bu da ne demek?

— Yani biz ikimiz de bu memleketin sultanıyız!

— Sen sultan mısın şimdi?

— İnanmıyor musun? Bak kılıcım bile var.

— Benim de var.

— Var amma benimki sahici! Hem sana bir şey söyleyeyim mi?

— Söyle!

— Büyürsen sakın sultan olma!

— Neye; fena mı?

Musa küçük kollarını salladı:

— Hem çok fena! Ben eskiden çok yaramazlık yapardım. Babam uslanmazsan sana büyük ceza yapacağım dedi. Ben dinlemedim; o da beni sultan yaptı.

— Ey! Nesi fena bu sultanlığın?

Melik Eşref, sen de bir şey bilmiyorsun der gibi omuzlarını silkti:

— Nesi fena olacak? Beni bir odaya kapadılar. Ne arkadaşım var, ne de gezmiye götürüyorlar? Birçok oyuncağım vardı. Şimdi hepsini pencereden çocuklara atıyorum. Bak bu atın da kafasını kopardım, gövdesini attım.

Arkadaşıma sokularak boynuna sarıldı.

— Ali!

— Ne var?

— Sana bir şey söylersem yapar mısın?

— Yaparım.

— Yalvarırım sana? Ne olur gitme benim yanımda kal! Bak seninle ne güzel oynarız.

— Amma benim annem bırakmaz ki!

— Aybey senin baban değil mi, neye onun yanında oturuyorsun?

— Otururum amma! O kadın bizi istemiyor.

— Hangi kadın?

— Ali tarif etti:

— Hani arkasına sırmalı esvablar giymiş, kocaman gözlü bir kadın var ya o işte!

Musa hemen arkadaşının ağzını kapıyarak kulağına fısıldadı.

— Sus sakın onun adını azzına alma!

— Niçin?

— Ool. Biz ondan ikimiz de tir tir titreriz.

— Siz kim?

— Ben ve Aybey!

Artık Nureddin Ali de tam manasile Melikeden korkmaya başlamıştı. Onun endişesini sezen Musa:

— Gel seni odama götüreyim. Bak nelerim var! dedi.

İki arkadaşı kol kola girerek yürümeğe başladılar. Fakat koridoru dönerken Mısır İncisi karşısına çıktı. Hiddet ve kıskançlık krizleri arasında gene şahsiyetini kaybeden Melike ateş püskürüyordu:

— Sen hâlâ burada mısın bacaksız? Ya sen Musa! her zaman:

— Sultanlar çocuklarla oynamaz demiyor muyum?

Arkadaşının halinden pek müteessir olan ve onu kaçırarak istemiyen Melik Eşref, büyük bir cesaret göstererek başını kaldırdı.

— Fakat Melike hazretleri! O Aybeyin oğlu!

Bu cevap Mısır İncisini çıldırtmaya kâfi geldi.

— Vay demek sen böyle işlere karışacak kadar büyüdün ha! Bak ben sana gösteririm.

(Arkası var)

Ellerini çırpı ve gelen köleye emretti:

— Alın bu bacaksız kapı dışarı edin! Bir daha sarayın civarında bile görmek istemem. Melik Eşrefi de odasına kapayın! Benim iznim olmadan dışarı çıkmayacak!

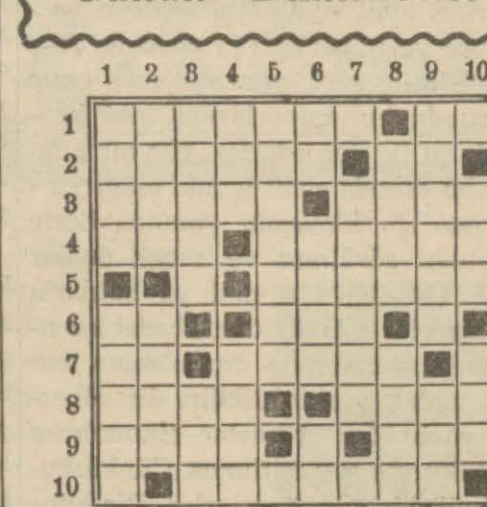
★

«... Bu bir kadın aşkı değil Aybey! Bu irademim, sinirlerimin, kalbimin haricinde ve fevkinde bir kuvvet! Bugüne kadar pervasız yaşayan ve daima hür kalmak isteyen duygularına bu kuvvet tahakküm etmek istiyor. Elimde ordular, kumandanlar ve memleketler var.. istersem bütün bunları yıkar, ordularla mücadeleye girerim. O kadar muvaffakiyetlere alıştım ki her an içimde yenilmez ve kahir bir varlık hissediyorum. Bu derece sarsılmaz sandığım irademim nereden geldiğini ve ne olduğunu bilmediğim bir tesir karşısında âciz ve süflü bir köle gibi titremesi yok mu işte bu beni çıldırtıyor. Gururum tir tir tepinirken o nasıl oluyor da beni sana esir ediyor? İşte buna aklım ermiyor. Biliyorum bu aşk başıma büyük felâketler getirecek; sevme: hayatımın ilk ve son hatası! Zekâ ve güzellik bir kadın için iki büyük silâh demektir. Kullanmasını bilirse çok şey yapar. İşte ben de bu silâhların en tehlikelisini kuşanmışım. Sevmekle onu kullanılmaz bir hale getirdim. Rica ederim Aybey, senin için silâhlarını terketmiş bir kadını vurmayı kalkma! Aşkın intikamından kork!»

Aybey bu mektubu büyük bir tesürle okudu. Bir kere daha hissetti ki kendi de aynı şiddetle seviyor. Daha fazla dargın kalamazdı. Koştı onun ayaklarına kapandı.

(Arkası var)

Günün Bulmacası

Soldan sağa:

1 — Defterler - İlâve

2 — Ezmek masdarından isimleşmiş nefes

3 — Genç ağaç - Emreden

4 — Bir muharririn ismi - Müstahdem

5 — Vilâyet

6 — İğareti sifati - Ağacın kolları.

7 — İskambilde biril - Tenis oyununda kullanılan

8 — Zatina - Yemek

9 — Süt veren hayvan - Üye

10 — Bellibelsiz ses

Yukarıdan aşağı:

1 — Kere - Kolay

2 — Ezilmiş - Usanmak masdarından emrihazır

3 — Genç ağaç - Rütubet

4 — Çok iyi - Alkollü içki

5 — Kalabalık olmayan yerde

6 — Ayı yuvası - Yürümeye yarıyan uzur

7 — Hakkamiyetle iş görmek

8 — Arzu - İbadet

9 — Sulb halden mayı hale geçmek - İri diğ

10 — Kabul etmemek - Gözleri görmiyen

Geçen bulmacanın halledilmiş şekli

Soldan sağa:

1 — Gece - Baca

2 — İlân - Alaz

3 — Neli - Yabâ

4 — Ekin - Astar

5 — Saye - Bade

6 — Aman - Adem

7 — Dell - Nane

8 — El'an - İktî.

RADYO

Ankara Radyosu

DALGA UZUNLUĞU

1648 m. 182 Kcs. 120 Kw.

T.A.Q. 19,74 m. 15195 Kcs. 20 Kw.

T.A.P. 31,70 m. 9465 Kcs. 20 Kw.

SALI 18/7/39

12.30: Program, 12.35: Türk müziği: 1 —

..... - Neveser peşrevi. 2 — Sadettin Kaynak - Neveser şarkı: Hicranla harab oldu.

3 — Salâhattin Pınar - Nihavend şarkı: Hâlâ yaşıyor. 4 — - Santur taksimi. 5 —

..... - Nihavend şarkı: Körfездеki dalğın suya bir bak. 6 — Neşetkâr - Mahur şarkı: Güendim ben sana. 13: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 13.15 - 14: Müzik (Richard Strauss'un eserlerinden-Pl.)

19: Program. 19.05: Müzik (Lucienne Boyerin plâklarından.) 19.15: Türk müziği (Fasıl heyeti.) 20: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 20.15: Konuşma. 20.30: Türk müziği (Klasik program). (Ankara Radyosu küme ses ve saz heyeti.) 21.10: Konuşma. 21.25: Neşeli plâklar - R. 21.30: Orkestra programının takdimi - Mendelssohn ve Bizet hakkında Hâli Bedî Yönetken tarafından. 21.45: Müzik (Radyo Orkestrası - Şef: Praetorius.) 1 — Mendelssohn - Bart - holdy: Hebridler uvertürü. 2 — G. Bizet - Senfoni Do majör. 22.30: Müzik (Schubert'in Lied'lerinden - Pl.) 23: Son ajans haberleri, ziraat, ešham, tahvilât, kambyo - nukut borsası (fiat.) 23.20: Müzik (Cazband - Pl.) 23.55 - 24: Yarınki program.

ZAYÎ — İstanbul Lisesinden 331 tarihinde aldığı tasdiknameyi kaybettim. Yenisini çıkaracağımdan eskisinin hükmü yoktur. Hasan Fovzi

Doktor. I. Zati Öget

Belediye karşısındaki muayenehanesinde öğleden sonra hastalarını kabul eder.

Belediye karşısındaki muayenehanesinde öğleden sonra hastalarını kabul eder.

Belediye karşısındaki muayenehanesinde öğleden sonra hastalarını kabul eder.

Belediye karşısındaki muayenehanesinde öğleden sonra hastalarını kabul eder.

Belediye karşısındaki muayenehanesinde öğleden sonra hastalarını kabul eder.

Belediye karşısındaki muayenehanesinde öğleden sonra hastalarını kabul eder.

Belediye karşısındaki muayenehanesinde öğleden sonra hastalarını kabul eder.

Belediye karşısındaki muayenehanesinde öğleden sonra hastalarını kabul eder.

Belediye karşısındaki muayenehanesinde öğleden sonra hastalarını kabul eder.

Belediye karşısındaki muayenehanesinde öğleden sonra hastalarını kabul eder.

Belediye karşısındaki muayenehanesinde öğleden sonra hastalarını kabul eder.

Belediye karşısındaki muayenehanesinde öğleden sonra hastalarını kabul eder.

Belediye karşısındaki muayenehanesinde öğleden sonra hastalarını kabul eder.

Belediye karşısındaki muayenehanesinde öğleden sonra hastalarını kabul eder.

Son Posta S P O R

Atletlerimizin dereceleri iyiye doğru gidiyor

Çağrılacak yabancı atletler müsavi kuvvette olur ve atletizmimize tam ehemmiyetini verirsek Türk atletleri Balkanlarda mühim bir kuvvet teşkil edebilirler

Yazan: ÖMER BESİM

16 Temmuz beynelmilel atletizm müsabakaları evvelki gün Kadıköyde yapılmış ve bu sahada varımızı, yoğunu meydana koymuş olması itibarile de ayırı bir ehemmiyet keşbetmiştir.

Son iki üç sene içinde, civar memleketlerden davet edilen atletlerin yaptıkları müsabakalar alâka uyandırıcı bir hareketlere azamî dikkat ve itina etmek lâzımdır.

Atletlerimizi dışarı götürmekten ziyade, içeride yabancı atletlerle yarıştırmak ve bundan hem atletlerin, hem de halkın istifade etmesini temin yolunu çıkarmak, kazanç bakımından daha müsabet bir harekettir.

Bizde aletin takdire, halkın da bu spor hesabına olan heyecanını arttırmaya ihtiyacı vardır. Spor meraklılarımız, hergün alkışladığı bir futbolcunun yarısı kadar atleti tanımaz. hattâ ona icab eden ehemmiyeti vermez.

Bu, atletizmin kötülüğünde değil, o hareketi idare ve tertib edenlerin beceriksizliğinden ileri gelir.

Atletizm yerine göre, insanı tıkatacak kadar heyecana getirir, yerine göre de hakikaten sıkır.

Koşulardaki heyecanı, bir atlamada bulmak mümkün olmadığı içindir ki, hele daha büyük zamanı alan şerid ölçümün açılıp, kapanışını seyretmek, bu işe karşı alâkası az olanı büsbütün soğutmaktadır.

Memlekete davet edilecek atletleri de mutlaka tartarak getirtmek lâzımdır. Kudretimizin çok üstünde olanlarla müsabaka yapmanın, evvelâ atlette, sonra da seyirciler üzerindeki tesiri açıdır.

Nisbeten müsavi şartlar dahilinde yapılacak ve bilhassa müddeti kısa sürecek müsabakalarla atletizme icab eden hızı vermek kabil ve mümkündür.

Pazar günü yapılan müsabakalarda sekiz yüz metre koçucusu Stratakos, uzun atlayıcı Lambraki, disk atıcı Feloros ve Haveletin aldıkları dereceler yalnız bizde değil, Balkanlarda bile hatırı sayılır derecelerdir.

Bununla beraber atletlerimiz kuvvetli rakiplerle mümkün olduğu kadar çekiştiler. Esasen bugün için daha fazlasını yapamazlardı.

16 Temmuz müsabakaları üzerinde duracak olursak birkaç nokta ile karşılaşmış oluruz.

1 — Atlamalarımız: Cirit, disk çok zayıftır.

2 — Atlamalarımız: Uzun, üç adım, sırtık aynı derecede zayıftır.

3 — 100, 200, 5000 metre koşularımız şimdilik büyük bir şey vâdetmemektedir. Bunlara mukabil:

1 — 400, 800, 110 koşularımız iyidir.

2 — Gülle atma, yüksek atlama her zaman derece vâdedecek kadar güzeldir.

Kısaca hümlâsa edecek olursak, toplu olarak ekipin henüz müvazenesi yoktur.

Belki çok dikkatli bir mesai ile istenen beraberlik ve müsavi kuvvet temin edilebilir ki, o zaman Balkan oyunlarında, bir iki atletin değil, ekipin heyeti umumiyesi, ortaya beklediğimiz neticeyi çıkarabilir.

Ömer Besim

★

Şehrimizde yapılan beynelmilel atletizm müsabakalarına iştirak eden Mısırlı atletler gerekine dün Tarabyada Tokatlıyan otelinde, Atletizm Federasyonu tarafından büyük bir ziyafet verilmiştir.

Veliefendi at yarışları Pazar başlıyor

Her yıl daha fazla alâka uyandıran İstanbul at yarışlarının bu seneki müsabakaları önümüzdeki Pazar günü Bakırköy Veliefendi yarış yerinde başlayacaktır.

Gerek şehrimizdeki geçen sene yarış-

larının ve gerek bu seneki Ankara koşularının büyük bir alâka ile takip edildiğini, bu nezhil spora karşı halkımızın alâkasının gittikçe arttığını gözönünde tutan organizatörler bu hafta başlayacak olan İstanbul yarışları için eski senelerde şikâyeti mucib olan bütün pürüzleri yok etmişlerdir.

Bu yıl Veliefendide tren yolundan koşu yerine kadar uzanan şose tamir edilmiş, bu suretle sahaya gelinceye kadar halkın bunaldığı toz tamamen ortadan kaldırılmıştır.

Sahada hoparlör tertibatı yapılmış, seyircilerin oturacağı tribünler tamamen tevedit edilmiş ve pist kenarına da sandalyalar konulmuştur.

Geçen sene kâfi gelmeyen bahsi müsterek gişeleri on ikiye iblâğ edilmiştir.

Bundan başka da her hafta yapılacak olan yarışlar hakkında meraklıları daha evvelden haberdar etmek üzere o haftanın yarış programı da Cuma günü akşamından itibaren şehrin muayyen yerlerinde halka dağıtılacaktır.

Eski senelerde göze çarpan bütün eksiklikler bu suretle ortadan kaldırılmış olduğundan zaten her sene daha büyük bir alâka uyandıran at yarışlarının bu defa daha fazla revaç bulacağına şüphe yoktur.

İstanbul Demirspor klübünün denizcilik şubesi açıldı

İstanbul Demirspor klübü dün Samatya'da denizcilik şubesini birçok davetlilerin huzurunda açmıştır.

Kuşad resmi Demirspor klübü reisinin bir nutkile ve denizcilik şubesi yüzme ve yelken müsabakaları ile yapıldı.

Klübün büyük bir yekûna balığ olan sporcularının iştirak ettiği müsabakalar şu şekilde neticelendi:

1 — 100 metre serbest: Furuhan birinci, Ferhad ikinci, Sabahaddin üçüncü.

2 — 200 metre kurbağalama: Ali birinci, Ferhad ikinci.

3 — 100 metre sırtüstü: Muzaffer birinci, Mazhar ikinci, Emin üçüncü.

4 — 400 Serbest: Mehmed birinci, Necati ikinci, Ali üçüncü.

5 — Tek çifte kürek: Hikmet birinci, Nedret ikinci, Necdet üçüncü.

Son müsabaka şarjiler arasında yapılmış ve Feyyaz birinci, Melih ikinci olmuştur.

Müsabakalardan sonra galiblere su sporları ajanı tarafından güzel hediyeler verilmiştir.

Futbol sahasında canlı bir hareket göstermeğe başlamış olan Demirsporluların, su sporlarında da muvaffak olmalarını dileriz.

SELÂNİK BANKASI

Tesis tarihi : 1888

İdare Merkezi : İSTANBUL (GALATA)

Türkiyedeki Şubeleri

İSTANBUL (Galata ve Yenicaami)

MERSİN, ADANA Bürosu

Yunanistandaki Şubeleri

SELÂNİK - ATINA

Her nevî banka muameleleri

Kiralık kasalar servisi

Her nevî banka muameleleri

Kiralık kasalar servisi

Her nevî banka muameleleri

Kiralık kasalar servisi

Her nevî banka muameleleri

Kiralık kasalar servisi

Pek yakında gelecek olan
1939 MODELİ

Westinghouse

**BUZ DOLAPLARINI
BEKLEYİNİZ**

Türkiye umum HELIOS MÜESSESATI İstanbul Galata
müessili Tel: 44616 - P. K. 1400

Saç Bakımı

Güzelliğin en birinci şartı

PETROL NİZAM

Kepekleri ve saç dökülmesini
tedavi eden tesiri mücerreb bir
ilaçdır.

BAKER mağazalarının sattığı
kostüm ve pardesüler, emsalız
bir biçimdedir.

SAĞLAM

ŞİK

UCUZ

Hali hazırda piyasamızın en zen-
gin çeşitleri, her yerden ucuz fiat
ve müsait şartlarla satılmaktadır.

EV-İS

BUGÜN ÇIKTI

BU SAYIDAKİ İŞLER: Akasya masa örtüsü - Kız çocuklara bluzlar -
Sutaşlı perde - Gümüşün bluz - Annelere bluzlar Kravat - Kanava masa
örtüsü - Orjinal yastıklar - Lâstik mayo - Şaseler Genç kızlara rapor-
lar - Tepsi örtüsü - Turkuvaz mayo takımı.

YAZILAR: Erken evleniniz. Tırnakların sağlığı - Kalçaların fazla şiş-
manlığı için beden hareketleri - Sofra adabı - Son moda ayakkabılar...

48 sayfa, 3 renkli resimler, bir ilâve paftası
FIATI YALNIZ 15 Kuruş

**Ticaret ve Zahire Borsası intihabı Hakkında
intihap heyetinden:**

1 - Temmuz 939 nihayetinde müddeti bitim bulacak olan Ticaret ve za-
hire Borsası heyeti idaresinin yeniden icra edilecek intihabatında intihap
etmek ve intihap olunmak hakkını haiz olanların listeleri bugünden itibaren
Oda ve Borsa koridor ve salonuna asılmıştır. Bir itirazı olanların üç gün
zarfında 20 Temmuz 939 Perşembe günü akşamına kadar - yazı ile intihap
heyetine müracaatları.

2 - İntihabat 24 Temmuz 939 tarihine müsadif Pazartesi günü saat
ondan on üçe kadar icra edileceğinden hakkı intihabı haiz olanların Borsa
idare heyeti salonuna gelerek reylerini istimal etmeleri ilân olunur.

KANZUK

SAÇ EKSİRİ

Komojen

Saçları besler, köklerini kuvvet-
lendirir, dökülmesini önler, ke-
peklerini giderir.

İNGİLİZ KANZUK
ECZANESİ

Beyoğlu - İstanbul

Şuhut Belediyesinden

1 - Kapalı zarfla pazarlık usulile evvelce münakasaya konulup talib zuhur
etmesinden dolayı bu defa şartnamesinde değişiklik yapılarak yeniden münaka-
saya konulan 17,723 lira 49 kuruş bedeli keşifli Şuhut kasabası elektrik ve
makine tesisatı 18/7/939 gününde başlanarak on altı gün müddetle eksiltmeye
konulmuştur.

2 - İhale Şuhut belediyesinde toplanan encümen tarafından 2/8/939 Çarşam-
ba günü saat 15 te yapılacaktır.

3 - Muvakkat teminat: 1329 lira 23 kuruştur.

4 - Bu işe olan proje ve hülâsa keşif malzeme, montaj şartnameleri hesap
ve münakasa şartnamesi mukavele projesi bir lira mukabilinde Şuhut belediye-
sinden alınır.

5 - İstekli olanlar Nafia Vekâletinden alınmış ensteletorlük vesikası ve ona
münasip tesisat yaptığını dair alınmış bonservisleri ihaleden bir saat evveline
kadar belediye encümenine makbuz mukabilinde tevdi etmeleri veya posta ile
göndermeleri ilân olunur. (5250)

**En Fazla
Rağbet Bulan
Pudranın Yeni
Renkleri**

**MEŞHUR BİR
Güzellik mütehasası**

Şu kıymetli tavsiyelerde
bulunuyor:

- Rob ve şapkalarda olduğu gibi, pud-
ra renklerinin de modası mütemadiyen
değişir. Bunun içindir ki daima yeni ve
cazib renkleri hemen Tokalon müessesesi-
ninin güzellik mütehasası tarafından pi-
yasaya sürülmektedir.

★ PEÇHE - İlkbahar tuvaletleriyle
ahenkta olan ve bilhassa sarışınlarla
saçları kestane renginde olanlara yakı-
şan, şeftali yumuşaklığı tesirini yapan
pudradır.

★ BRUN SOLEİL - Esmer tenler için
gayet sevimli ve «Mat» bir tesir yapan
ve bugün Pariste pek fazla rağbet bulan
pudradır.

★ RACHEL - DORE - Zayıf tiplere
hâfif ve mahrem bir parlaklık veren ve
bilhassa suvare tuvaletlerine ahenkta
bir pudradır.

Cazib ve sehhar renklerin bütün seri-
sini tecrübe ediniz:

Birçok kadınlar, maalesef tenlerine uy-
gun renkteki pudrayı kullanmıyorlar.
Bunun için yüzlerine makyaj olmuş ve
sert bir manzara veriyor. Teninize uygun
pudrayı bulmanın yegâne çaresi yüzünü-
zün bir tarafına bir renk ve diğer tara-
fına başka renk tecrübe etmektir.

Adresimize yazınız. Size parasız ola-
rak muhtelif renklerde 6 adet nümune-
lik yeni Tokalon pudrasını göndereceğiz
ve bu tecrübeyi kolaylıkla yapınız. Ad-
resi: İstanbul 622, posta kutusu (25 Nu-
maralı Tokalon Pudrası servisi.)

ÇOCUK HEKİMİ

Dr. Ahmed Akkoyunlu

Taksim - Talimhane Palas No. 4
Pazardan maada hergün saat 15 ten
sonra Tel: 40127

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: **Selim Rağıp Emeç**

SAHİPLERİ: S. Rağıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLIĞIL

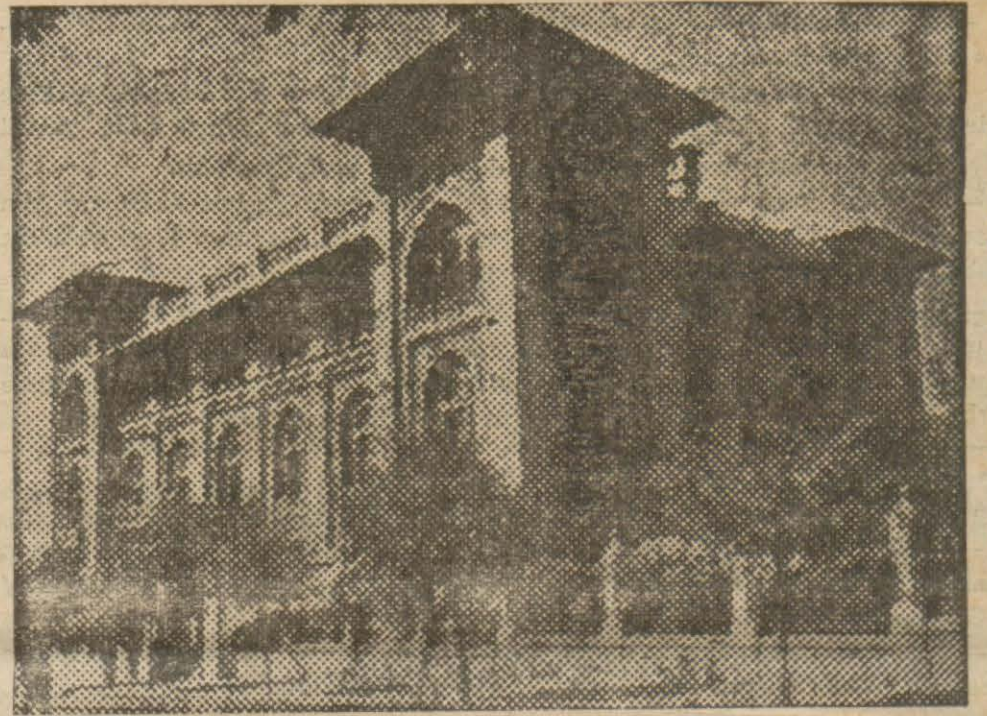
T. C. ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1883

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 262

Ziraat ve ticari her nevi banka muameleleri

**PARA BIRIKTIRENLERE 28.800 Lira
İKRAMIYE VERECEK**

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az
50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna
göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 Aced 1,000 Liralık	4,000 Lira
4 " 500 "	2,000 "
4 " 250 "	1,000 "
40 " 100 "	4,000 "
100 " 50 "	5,000 "
120 " 40 "	4,800 "
160 " 20 "	3,200 "

DİKKAT: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı
düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlası verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Haziran
tarihlerinde çekilecektir.

M. M. Vekâletinden:

Muhtelif mahallerde benzin tankları yaptırılacağından bu işlerle iştigal
eden firmaların lâzım gelen izahatı almak ve tekliflerini yapmak üzere Anka-
rada M. M. Vekâleti İnşaat Şubesi Müdürlüğüne müracaatları. «128» «5173»

**Kaput Bezi ve iplik
Malatya Bez ve iplik**

Fabrikaları T. A. Şirketinden:

Yeni tesisatla faaliyete geçen
Adana fabrikamızın
Silindirli 75 ve 90 santim B.
(Tip 2 çifçi) kaput bezi, 4, 6, 8,
10, 12, 14, 16, 18 numara vater ip-
likleri imalatı piyasaya arz edil-
miştir.

Sipariş için Adana fabrikamıza
veya Ankara Atatürk bulvarı And
apartman No. 4 daireye müracaat
edilmesi.

Telgraf adresi: Çeşid Ankara
Çeşit Adana

Akba kitabevi

Her dilden kitab, gazete, mecmua
satar. SON POSTA'nın Ankara ba-
yıldır. En iyi kırtasiye malzeme-
si mevcuttur.

İlân Tarifemiz

Tek sütun santiml

Birinci sahife	400 kuruş
İkinci sahife	250 "
Üçüncü sahife	200 "
Dördüncü sahife	100 "
İç sahifeler	60 "
Son sahife	40 "

Muayyen bir müddet zarfında
fazlaca miktarda ilân yaptırılacak-
lar ayrıca tenzilâtli tarifemizden
istifade edeceklerdir. Tam, yarım
ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı
bir tarife derpiş edilmiştir.

Son Posta'nın ticari ilânlarına
aid işler için şu adrese müracaat
edilmelidir:

İlâncılık Kollektif Şirketi
Kahramansade Han
Ankara caddesi